ഓണോപഹാരം
ONOPAHARAM 2023-24
സിംഗപ്പൂർ മലയാളി അസോസിയേഷൻ
SINGAPORE MALAYALEE ASSOCIATION

SINCE 1958 Enhancing Food Experience
HOUSE BRAND
HOUSE BRAND
ENHANCING FOOD EXPERIENCE
SINCE 1958
HOUSE BRAND
BATTER MIX AVAILABLE
IN 1KG & 5KG PACK
NET WT: 1KG
250g FREE
CRISPY
DOSA&VADA
SOFT
IDLY
Idly Dosa Batter
Ready to use wet batter mix
இட்லி தோசை மாவு
Crispy · Healthy · Tasty
Net Wt.: 1.25KG
250g FREE
Net Wt.: 5KG
Vada Batter
Ready to use wet batter mix
வடை மாவு
Net Wt.: 500G
Ragi Dosa Batter
Ready to use wet batter mix
Net Wt.: 1KG
K.N.P Trading Private Limited
in association with
Suriya Trading Enterprises (S) Pte. Ltd
50 Senoko Drive, Singapore 758232
Tel: 62573712 | www.knp-housebrand.com
HALAL
SINGAPORE
Chicken Curry MASALA
FRESH ATTA
MEDHU VADAI
Chicken Biryani MASALA
RASAM
PALAKKADAN MATTA RICE (BROWN RICE)
APPALAM
GHEE
SAPI
READY TO COOK \ IDLI - DOSA BATTER \ SPICES \ RICE \ FLOURS \ DHALS AND BEANS \ INSTANT MIXES \ GROUND SPICES \ DRY FRUITS

Dear Readers,

As we gather to celebrate Onam, the festival that brings together the Malayalee community in Singapore and around the world, we are reminded of the rich cultural heritage and traditions that bind us. Onam is not just a festival; it is a celebration of unity, joy, and the spirit of togetherness.

Onam is a time when families come together, homes are adorned with beautiful Pookalam and the air is filled with the aroma of the sumptuous Onam Sadhya. The vibrant festivities, traditional dances like Thiruvathira, and the thrilling Vallam Kali that happen during this time, are a testament to the cultural richness of our community.

In Singapore, the Malayalee community has always been a vibrant and integral part of the multicultural tapestry of our nation. The Singapore Malayalee Association has played a pivotal role in preserving and promoting our cultural heritage, ensuring that the younger generation remains connected to their roots. This annual Onam magazine is a reflection of our collective efforts to celebrate and cherish our traditions.

This year, as we celebrate Onam, let us also take a moment to reflect on the values that this festival embodies - unity, generosity, and gratitude. In a world that is often divided, Onam reminds us of the importance of coming together, sharing our joys, and supporting one another. It is a time to extend a hand of friendship, to celebrate our shared humanity, and to spread happiness.

We are delighted to present this special edition of our Onam magazine, filled with stories, articles, and photographs that capture the essence of this beautiful festival and the community. We hope that it brings you joy and inspires you to celebrate Onam with renewed enthusiasm and spirit.

Wishing you all a joyous and prosperous Onam!

Warm regards,
The Editorial Committee

TABLE OF CONTENTS

Messages 6-15

Messages from SMA Leaders

Messages from Other Organisations

Report 16-34

SMA Sub Committee Reports

Committee 35-40

Book Reviews 41-43

Poya Kaalangalae Nanni : Memoirs of MK Bhasi

Malayalee Achievers 44-47

Jaleela Niaz

Theresa Alphonse

Gibu George

Interivew and profiles 48-52

Ravi Menon

Kenny Sebastian

In Memoriam 53-56

Creative Contributions: Malayalam 57-80

കാരൂർ - *Ranjan Gopalakrishnan*
കദാരെ - *Divya Arun*
ബാല്യം - *Savina*
അഷ്റഫും ബുദ്ധനും - *Vijayakrishnan*
കരുണ - *Piya M S*
ഏകാന്തതയുടെ അതിഥികൾ - *Uma Shankar*
കാറ്റമ്മ - *Venmani Bimalraj*
അനുവിന്റെ ഡയറി - *Geethu Chandran*
ചിറകുകളുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ - *K Bhavani*
ജീവിത യാത്ര - *M Badarudeen*

Creative Contributions: English 81-103

Astrology - *R Ashokan*
Black Roses - *Aruna Shahani*
Toxic Friends - *Serah Jinthu*
Manifestations Of The Malayalee Gene - *Nirmala Achilingam*
Story Tellers Never Die - *Nayathara Pratap*
Angels of Impact - *Laina Ravindran*
Joyous Ride - *Sindhu Krishna*
Role of Grandparents - *Dr. V P Nair*
Leh Ladakh Trip - *Advaith Ramalingam*
Enduring Friendships - *Reethi & Sheeba*
The Fakir and Me - *Chithra Krishnakumar*
A Respite Form Life - *Avyukth Ratheesh*

Art Contributions 104-107

Paintings - *Nirmala Achilingam*
Kathakali - *Preethy Sreekanth*
Kaikottikali - *Anaswara Suresh*

Messages

Friends, Namaste!

I am delighted to extend my warmest wishes to all Malayalees in Singapore on this joyous occasion of Onam. Celebrations like Onam are a beautiful example of humanity because they bring people together, building unity and understanding. In a multi-ethnic and multi-racial society like Singapore, Onam holds a special significance as it is celebrated by people of all religions, showcasing the spirit of inclusiveness and harmony.

Onam is not just a festival for Malayalees; it is a symbol of our rich cultural heritage and traditions. For the Malayalee diaspora across the world, Onam is a time to reconnect with their roots and celebrate their identity. It reminds us of our homeland, our customs, and the values that have been passed down through generations. In Singapore, where various cultures coexist, celebrating Onam helps in promoting cultural exchange and mutual respect. It is a reminder that despite our differences, we can come together to celebrate our shared humanity. The vibrant festivities, traditional music, dance, and the grand feast known as Onam Sadya bring joy and a sense of belonging to everyone.

Ethnic celebrations like Onam are especially important for our youngsters. They provide a link to their heritage, helping them understand and appreciate their cultural background. By participating in these traditions, young people learn about their history and develop a sense of pride in their identity.

As we celebrate Onam this year, let us cherish these moments with our family and friends, and remember the values of unity, generosity, and love that this festival stands for. Let us also take a moment to extend our hands to those in need, spreading joy and kindness in our community.
Happy Onam to everyone!

സമൂഹങ്ങൾ സജീവമാകാൻ ആഘോഷങ്ങൾ അത്യാവശ്യമാണ്. പ്രത്യേകിച്ചു പുതിയ തലമുറയിലേക്കു പാരമ്പര്യങ്ങൾ കൈമാറാനും സാംസ്കാരിക മൂല്യങ്ങൾ പകർന്നുനൽകാനും അവരുടെ വ്യക്തിത്വരൂപീകരണം സാദ്ധ്യമാക്കാനുമുള്ള അവസരങ്ങളായി ആഘോഷങ്ങളെ കരുതാം.
പ്രവാസിസമൂഹത്തിലെ കുട്ടികളിൽ മാതൃഭാഷാനൈപുണ്യം നിലനിർത്തുക എന്നതു വലിയ വെല്ലുവിളിയാണ്. പൊതുവേ മാതാപിതാക്കൾ രണ്ടുപേരും ജോലി ചെയ്യുന്നതിനാൽ കുട്ടികൾക്കു മാതൃഭാഷ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള അവസരങ്ങൾ കുറവായിരിക്കും. പല രാജ്യങ്ങളിലും സ്കൂളുകൾ രണ്ടാമത്തെ ഭാഷയായി മലയാളം വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെ എല്ലാ മാതാപിതാക്കളും പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയെടുത്തു കുട്ടികൾക്കു മലയാള പഠനത്തിനുള്ള അവസരങ്ങൾ നൽകണം.
ആഘോഷങ്ങൾക്കായി ഒരുമിച്ചു കൂടുമ്പോൾ, കുട്ടികൾക്കും മുതിർന്നവർക്കും അവരുടെ സാംസ്കാരിക പൈതൃകവുമായി ബന്ധിപ്പിക്കപ്പെടുന്നതിന് അവസരം ലഭിക്കുന്നു. ഈ സംഗമങ്ങൾ, അവർക്കു പുതിയ സുഹൃത്തുക്കളെ കണ്ടെത്താനും ഭാഷ പരിശീലിക്കാനും അവരുടെ സാംസ്കാരിക അടിത്തറയെ പരിചയപ്പെടാനുമുള്ള അവസരങ്ങളാകുന്നു. കൂടാതെ, ആഘോഷങ്ങൾ സമൂഹത്തിലെ ബന്ധങ്ങൾ ശക്തമാക്കുകയും ഏറെനാൾ നിലനിൽക്കാവുന്ന ഓർമ്മകൾ സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. കല, സാഹിത്യം, കായികവിനോദങ്ങൾ, ഭക്ഷണം മുതലായവ സമൂഹത്തെ ഒരുമിപ്പിക്കാൻ പോന്നവകൂടിയാണ്.

എല്ലാവർക്കും ഓണാശംസകൾ!

Ullas Kumar
President
Singapore Malayalee Association

Let me first wish all Malayalees a Happy Onam.

Singapore Malayalee Association has been doing our part in bringing Malayalees together and promoting the Malayalee culture, traditions and language through a plethora of activities and events organised throughout the year. This year, SMA has taken great effort in putting together a Malayalam Library within the premises of the SMA building, to promote our rich language, instil the reading habit and bring Malayalees together.

To draw our young professionals and promote networking as well as help in their professional and personal development, SMAPro was formed this year. It is heartening to note that more young Malayalees are coming forward to join SMA and contribute in the many activities. The SAKHI group which was formed to look into the well-being of Malayalee Migrant Domestic Workers, organised many activities like conversational English and mental wellness talks.

SMA will continue to organise useful, meaningful and interesting activities that cater to the interest of all age groups of Malayalees in Singapore, and offer help and guidance to those in need. I would like to take this opportunity to thank all SMA members, volunteers, sponsors and well wishers for their contributions and unwavering support that have helped SMA in its mission.

Thank You.

Sunu Sivadasan Ghani
Vice President

It is with great enthusiasm that I have been watching the unfolding of various events organised by SMA over the last year. Collaboration with other associations, inclusive programs for the foreign domestic workers, launch of a new network for professionals & establishment of SMA's own library are indeed praise-worthy. We must continue these noble efforts making improvements with every stride. It is my wish that we continue to engage the community actively fostering collaborative efforts and innovative initiatives. All the best to the Management Committe. Here's wishing all of you a Happy Onam.

Prem P S
Past President

Dear Friends,

Namaskaram.

I am happy to wish all Malayalees in Singapore a very happy Onam. This festival, full of joy and tradition, reminds us of our rich culture. Onam is a time for unity, peace, and sharing.

May this Onam bring happiness, health, and wealth to your homes. Let's celebrate the wonderful traditions of our Malayalees. The spirit of Onam connects us all, no matter where we are.

As we make pookkalams and enjoy the Onam feast, let's also remember to help those in need. This festival is about more than just fun; it's also about spreading joy and kindness. Let's stay strong and united as a community.

Happy Onam to everyone!

Jayakumar Narayanan, BBM
Singapore Malayalee Association

Messages (OTHER ORGANISATIONS)

Happy Onam wishes to all our Malayalee friends!

As the pious occasion of Onam draws near, may we all be blessed with an abundance of joy, good health and never-ending prosperity.
In Singapore, we are fortunate that we have had many years of religious harmony amongst the many races. And this is something we should continue to observe and adopt for the years ahead. One good way to do that would be to understand the various practices and celebrations of the various communities, like Onam. The Malayalee community is undoubtedly, an integral part of the Indian community in Singapore and I am glad to be with them in celebrating this important event. Their celebrations are not confined to their homes and have now moved to the community clubs where the other races come to enjoy the Onam delicacies, meals and festivities. Hope this tradition continues to bring our community closer for many years to come.

Wishing all our Malayalee friends and their families a very happy Onam! May King Mahabali bless you and your loved ones on this auspicious day with happiness, harmony, positivity, and celebration

K Ramamoorthy, JP, BBM
Chairman, People's Association Narpani Pearavai

Namaskaram!

The Singapore Malayalee Association (SMA) with its long history of more than a hundred years, is the oldest registered association catering to the cultural, language and social needs of the Malayalees in Singapore, regardless of faith or religion. The main unifying force of the SMA has been the Malayalam language.

The SMA, since its beginning in 1917 and its formative years, mainly catered to the migrants from Kerala and issues of their homeland in Kerala and here. Over the years, particularly after the independence of Singapore, the SMA has grown and transformed tremendously, in representing the Malayalees in modern Singapore. The community on the whole, has established deep roots in the country and has become a key contributor to the social fabric here.

The Onam festival, the Association's Onam Night has always been a premier event; an event I remember attending from the early 1960s and is a major gathering for the Malayalees here. Today I am glad to note that SMA has widened its scope of activities and events and has taken advantage of modern communications and social media to widen its outreach to the community.

I wish SMA continued success in its mission to cater to the needs of the very vibrant Malayalee community here.

A very happy Onam greeting to all. Ona Ashamsakal !

Rajan Krishnan BBM, JP
Chairman, Hindu Endowments Board

Greetings to the Singapore Malayalees Association,

On behalf of the Indian Heritage Centre, it is my pleasure to extend warm greetings on the occasion of the issuance of Onopaharam, your esteemed annual publication.

We are delighted to have collaborated with you on the special exhibition, “Ente Veedu, My Home: Malayalees in Singapore”. This exhibition offers a fascinating glimpse into the rich history, heritage, and vibrant Malayalee community in Singapore.

This joint endeavor celebrates your rich heritage, joyous celebrations, significant contributions, and, most importantly, the wonderful people who embody it all.

May this publication serve as a testament to your community’s spirit and resilience. We eagerly anticipate future collaborations and extend our best wishes for all your endeavors ahead!

Best regards,

Maria Bhavani Dass
General Manager
Indian Heritage Centre

“Warm Onam greetings to all members of our Malayalee association!

May this festival bring joy, unity, and prosperity to our community. Let’s celebrate the rich traditions and vibrant culture of Kerala with love and togetherness. Happy Onam to you and your families!”

Regunarth Siva
Chairman
Little India Shopkeepers and Heritage Society (LISHA)
LISHA

Beloved,

As we celebrate Onam, it is essential to incorporate the Singaporean context into our celebrations. We must proudly embrace the unique blend of cultures that enrich our lives in this vibrant city-state. Singapore, known for its multicultural tapestry, provides a backdrop where traditions worldwide merge harmoniously. As we celebrate Onam, we must emphasise the spirit of inclusivity and unity that Singapore embodies.

The festival of Onam reflects Singapore's sense of community and shared success, much like the remembered fair and prosperous rule of King Mahabali.

The Onasadya, with its rich variety of dishes, is a testament to the diverse culinary influences in Singapore. Each dish represents the many communities that call this island home, showcasing the beauty of our multicultural society and the richness of our cultural heritage.

The Pookalam, a floral carpet, symbolises Singapore's vibrant and colourful life, with its flowers representing the different races and religions living in peace and harmony. The Vallamkali boat race reflects the competitive spirit and teamwork driving Singapore's success, reminding us that we can overcome any challenge together.

I want to acknowledge the Singapore Malayalee Association's role in fostering a sense of community among Malayalees while seamlessly integrating into the broader Singaporean society. The association's efforts to promote cultural understanding and social cohesion reflect Onam's core values.

As we celebrate Onam, let's remember it as a time to honour our past and look forward with optimism. In Singapore, Onam represents our hopes for a future filled with prosperity, joy, and unity. May this Onam reinforce the harmony that Singapore stands for and inspire us to continue building a society as inclusive and prosperous as the reign of King Mahabali. Here's to celebrating Onam in true Singaporean spirit, cherishing our heritage while embracing the diversity that defines us.

Happy Onam to one and all.

Revd. Gino Samuel Philip
Mar Thoma Syrian Church in Singapore

On behalf of the Board of Directors and Secretariat of the Singapore Indian Chamber of Commerce and Industry, I extend my heartiest wishes to members of the Singapore Malayalee Association (SMA) and the entire Malayalee community on the occasion of Onam.

ONASHAMSAKAL!

Two things come to my mind about Onam.

These are the colourful flower rangolis or Pookolam which deck the entrances of homes and secondly the mouthwatering feast of an array of delicacies popularly known as the Onasadya!

And it is these unique forms of celebrations of each Indian community in Singapore that enhances our nation's unity and harmony. Singapore's multi racial and multicultural society has not only allowed all of us to live and prosper in harmony and unity but also contributed to a harmonious business environment. Your association has played no small part in moulding several business leaders from the Malayalee community in Singapore. This has become more important with the constant integration of migrants from all over the world in society and the workplace.

As Chairman of SICCI, which has turned 100 in 2024, I am confident both our organisations can work closely in pursuing one of the chamber's key targets, that of internationalisation.

In this regard, Kerala remains an untapped market for the Indian business community.

SICCI looks forward to engaging the SMA and the community's business leaders to explore joint possibilities with our sister chambers from the Chinese and Malay communities in Kerala.

Finally, may the Onam Pandighai bring much joy and prosperity to one and all as we collectively navigate various challenges for a better Singapore for its people.

Wishing everyone good health and happiness.

MR NEIL PAREKH

CHAIRMAN

SINGAPORE INDIAN CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY

NOMINATED MEMBER OF PARLIAMENT

SIFAS and its members work with all the various Indian ethnic groups that represent the various sub-cultures of the multi-cultural Indian community in Singapore. We promote the varied Indian fine arts, both traditional and modern while preserving their unique identities. It is always such a pleasure working with the Malayalee community that is so very culturally vibrant and always ready to work with other institutions and spread the cheer.

It gives me and all our members great joy to wish everyone a very Happy Onam. It is significant to note how this community works very closely within itself, brings to the fore all its festivals, and embraces all others into its fold to partake in the same. This spirit is very laudable. The 'Onam Sadhya' that is so lovingly arranged by the Malayalee Association is looked forward to by all, throughout the year.

SIFAS and its members take pride in taking part in the festivities and congratulate the organisers for the excellent work they do year after year.

K V Rao
President

Onam Ashamsakal!

On behalf of Sree Narayana Mission (Singapore), I extend my heartfelt Onam wishes to you and your loved ones. Onam is a joyous occasion celebrated with vigour by the Malayalee community in Singapore. This vibrant celebration is a testament to our ability to preserve cultural practices dear to us, in which Singapore Malayalee Association (SMA) has played an integral role.

Today, SMA also harnesses its resources to help the less privileged in the wider community. SNM is grateful for its partnership with SMA in running the SNM CareLight Senior Care Centre @ Bedok. SMA's involvement in conducting the outreach activities of the centre help connect Bedok residents with the centre and allow them to benefit from the interventions offered. I am confident that the SNM-Carelight partnership in Bedok will help achieve desired outcomes and allow clients of the centre age well in the community.

I would like to wish you and your families a joyous Onam celebration, and success in all your future endeavours.

Warm Regards

Anil Sarasijakshan
President
Sree Narayana Mission (Singapore)

Ellavarkkum hridayam niranja Onam aashamsakal! My heartfelt Onam greetings to brothers, sisters and members of the Singapore Malayalee Association (SMA).

Onam is the foremost among Malayalee festivals, and this season invites us to commemorate new beginnings while rallying the community together in celebration. I commend the association's commitment and dedication towards uplifting the Malayalee community in Singapore, and also for preserving its renowned heritage and culture. Your celebrations certainly add to the richness of our society's social fabric!

SMA's yearly edition of Onopaharam keeps us connected to the community, while serving as a platform to showcase its rich talents. It also allows us to celebrate the remarkable contributions that Malayalees have made towards community-building.

SINDA strives for the betterment of the Singapore Indian community, and our unwavering partnership with SMA has been integral to our joint efforts. SMA has been a staunch partner, alongside initiatives such as SINDA's Project Give, where we had the joy of witnessing the Malayalee culture through captivating dance performances, floral designs, and language programmes.

I am heartened that both our associations are jointly focused on propelling the Singaporean Indian community forward, and I remain confident that our partnership will only strengthen in the future.
My best wishes to SMA and all its members. Have a blessed Onam and may it bring us much prosperity, harmony and happiness.

Mr Anbarasu Rajendran, JP
Chief Executive Officer
Singapore Indian Development Association (SINDA)

സിംഗപ്പൂർ മലയാളി അസോസിയേഷൻ
Singapore Malayalee Association

Annual Report For The Year 2023-24

Under the Management Committee of the Singapore Malayalee Association, various sub-committees were formed.

S/N	Sub-Committees
1	Youth Wing
2	Mayilpeeli
3	Community Collaboration
4	Publication
5	Ladies / Pioneer Wing
6	Cultural
7	Varnam
8	Natakamela
9	Sports
10	Welfare
11	Tech Forum
12	Singapore Malayalee Literary Forum(SMLF)
13	SMA Pro

Youth Wing

The Youth Wing of the Singapore Malayalee Association is a vibrant, cheerful group deeply proud of their cultural heritage.

Date	Description	
August 2023	Volunteering at Krsna Free Meals, a renowned soup kitchen.	Provided meals to migrant workers. The youth wing actively participated in the culinary endeavour.

Collaborations and other activities of the Youth Wing

Date	Description	
August 2023	OnamPLIFIED 2.0	Cultural initiative with Indian cultural groups from various polytechnics. Presentations and interactive sessions on Onam's significance and customs.
	Team Bonding Day	A well-planned and fun-filled Team Bonding Day at Sentosa Island, organised by YW members.
October 2023	Beach Cleanup at Sembawang Park	Joint community initiative with Republic Polytechnic's Indian cultural group. Environmental stewardship through diligent park cleaning.
December 2023	Deepavali Community Outreach	Collaboration with SINDA Youth Club and volunteers for migrant worker support. Prepared care packages for migrant workers and engaged in meaningful interactions with migrant workers.
	Volunteering at St. John’s Home For Elderly Person.	This Christmas, the SMA youth wing volunteered at St. John's Home for Elderly Persons, painting with about 40 senior citizens and presenting them with hampers filled with essentials. Staff were given a token of appreciation for their care.
		SMA Youth Wing teamed up with the kids of St. Mary’s Yacobite Syrian Cathedral to wrap gifts for the elderly at St. John’s Home
April 2024	Aaraathana 2024	This year, SMA Youth Wing had the wonderful opportunity to be part of Aaraathana 2024, organised by Ngee Ann Polytechnic Indian Cultural Society.We competed in the Dance Category and were thrilled to be awarded 1st Runner-up!

Mayilpeeli

The SMA Children's Club, 'Mayilpeeli,' provides a platform for children to develop and showcase their talents, enhancing personal and cultural values while bridging generation gaps.

Date	Description	
17 Dec 2023	Prose & Poem 2023	Led by Mrs. Uma Shankar, covering drama, poetry, fiction, and non-fiction. Children enjoyed the session and created their own poems.
13 April 2024	Workshop on 'Time, Stress, and Anxiety Management':	Conducted by Mayilpeeli in association with SINDA. Speaker: Mr. Pugalenthii, motivational speaker. Over fifteen students participated, learning stress management techniques and effective study habits through hands-on exercises
29 June 2024	SMArtest 2024, A quiz competition	SMArtest 2024, organised by the Mayilpeeli, concluded on June 29th with a significant number of new participants. The event, featuring 60 questions across various topics like global conflicts, AI, arts, and sports, was hosted by Sujith Sivaram, Dhruv Manoj, and Mathew Roy. Ishaan Krishnan won first place, followed by Adinath Mangalattu and Avyukth Ratheesh in a closely contested tiebreaker.

Community Collaborations

In Singapore, community centres, religious institutions, and grassroots organisations collaborate to foster unity and resilience among its diverse populace. Malayalee associations like SMA enhance this by promoting community engagement, cultural preservation, and inter-organizational collaboration, reinforcing Singapore's identity as a harmonious and inclusive society.

Date	Description	
23 July 2023	Art Unites	The Mountbatten AAC art exhibition celebrating racial harmony featured Mr. Lim Biow Chuan, Adviser to Mountbatten Grassroots Organisations, as the Guest of Honour. The Singapore Malayalee Association (SMA) participated by showcasing paintings by Mr. Anil and hosting a jewellery-making workshop led by Ms. Roshni.
8 August 2023	SNM Charity Dinner	SMA members attended the SNM Charity Dinner, strengthening community ties and supporting philanthropic endeavours.

Community Collaborations

Date	Description	
30 September 2023	LISHA Deepavali light up	The LISHA Deepavali light-up brought together community partners to celebrate the occasion. The Guest of Honour was Mr. Lawrence Wong, then Deputy Prime Minister.
30 September 2023	SINDA Event	Attended the SINDA Focus Group Discussion on August 11th and the SINDA Appreciation Ceremony on September 30th, along with other community partners.
14 October 2023	SINDA's Project Give Activities at IHC	SMA's support for SINDA's Project Give at IHC underscored its commitment to social responsibility and community development, contributing to initiatives and cultural enrichment.
18 November 2023	SIFAS Sangamam Deepavali Event	SMA strengthened intercultural ties and promoted mutual respect by presenting a Thiruvathira performance at the SIFAS Sangamam Deepavali Event, showcasing cultural diversity and community collaboration.
24 November 2023	Ente Veedu Exhibition at IHC	SMA supported the "Ente Veedu: Malayalees in Singapore" exhibition at IHC, highlighting malayalee communities' migration stories and cultural heritage through cultural performances and decorations.
26 November 2023	Pookalam Workshop at IHC	The Pookalam workshop in support of the Ente Veedu at IHC fostered cultural engagement, offering an inclusive platform for locals and tourists to explore and revel in our rich heritage.
6 & 7 January 2024	Pongal Open House at IHC	At the Pongal Open House, vibrant Malayalee cultural performances took centre stage, offering attendees a glimpse into our rich heritage.
29 January 2024	Indian Republic Day Event	SMA participated in the Republic Day event at the High Commission of India, celebrating India's heritage and strengthening India-Singapore ties.
4 February 2024	Telok Blangah CC Indian Cultural Explosion	SMA participated in the event at Telok Blangah CC, contributing to cultural performances and fostering community engagement.
24 March 2024	Youth Connexion 2024	SMA's youth wing attended Youth Connexion, promoting youth leadership and community involvement.

Community Collaborations

Date	Description	
13 April 2024	LISHA ICF 2024	SMA members performed at LISHA ICF 2024, showcasing traditional arts like Chenda and Kerala folk dance.
6,18 & 20 April 2024	Indian New Year Celebrations at CCs	SMA joined Indian New Year celebrations at Mountbatten, Nee Soon Central and Kebun Baru IAEC, fostering community unity through vibrant performances and engaging booths.
28 April 2024	Radinmas CC Indian Community New Year Celebrations 2024	SMA Sakhi group set up a vibrant stall showcasing rich cultural traditions with representatives from Tamil, Sikh, and Chetti Melaka communities. They distributed traditional snacks, and Jennifer Peter of Jubilant Arts choreographed an awe-inspiring dance performance
4 May 2024	Nanyang CC Hari Raya Celebration	The Hari Raya celebration at Nanyang CC on May 4th, 2024, featured cultural performances, including Dikir Barat and traditional Malay dances. SMA dazzled with a Malabari Oppana performance, and attendees enjoyed delicious food. A lucky SMA member won a 55-inch TV in the evening's highlight, the lucky draw.
5 May 2024	Brickland Indian Cultural Night	SMA's Mohiniattam and Chenda Melam captivated the audience. Our booth showcased Kerala's flavours with banana chips and sharkaravarathu upperi, alongside rich artefacts.
26 May 2024	Kamala Club's Keralam	The show featured traditional Malayalee art forms, songs, and a delicious banana leaf feast.

Publications

Date	Description	
12 August 2023	Onopaharam	Our annual publication, Onopaharam, was released on Onam Nite. The 200-page magazine features celebrity interviews and creative writings in Malayalam and English from the community.
Various	Newsletters	SMA shared quarterly updates with members via newsletters released in February and June.
Various	Social Media Updates	SMA used Facebook and Instagram to share timely updates on various programs with members and the community.

Ladies Wing /Pioneer Wing

Date	Description	
26 November 2023	Ente Veedu Pookkalam Workshop	The ladies' wing made an artificial pookkalam, sadya, real pookkalam, and decorations for the IHC Ente Veedu event, and organised a pookkalam workshop.
28 November 2023	Hamper for SNM Care Centre	The ladies' wing delivered 25 hampers worth $30 each to SNM Care Centre, distributing them to needy families as Christmas gifts from SMA.
3 April 2024	Vishu Kani at IHC	The Ladies Wing arranged a Vishu Kani and sadya demo at IHC for Tamil New Year.

Cultural

ONAM NITE 2023

Date	Description	
12 August 2023	Onam Nite	The SMA Cultural Committee organised Onam Nite in August 2023, showcasing the first and only celebration of K. S. Chithra's 60th birthday outside India. The sold-out show was supported by Suresh Gopi, Navya Nair, Madhu Balakrishnan, Suraj Venjaramood, Harish Kanaran, and Ramesh Pisharody, partnering with Esplanade. We also hosted a meet-and-greet lunch with the stars.

ONAM VILLAGE 2023

Date	Description	
10 Sept 2023	Onam Village	Onam Village 23 was planned and executed by the dedicated members of the association's youth wing, reflecting their commitment to cultural preservation. It was in collaboration with The Indian Activities Executive Committee of Chong Pang CC. The programme was honoured by the presence of Nee Soon Member of Parliament, Carrie Tan Hui Min, adding a special significance to the festivities. About

Christmas & New Year Celebrations 2023

Date	Description	
13 January 2024	Christmas & New Year Celebrations	The Singapore Malayalee Association (SMA) hosted a combined Christmas and New Year celebration at The SAFRA Yishun Ballroom.The celebration was a great success and thoroughly enjoyed by all attendees, providing a wonderful opportunity for the community to unite and revel in the festivities.

Nataka Mela 2024

Date	Description	
4 May 2024	Natakamela	The Singapore Malayalee Association's Drama Festival "Natakamela '24" successfully concluded its 6th edition at Grassroots Club Ang Mo Kio on 4th May 2024, featuring the launch of SMA Nataka Gaanam and three outstanding productions: "Kalabali", "Re-examination", and "Sammanam".

Varnam 2023

Date	Description	
22 to 24 September 2023	Varnam 2023	The 10th Annual Art Exhibition "Varnam" at Gallery 2, The Arts House, titled "Fest Beyond Colours - Unite Community as One Family Through Art," featured 140 artworks by 25 artists. The exhibition attracted 800 visitors over three days and included drawing and colouring competitions for children. Renowned artist Mr. Gnana Dickam was the Guest of Honour at the opening ceremony.
23 Mar 2024	Arts Exhibition	The Singapore Malayalee Association proudly unveiled a painting by talented twins Hannah and Suzanah Johns as part of the SMA Arts Exhibition. Their parents were thrilled to welcome about fifty art lovers to the SMA Hall.The support and encouragement from attendees motivated the young artists to continue their artistic journey.

Sports

Date	Description	
16 March, 2024	Chess Tournament	The SMA Sports Committee held a successful chess tournament at SMA Hall with 24 players across Junior and Senior categories.
5 May 2024	Badminton Tournament	The SMA Badminton Tournament on May 5th, 2024, at YCK Sports Hall featured five categories, official SBA umpires, and new rolling trophies. Top performers received branded prizes, trophies, and cash awards.

Welfare

1. Welfare of Migrant Domestic Workers

Sakhi, initiated by SMA, empowers migrant domestic workers through training programs and community support.

Date	Description	
2 July 2023	Group discussion	A group of 35 migrant domestic workers attended the initial meeting, sharing their needs and expectations with the SMA team, who subsequently.
30 July 2023	Karaoke session	Over 40 migrant domestic workers enjoyed an engaging karaoke session, fostering camaraderie among them.
24 Sept 2023	Onam Celebration	The Onam celebration for migrant domestic workers featured cultural programs, games, and appearances by renowned artists Santa Rathi, Cine star Jagatheesh, and Playback Singer Sangeetha Madhav, creating a joyful atmosphere filled with music, laughter, and unity.
29 October 2023	Spoken English Training and Training on Healthy Cooking	A healthy cooking training session empowered Sakhies with essential skills and recipes, while multi-session spoken English training equipped them with valuable communication skills.
29 October 2023	Emergency preparedness training	The Sakhies underwent emergency preparedness training by the Singapore Civil Defence Force, learning CPR, firefighting, and essential emergency measures to handle household and community dangers effectively.

Welfare of Migrant Domestic Workers

26 November 2023	Spoken English training: session 2	The second session was conducted as requested by the migrant domestic workers (MDWs) and employers.
31 December 2023	Christmas and New Year Celebrations	Migrant workers celebrated Christmas and New Year with festive feasts, joyful dances, and uplifting music, bringing them immense pleasure and relieving stress.
28 January 2024	Mental Wellbeing talk	A mental wellbeing talk was conducted for Sakhies, focusing on identifying life stresses and providing effective strategies to manage them. Emphasising mental health's importance, the session empowered workers to recognize signs of distress and access support, fostering resilience and well-being.
25 February 2024	Training: Hairstyling and Bridal make up	Multi-session training was conducted for migrant domestic workers to gain essential skills for their future, aiming to equip them with the knowledge and abilities needed for independent work upon retiring and returning to their home countries.
24 March 2024	Training: Hairstyling and Bridal make-up: session 2	The hairstyling session has concluded, and certificates have been issued. Bridal makeup training is currently underway.
28 April 2024	Radinmas CC Indian Community New Year Celebrations 2024	Our Sakhi group set up a vibrant stall showcasing rich cultural traditions, alongside Tamil, Sikh, and Chetti Melaka representatives. The SMA Sakhis distributed traditional snacks, while Jennifer Peter of Jubilant Arts choreographed a captivating dance performance that left the audience in awe.
12 May 2024	Vishu Eid Celebrations	Sakhi celebrated Vishu and Eid with lively performances, music sessions, and cultural showcases. A sumptuous feast of traditional dishes added to the festive atmosphere.
2 June 2024	CDE Labour Day Event	The SMA team proudly participated in the Labour Day celebration organised by the Centre for Domestic Employees under NTUC. The vibrant Sakhi group members enthralled the audience with a lively dance performance, showcasing their talent and energy. This event marked the beginning of a new collaboration between SMA and the Centre, aiming to support and empower domestic workers in Singapore.

Welfare of Migrant Domestic Workers

30 June 2024	Training: Make-up: session 3	The Sakhi group completed a bridal makeup organised by the Singapore Malayalee Association in collaboration with Rekh's Beauty Parlour. The training aimed to empower participants with valuable skills for potential job opportunities in their home countries. The program concluded with a competition showcasing their newly acquired skills.

2. Volunteers @ Carelight

Date	Description	
16 Sep 2023 23 Sep 2023 21 Oct 2023 05 Nov 2023 26 Nov 2023 03 Dec 2023 10 Dec 2023 28 Jan 2024 04 Feb 2024 03 Mar 2024 04 May 2024 26 May 2024 02 June 2024 09 June 2024 15 June 2024 23 June 2024	Carelight Outreach Program	SNM Carelight Wellness Centre in Bedok offers Dementia day care, Maintenance day care, and Community rehabilitation services for eligible seniors. SMA volunteers visit the neighbourhood to promote the centre, share service details, and identify seniors in need of special attention and support.
28 October 2023	Yoga Evening with Mr.Raju	Mr. Raju, a retired Kerala police officer, conducted a yoga workshop for Malayalis in Singapore. He explained the basics of yoga, focusing on Yamas and Niyamas, and demonstrated techniques for breath and prana control. He shared his experiences of using yoga during his police service and the knowledge he gained after retirement.

Tech Forum

The SMA Tech Forum, a Singapore Malayalee Association initiative, serves as a vibrant hub for technology enthusiasts with over 90 active members. Through a dedicated WhatsApp group, members engage daily, sharing and discussing the latest tech news and innovations.

Q4 2023 and Q1 2024	Quarterly meetings	The quarterly meeting united our community for reflection on progress and future planning, featuring insightful member presentations, a keynote by a tech industry leader, and interactive workshops on data analytics, AI, and cybersecurity. It was also a networking opportunity within our WhatsApp group, complemented by a delightful meal.
24 Mar 24	Tech Talk on Cloud Containers	At the SMA Tech Forum, Arunvivek Iyer, Executive Director of Cloud Security at Standard Chartered Bank, delivered an insightful talk on "Cloud Containers," covering essential cybersecurity fundamentals. He explored containerisation technology's significance in cloud computing, offering valuable insights into security considerations and best practices for deploying and managing cloud containers to safeguard sensitive data and applications.

Singapore Malayalee Literary Forum

The Singapore Malayalee Literary Forum (SMLF) serves as a platform for the local Malayalee community to discuss and create literary works.

Date	Description	
29 Sept 2023	Session on Flaubert's creations by Suresh Kumar T	A deep dive into Flaubert's position in the world of literature, his works in general, and "Madame Bovary" in particular.
2 Oct 2023	Session by Pramod RB	A Kaavya Aaswadana session presented by Pramod RB exploring the various eras of Malayalam poetry.
4 Nov 2023	Session by K Asok Kumar	The Diamond Necklace" by Guy de Maupassant is a timeless short story that has captivated readers for generations. Asok skillfully analysed the characters, themes, and narrative style, immersing the audience in Mathilde Loisel's journey. The presentation highlighted the central theme: the consequences of vanity and the pursuit of material wealth.

Singapore Malayalee Literary Forum

24 Nov 23	Booker Prize Short List Review by T. Sureshkumar	Mr Suresh presented the short list for Booker Prize, taking the audience through the works of the shortlisted authors and sharing his perspectives on their works. The audience engaged actively & left the session with a better understanding and appreciation of the literary works.
14 Jan 2024	SMLF 10th Anniversary	Alankode Leela Krishnan was the keynote speaker at the 10th anniversary of SMLF held at the SINDA auditorium. His talk on "Navodhanathinte Pattuvazhikal" was complemented by a musical extravaganza featuring local musicians alongside him.
16 Feb 2024	Session on Murakami by Vijaya Krishnan	"Mastery of Murakami's Storytelling": Vijayakrishnan presented an overview of main characters, storylines of selected stories, and sample text parts, highlighting the author's mastery of language, ideas, philosophy, and defining conundrums.
9 Mar 2024	Book Launch	MK Bhasi's "Poya Kalangale Nandi" was launched at the Tzu Chi Humanistic Youth Centre, featuring keynote speeches by Malayalam novelist Mr. Ashta Moorthy and Ex-NMP Viswa Sadavisan. The Malayalee community reflected on Mr. Bhasi's life and achievements during the event.
22 Mar 2024	Review session by Suresh Kumar T	Marquez's last novel, "Until August," was presented, discussing its publication about a decade after the author's death and reviewing its place among Marquez's other classics.
12 Apr 2024	Talk by Sri KP Ramanunni	Renowned author KP Ramanunni presented on "Athijeevanavum Sahithyavum" at the SMA Hall.
17 May 2024	Session by Thara Ravindran	"ഗദ്യത്തിലെ കാവ്യാത്മകത" The focus was notably on "poetic elements in prose." She elaborated, citing Oxford Dictionary's definition as "literary work in which the expression of feelings and ideas is intensified through distinctive style and rhythm," using examples from poets such as Changampuzha, Robert Frost and William Wordsworth to illustrate how these elements and imaginative scenarios capture readers' imaginations and experiences.
20 May 2024	Review session by Suresh Kumar T	"The International Booker 2024 Shortlist Review".The International Booker Prize 2024 was announced on May 21.Sureshkumar shared his insights and reflections on the shortlist reading.

Malayalam Library

Date	Description	
Feb 2024	New Malayalam Library	The attic floor of SMA has been identified for the Malayalam book library, with quotations called for building the racks. The final phase of selecting the library management system is underway, alongside an open call for pre-owned books and new arrivals expected by June 2024

Malayalam Language Promotion

Date	Description	
Aug - Sep 2023	Malayalam Course Enrollment Campaign	The subcommittee collaborated with the Malayalam Language Education Society (MLES) to launch a campaign promoting Malayalam courses, resulting in over 100 new registrations and 350 expressions of interest from parents.
22 October 2023	വിജ്ഞാനത്തിന്റെ താളങ്ങൾ - A session with Sri Kavalam Sreekumar	The event, “വിജ്ഞാനത്തിന്റെ താളങ്ങൾ," was held on Sunday, 22nd October, at the SMA hall, featuring renowned musician Sri. Kavalam Sreekumar discussing the Malayalam language. It was an engaging session for children aspiring to learn Malayalam and their parents.

Manjadi - Kids' Handwritten Magazine

Date	Description	
19 Nov 2023	Kids' Handwritten Magazine	"Manjaadi," a kids' handwritten magazine by the Singapore Malayalee Association, was launched on 19 Nov 2023, featuring short stories, poems, articles, and drawings by 21 talented Malayalee children under 12. Trustee Mr. Stephen Samuel unveiled the magazine, and the kids' enthusiasm and talent were highly applauded by the audience.

SMAPro

The Singapore Malayalee Association (SMA) launched "SMAPRO," a new networking platform, on June 9th at the SMA Hall. The event drew a diverse audience of working professionals.

Date	Description	
9 June 2024	Inaugural Networking Session	SMA President Mr. Ullas Kumar opened the event, followed by Sujith outlining SMAPRO's goals. Key speakers included: 1. **Mr. Satish Shankar**, Regional Managing Partner of Bain & Co, APAC, who discussed AI in business leadership. 2. **Mr. Sanjay Prabhakaran**, Co-Founder of Asia Mentors Circle, who spoke on global career building. The session featured a lively Q&A, closing remarks, and informal networking

SMA Open House

Date	Description	
09 Jul 2023 19 Nov 2023	SMA Open House	The SMA Open House highlighted various initiatives serving the Malayalee and other communities in Singapore, focusing on cultural, educational, professional, social, sporting, welfare, and recreational activities.Discussions included preserving Malayalee heritage, enhancing community communication, and sustaining cultural identity for future generations.

SMA OPEN HOUSE

NATAKAMELA

NATAKAMELA

NATAKAMELA

VARNAM

MIGRANT WORKERS TRAINING

VARNAM

BADMINTON TOURNAMENT

SMA PRO

SMLF BOOK LAUNCH

NATAKAMELA

XMAS CELEBRATION

SMARTEST

ART EXHIBITION

CHESS TOURNAMENT

COMMUNITY COLLABORATION

COMMUNITY COLLABORATION

MAYILPEELI

SMLF

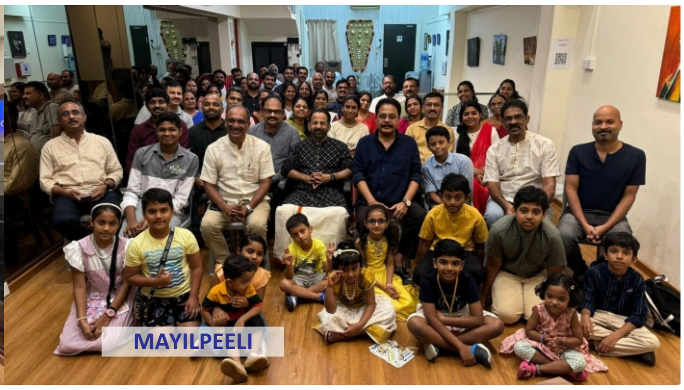
MAYILPEELI

SMLF

YOUTH WING

TECH FORUM

XMAS CELEBRATION

LADIES WING

TECH FORUM

XMAS CELEBRATION BY SAKHI GROUP

SAKHI GROUP LAUNCH EVENT

SMLF

SMLF

COMMUNITY COLLABORATION

IHC ENTE VEEDU COMMUNITY COLLABORATION

SMLF

CARE LIGHT VOLUNTEERS

ONAM NITE 2023

ONAM VILLAGE 2023

THE SMA TEAM

Advisers

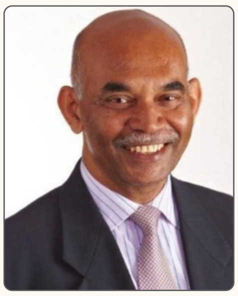

Mr. Chandramohan
Nair PBM
Legal Advisor

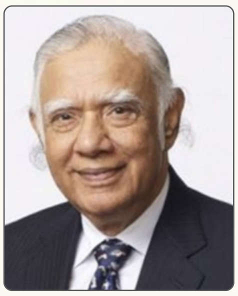

Mr. Gopinath Pillai,
BBM, BBM (L)
Chief Advisor

Mr. Jayakumar N
BBM

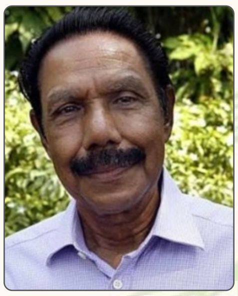

Mr. M M Dollah

Mr. P K Koshy

Mr. Viswa Sadasivan

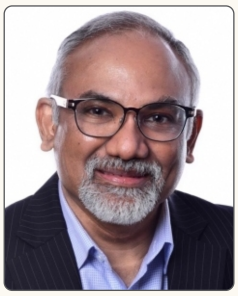

Mr. Parameswaran
Sreedevi Prem

Trustees

Mr Manu Bhaskaran

Dr V P Nair

Mr Abdul Samad

Mr Stephen Samuel

Internal Auditors

Mr. Vinod Verghese

Mr. Asokan Raghavan

Management Committee

Mr. Ullas Kumar
President

Mrs. Sunu Sivadasan Ghani
Vice President

Mr Priyadarsan Venugopalan
Honorary Secretary

Mr Basil Shibu
Asst Secretary

Mr. Sujith Sivaram
Honorary Treasurer

Ms. Sonia Ashok Menon
Honorary Asst Treasurer

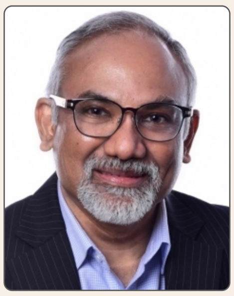
Mr. Parameswaran
Sreedevi Prem

Ms. Azeena Badarudeen

Mr Vinayak Jayachandran
President SMA Youth Wing

Mrs Sindhu Krishnan
Prasad

Mrs Shraddha Rajesh

Ms Aathira Unnithan

Mr. Anoop Dharmasheelan

Mr Vasudevan Thottekkatt
Culture Committee Secretary

Mr. MCV Mathai

Mr. Anil Kariseril

Mr. Arun Muralidharan

Mr. Ratheesh V Kurup

Mr. Pranav Bryan

Mr. Shijin Jawahar Sait

Dr. Asharani P. Vasudevan Nair

Mr. Dhruv Manoj

Mr. Syam Prabhakaran

Mr. Sabarinath Thekkath

Mr. Kishore Sethumadhavan

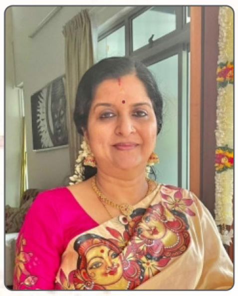
Mrs. Indulekha P L

Mr. Balaji G S

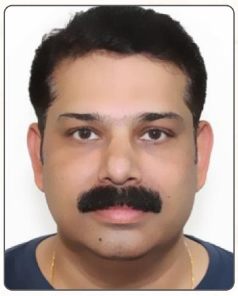
Mr. Dinesh Kumar

Dr. Vidhya Dharshini Pillai

Mr. Muraleedharan V.V.

Mr. Vipin Marakkattu

Mr. Muhammad Shafiq Bin Abdul Rahman (Kunjali Kutty)

Mrs. Lakshmy Balakrishnan Iyer

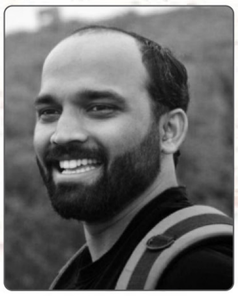
Mr. Balsaraj Pothera

Mr. Sajin Ravi

Dr. Sathian Pookkuttath

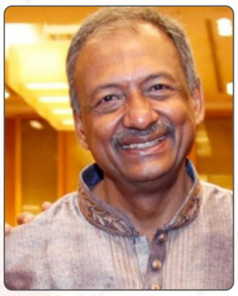
Mr. Jayakumar Narayanan, BBM

Mr. Anand Rajan

Members of Sub Committees

Mrs. Anjana Prem

Mr. Sreekanth

Mr. Prakash Puthunilam

Mr. Praveen Sukumaran

Mr. Ajith Kumar Nair

Mr. Balan Anil Kumar

Mr. Ragesh P V

Ms. Jeeshma Marolli

Ms. Rajalekshmi

Ms. Uma Shankar

Mrs. Rajamma Pillai

Mrs. Suja Thambi

Ms. Hema Sivaramakrishnan

Mrs. Pia M S

Mr. Pramod R B

Mr. Suresh Kumar T

Mr. Vinod E P

Mr. Sunil Sivadas

Mr. Rajesh Chandran

Ms. Krishnapriya

Mr. Suresh Balakrishnan

Mr. Kuruvachan K George

Mr. Haridas

Mr. Pradeep

Mr. Vimal Enthiran Vijayasingam

Mr. Unni Kavinisseri Madathil

Mr. Febin V Francis

Mr. Mahesh Udayabhanu

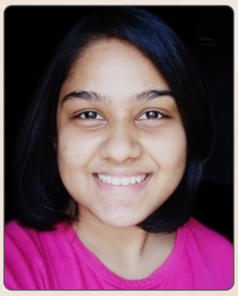
Ms. Nayanthara Prathap

Mr. Arun Prabha

Mr. Hilal Ram

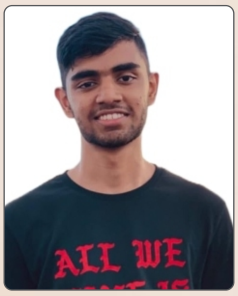
Mr. Naren Sreekanth

Mr. Venmony Bimalraj

Mr. Ashley Kristhu Dasan

Mr. Rahul Nair

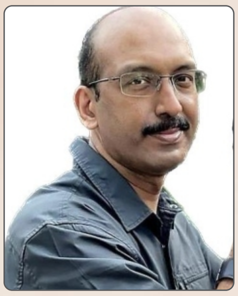
Mr. Sajeev Kumar

Ms. Deepa Madan

Ms. Jaleela Nias

Ms. Roshni Bhanu

Mr. Rajeev Variyar

Mr. Ramalingom R. Iyer

Mr. Vijayakrishnan Thekkemakkadath

Mr. Rajesh Radhakrishnan

Youth Wing

Mr Vinayak Jayachandran
President

Mr Basil Shibu
Vice-President

Ms. Bhagya Binukumar
Secretary

Mr. Anand Rajan
Treasurer

Ms. Deepika Anilkumar
Logistics Coordinator

Ms. Indu Pillai
Social Media Coordinator

Ms. Pooja Haridas
Social Media Coordinator

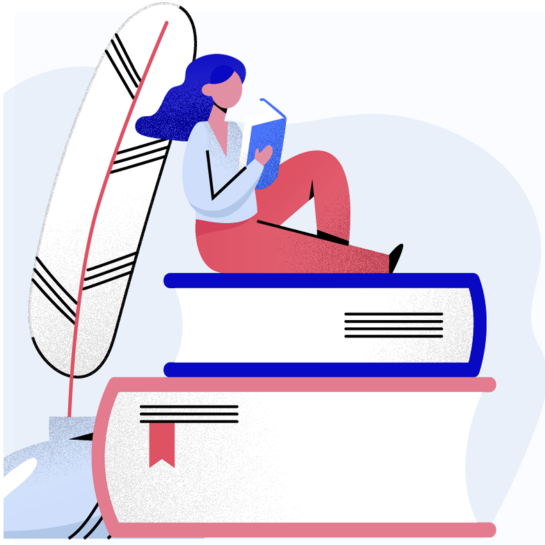

BOOK REVIEW

SPEAKING GENTLY WITH A LOUD VOICE

On Saturday 9 March 2024, the Singapore Malayalee Association's Singapore Malayalee Literary Forum organized the launch of a book: **Poya Kaalangalae Nanni: Memoirs of MK Bhasi**. More than 350 people attended the event. SMA's advisor and former president, **Mr Viswa Sadasivan** delivered the welcome speech.

I never quite understood the need for memoirs. To be candid, I saw them as a means of fanning one's ego. It's rather presumptuous to assume people are interested or, worse, should be interested in you and what you have done. And there's been a flurry of activity in this space, especially in the past few years.

It's only when I was asked to speak at events – including launch events of these memoirs, biographies or autobiographies – that I began to appreciate their value...the value of the endeavour, and the value of person featured. If done well, these projects – be they books or documentaries–contribute to our understanding and appreciation of the individual and his or her life and times. It becomes an important part of a tapestry that's a permanent work-in-progress. It becomes an intrinsic part of the people's history of Singapore.

For this poignancy to be ripe, in my view, the person featured in the memoir or biography needs to stand out in three ways. He or she needs to have:

- lived a long life...well, a fairly long life
- made an impact
- and have a cool factor!

I would say without a doubt that the man of the moment, this afternoon, qualifies eminently on all three accounts:

- **long life** - he is 93 years young
- **impact** - he served a total of 17 years as President of the Sree Narayana Mission and was instrumental in the setting up of the Nursing Home in February 1979
- **cool factor** – well, you could say he's something of a renaissance man…even though his background is in science (he was a seasoned science teacher), his call to fame is as an award-winning poet…another cool factor is that in his 80s he taught himself how to use and master the computer and became active on the internet to be in tune with local and international news – something he does till today!

Therefore, it goes without saying that the man we are all gathered here for is absolutely worthy of being honoured. All the more because, in spite of his exacting contribution and sterling achievements, he has remained a man of few words – spoken words – defined by quiet confidence and humility.

Ladies and gentlemen, we are gathered here this afternoon to launch a book that chronicles, in the Malayalam language (for now), Mr MK Bhasi – his life, thoughts, deeds and achievements. The book is titled – "Poya Kaalangalae Nanni": Memoirs of MK Bhasi. This event is hosted by the Singapore Malayalee Association's Malayalee Literary Forum. On behalf of SMA, I would like to welcome all of you to this special occasion.

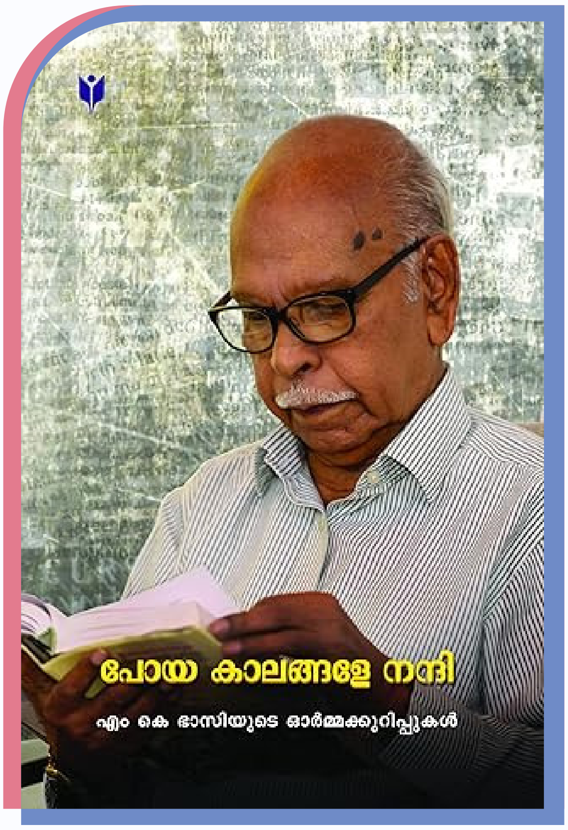

Uncle Bhasi came to Singapore in 1953 and enrolled in the Teacher's Training College. This launched his 35-year teaching tenure. After that, he found more time to serve the Malayalee community and society at large. His focus was the Sree Narayana Mission. He was appointed to the Hindu Advisory Board. In this capacity he helped address complex and compelling concerns of the Hindu community. For example, there was the concern that we must use wood for cremation. Mr Bhasi wrote to the chief priest of the temple in Benares (now called Varanasi), in India, for guidance. The priest said doctrinally only sandalwood is to be used for cremation, but since this is not practical, you can use anything that burns. This includes petrol and kerosene. This led to cremations in Singapore to be electricity induced.

In the midst of all this, Mr Bhasi found time to serve as the Editor of the Malaysia Malayalee – the only Malayalam daily outside of India. Currently – yes, at the age of 93 years – he holds the esteemed position of Editor of the Singapore bureau of Kaumandi Online, a major newspaper group in Kerala.

Perhaps, it was this wide range of experiences – teaching, social leadership, religious policy making – that gave Mr Bhasi the impetus to write poetry. Being a poet – a prolific one at that – is what has come to define him. It gave him joy. It connected him to his inner being. It fed his curiosity for the known unknowns and the unknown unknowns. He found synergy between his left and right brain. There evolved a joyful cadence between the absoluteness of science and ambiguity of the arts. Poetry and the writing of poetry has clearly kept him intellectually virile and comfortably contradicted.

This quote by Socrates captures it:
"I decided that it was not wisdom that enabled poets to write their poetry, but a kind of instinct or inspiration, such as you find in seers and prophets who deliver all their sublime messages without knowing in the least what they mean."

It's this trance-like state that poets thrive in – where disbelief is suspended in a spontaneous flow of powerful emotions.

Mr MK Bhasi won several awards for his poetry – from New Delhi, Bangalore and Trivandrum. He is the recipient of the prestigious Poet of Merit Award from the International Society of Poets in the USA.

It is therefore not only timely, but most apt that we express our gratitude to Mr MK Bhasi for his extensive contribution to the Malayalee community and to the Singapore society at large.

On behalf of the Singapore Malayalee Association I would like to express my deep appreciation to the team that undertook this book project. It's led by the writer, Ranjan Gopalakrishnan who spent hours in conversation with Mr Bhasi. Thanks to team members – Rajaneesh K, Rajeev Variyar and Shreekant Plappally. Of course, our special thanks to Ashtamoorthy – a renowned story writer – for a thoughtful foreword, and for delivering the keynote address today.

Uncle Bhasi, for all of us who came after you – born and bred here, or newly migrated – that treacherous 7-day journey by ship from Madras to Singapore in 1953 is fortuitous and well worth it. In the end, it boils down to relationships – our relationship with places, events and people.

Let me end by quoting "**Thank You for the Memories**" by poet exemplar, **MK Bhasi.**

Thank you for the memories
that float as sweet incense
filling this atmosphere around me.

Thank you for the new dawn
that breaks over the distant horizon
when the morning stars fade and disappear.

Thank you for the lost dreams
which fell and broke on my way
like clay idols that I had to throw away.

Thank you for the evergreen woods
that hum the sweet melody
heard somewhere but long forgotten.

Thank you for this path,
long and winding
where shadows are still dancing.

Thank you, let me say finally,
to all those who passed this way
before me, thank you.

MK Bhasi

MALAYALEE ACHIEVERS

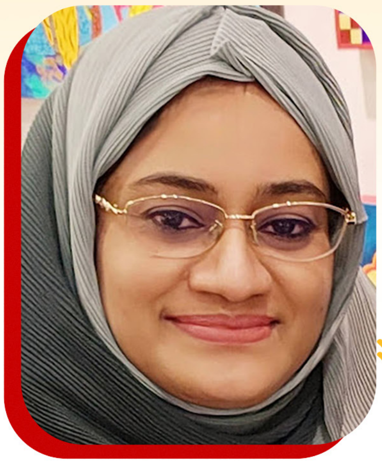

Jaleela Niaz

"Jaleela Niaz is a Business Analyst and an internationally recognized artist who showcases her works globally".

Tranquil Essence, a solo exhibition by award-winning Singapore-based artist Jaleela Niaz, was held from October 14 to 28, 2023 at Maya Gallery, Singapore. Minister of State, Ministry of Home Affairs & Ministry of National Development Associate Professor Muhammad Faishal Ibrahim was the guest of honour. Curated by Charleen Leo, the exhibition featured an impressive display of 40 mesmerising mixed media paintings, out of which 22 works were created especially for this exhibition.

Tranquil Essence, invited audiences to embark on an intimate journey through Jaleela's artworks, offering a serene exploration into the aesthetic and emotional richness inspired by the beauty of nature—including oceanic corals and terrestrial bamboos—and the elegance of Islamic calligraphy.

As a self-taught artist, Jaleela Niaz has cultivated a unique artistic style, characterised by the layering of intricate patterns and motifs in metallic hues of gold and silver against vibrant and intensely coloured acrylic paint backgrounds. Her signature artistry creates a dynamic interplay between colour and texture, revealing depth and movement, and bringing the subject matter to life. Jaleela draws inspiration from her keen observation of the natural world. Her works, while resonant with realism, are not replications or mimicking of real-life

imageries. Instead, these compelling works serve as embodiments of her reflections on life, nature, and human emotion.

We are delighted that Jaleela Niaz's highly anticipated exhibition was a resounding success, said Ms. Masturah Sha'ari, Co-founder of Maya Gallery. "Jaleela's ability to create a sense of depth and dimensionality in her artworks is truly remarkable. We are happy that visitors to the exhibition were captivated by the profound emotions and narratives encapsulated in each piece".

An Art Conversation was held on October 21, 2023 where artist Jaleela Niaz and curator Charleen Leo discussed the inspirations and creative processes behind the artworks and the exhibition with the participation from the audience.

Originally from Kerala, Jaleela has been working and living in Singapore since 2003. This being her fourth solo exhibition, she has exhibited in more than 130 group exhibitions internationally, including Singapore, Dubai, Malaysia, Netherlands, Hungary, Nepal, Vietnam, Myanmar, Cambodia, Sweden, South Korea, Uganda, Indonesia, Ukraine, Spain, Argentina, Turkey, France, Maldives, Japan and in 12 cities across India.

A member of Women Artists Association and Singapore Malyalee Association, Jaleela has also won numerous accolades including the Pravasi Express Special Award for Excellence in Visual Arts in 2018, which are given to Indians from different part of the world to honour their contributions to society and endeavours in their chosen field/ profession. She also received the Ratan-e-Hind Excellence in Arts award in the Mixed Media category in 2019 for her artwork, "The Righteous Path", which depicted the life of Mahatma Gandhi. Jaleela is also actively involved with various charity organizations and helps raise funds through the sale of her artworks.

Theresa Alphonse

SMA Celebrates Excellence with Theresa Alphonse Kuzhimattathil

Today we have our spotlight on Theresa Alphonse Kuzhimattathil, the 2024 winner of two of the prestigious awards from the Ministry of Education: The Prime Minister's Book Prize and the Lee Kuan Yew Award for All-Round Excellence in the primary school category.

The Lee Kuan Yew Award for All-Round Excellence recognizes well-rounded students who excel in both academic and non-academic spheres, demonstrating qualities such as positive character development, strong leadership, and a commitment to community service. Theresa's receipt of this award underscores her holistic development and her ability to balance multiple interests and responsibilities effectively.

The Prime Minister's Book Prize promotes effective bilingualism in English Language and Mother Tongue Language in schools. This award is a testament to her linguistic talents and dedication to mastering both English and Malay. Being a non-native speaker, Theresa's achievement truly outstanding.

Theresa, completed her primary education at Rosyth School and is now a Secondary 1 student at Raffles Girls' Secondary School. Her academic journey has been distinguished by her exceptional performance and commitment to holistic development. Beyond her academic accolades, Theresa is passionate about helping others, especially the elderly and volunteers with various organizations supporting them. This compassionate nature reflects the values instilled in her by her parents, Suman Ann Thomas and Avish Joseph Kuzhimattathil who are the cofounders of StratAgile Pte Ltd, a Singapore headquartered MarTech firm.

Theresa is also a budding musician and an aspiring artist, learning Carnatic music, visual arts and keyboard at SIFAS. Her creative pursuits add another dimension to her already impressive profile.

Theresa's journey is a shining example of dedication, hard work, and a supportive family environment as well as her teachers at Rosyth school. Her achievements not only highlight her individual capabilities but also serve as an inspiration to her peers. As she continues her educational journey at Raffles Girls' Secondary, we wish Theresa to reach even greater heights and make significant contributions to society.

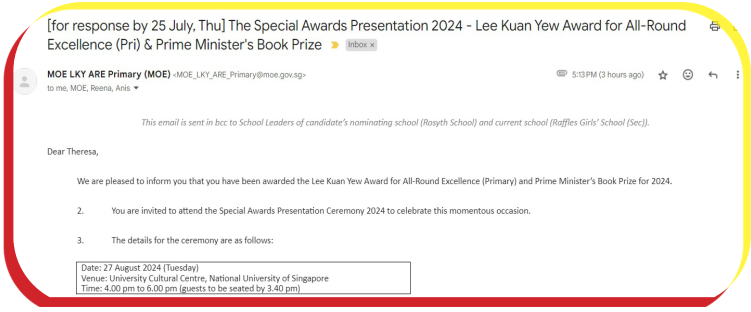

[for response by 25 July, Thu] The Special Awards Presentation 2024 - Lee Kuan Yew Award for All-Round Excellence (Pri) & Prime Minister's Book Prize Inbox ×

MOE LKY ARE Primary (MOE) <MOE_LKY_ARE_Primary@moe.gov.sg> 5:13 PM (3 hours ago)
to me, MOE, Reena, Anis

This email is sent in bcc to School Leaders of candidate's nominating school (Rosyth School) and current school (Raffles Girls' School (Sec)).

Dear Theresa,

We are pleased to inform you that you have been awarded the Lee Kuan Yew Award for All-Round Excellence (Primary) and Prime Minister's Book Prize for 2024.

2. You are invited to attend the Special Awards Presentation Ceremony 2024 to celebrate this momentous occasion.

3. The details for the ceremony are as follows:

Date: 27 August 2024 (Tuesday)
Venue: University Cultural Centre, National University of Singapore
Time: 4.00 pm to 6.00 pm (guests to be seated by 3.40 pm)

Gibu George

Gibu George is an Indian actor, theatre artist, writer and model who primarily appears in Singapore entertainment industry and Malayalam film industry. Gibu is a Singapore Resident who worked as an IT Project Manager by profession and an actor by passion.
He made his Malayalam feature film debut through the 2021 movie 'Grahanam' and was the first Singapore Malayalee to be introduced to Malayalam Film industry in a male lead role. **He won the Best Actor Award recently at the Barcelona International Film Festival for his performance in The Wheel, directed by Mr Rajith Mohan**

Acting Career

Gibu began his career as an anchor of Singapore Choice on Asianet Televisions in 2017 and gained widespread popularity by establishing himself through several stage shows, TV shows, and national commercials in Singapore's arts scenes. In a short span of 3 years, Gibu did theatre productions and films projects in 4 different languages - Malayalam, English, Hindi, and Tamil and proved his versatility as an actor, anchor, theatre artist, model, and stage performer and has been recognised Malayalee face of Singapore entertainment industry.
He made his theatre acting debut in 2017 with Manasakshi directed by K Sudheeran as an anti-hero and went on acting in critically acclaimed theatre plays like Bombay Tailor's, Natya Yatra etc.
Gibu made his screen acting debut in 2018 as a lead actor for a silent short film 'Alive' , directed by award winning filmmaker 'Tagore Almeida', whose 2013 film "A God of Sinners" got screened at Cannes. Gibu also worked for Singapore Govt. English Film 'Singapore Flying' by award winning Singaporean Film director, K. Rajagopal whose film 'A Yellow Bird' was screened in the Critics' Week section at the 2016 Cannes Film Festival.
After his debut in Malayalam films in 2021, through feature film 'Grahanam', Gibu portrayed a tribal villain role in 2023 Malayalam feature 'Onkara', which is the first Indian Movie Shot In Markodi Dialect. His 3rd Malayalam feature "Ivide Oral" is currently shoot in progress in Kerala. Gibu also collaborated with A R Rahman's 2024 album "Hope" as the Singapore segment production manager, which was used as the promotional song for Director Blessy's big budget movie Aadujeevitham (The Goat Life).
He also did lead roles in several other notable short films like Oru Puthu Niram (Tamil), Napoleon (Hindi), Druvangal 2 (Malayalam) etc. His directorial debut was shot-at-home Malayalam short film series "Memories Never Die', written by himself also gained him limelight due to the subject the films discussed. He worked with Singapore's most celebrated comedian actor, director Mark Lee for his comedy talk show series 'SG-Kakis' as well, and then also did a brief role in Mark Lee's directorial debut 2019 Singaporean comedy Chinese film 'Make It Big Big'.

Ravi Menon

by Pranav Bryan

From Amongst Us:

Singapore Malayalee Association is honoured to feature prominent Malayalees who have made it to the highest echelons in their respective fields of pursuit.

Ravi Menon was appointed Singapore's first Ambassador for Climate Action and Senior Adviser to the National Climate Change Secretariat at the Prime Minister's Office on April 1, 2024. He plays a leading role in Singapore's efforts to foster collective action internationally, and public-private partnerships locally to drive the transition to a low-carbon future. He is also Chairman of the Glasgow Financial Alliance for Net Zero (GFANZ) Asia-Pacific Advisory Board and a member of the GFANZ Principals Group.

Mr Menon was the longest serving Managing Director of the Monetary Authority of Singapore (MAS), from 2011 to 2023. He oversaw monetary and macroprudential policies, reformed the financial regulatory framework, and developed Singapore as a global FinTech hub. He steered Singapore's development as a green finance hub and led MAS' efforts to develop a taxonomy for transition financing, forge an international coalition to promote transition credits, and build a US$5 billion blended finance platform to address climate finance gaps in Asia. Mr Menon also played a leading role in international finance, serving as Chairman of the Network of Central Banks and Supervisors for Greening the Financial System; the Financial Stability Board Standing Committee on Standards Implementation; the Bank for International Settlements Asia-Pacific Council; and the International Monetary and Financial Committee Deputies Meetings.

Prior to his role in MAS, Mr Menon was Permanent Secretary at the Ministry of Trade and Industry (2007-2011), where he helped to steer the economy during the global financial crisis and oversaw the ministry's work in economic strategy, energy policy, research and development, and international trade; and Deputy Secretary at the Ministry of Finance (2003-2007), where he oversaw fiscal policy and government reserves.

Mr Menon has served on several boards across the public, private, and people sectors. He is currently on the Board of Trustees of the Singapore Indian Development Association as well as the Board of Trustees of the National University of Singapore, where he is also Chairman of its Innovation and Enterprise Committee. Mr Menon is also a Senior Fellow at the Civil Service College. He was previously Chairman of the Institute of Banking and Finance; Chairman of the Singapore Co-operation Enterprise; and Deputy Chairman of the Central Provident Fund Board.

Mr Menon has received several awards and honours. He is a recipient of the Meritorious Service Medal and the Public Administration (Gold) from the Singapore Government; the Distinguished Alumni Award from the National University of Singapore; and the Distinguished Leadership and Service Award from the Institute of International Finance in Washington DC.

A two-time winner of the Prime Minister's Book Prize, Mr Menon holds a Bachelor of Social Science (Hons) in Economics from the National University of Singapore and a Master's in Public Administration from Harvard University.

My Malayalee identity:

I am grateful that I was brought up in a Malayalam-speaking home. It gave me a window into other Indian languages and more broadly Indian cultural and spiritual heritage.

In Conversation with

Kenny Sebastian

Sujith Sivaram

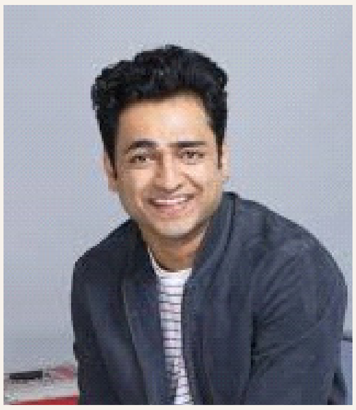

Kenneth Mathew Sebastian is an Indian stand-up comedian. He grew up in Bengaluru & hails from Pala, in Kerala. He has performed on stages worldwide and has several solo shows on digital platforms. He recently performed in Singapore, on the 16th of August.

Hello Kenny

Thank you for your kind consent to talk to us. We are delighted at this opportunity to get to know you better.

1. Humor, Kenny, they say is the highest form of intelligence. I am sure if there was a Humor Quotient you would top the charts. Like practice for musicians and sportsmen, how do you keep you HQ high ?

Well, it's very high praise to give so much weight to my humour. I constantly remind myself that having this skill is a gift and also something I should constantly hone. After reading about neuroplasticity, It gave me the extra push to constantly challenge my brain by putting it in new unfamiliar situations and also read as much as I can. A key aspect of humour especially in my field is observational skills. I do my best to be in the present and really absorb everything around me. I have always had a keen interest in people. Their personalities, their habits, their ticks, they behaviour (my favourite books are about behavioural psychology.). At the same time, a long standing belief of mine is that simple is beautiful. Anybody can make complicated concepts or use too many words to describe things. But making things simple is hard. The best jokes are the simple ones. Effectively communicating ideas in the most simplest and effective way is a constant practice of mine.

2. I remember with a smile your jokes about your visit to your home town and dealing with the towel and soap, a highly relatable one at that . But Kenny, what does your Malayalee identity and heritage mean to you ? What do you love about it and is there anything you don't like about it ?

Right off the bat, I love how in tune with nature Kerala is. There is a keen focus on protecting and preserving flora and fauna. My fond memories of Kerala are as a child seeing elephants walking around with their "papans" and playing with the chickens, goats, cows in the backyards of my ancestral home. I developed a strong relationship with animals and nature thanks to that. Now when I live in mumbai or bangalore, My first thought is where are the trees and how are the birds managing in this concrete jungle. Another thing I loved about Kerala was how women had a dominant place in society. My aunts

used to run the finances of the house, women used to run the stores around the town, it's something I still don't see in other places around the country. Everybody also was very hands on with their work. A white collar and blue collar job was given the same respect. All of this really seeped into me. The extreme politeness of strangers, along with the highest regard for keeping our public places clean. All these principles which I took for granted made me realise how it overall affects how you live. A clean environment helps to focus on the right things. I guess the only thing I don't like about Malayalis is we sometimes don't assimilate with other cultures. Malayalis only prefer to hang out with other malayalis. I wish we worked on being a little more extroverted and expressive as our north based citizens. I feel lucky to have mixed with almost all cultures in India due to my father being in the defence. I feel some of my hardcore malayali cousins are too attached to their way of living and forget that there are great things to learn from different states.

3. It is in the recent years that your art has gained popularity especially in India and we see more and more people joining the bandwagon. Do you think schools or courses imparting your art will soon emerge? Is it something they can be taught at all ?

I love this question. I had an in depth conversation about how teachable comedy is. Obviously you can also give technical help like improving delivery (voice modulation), understanding acting on stage, understanding basic story writing but you could have no formal training in all of these and still do stand up comedy specifically. I akin stand up closest to poetry. But unlike poetry that can exist without the listener, Stand up is one of those rare art forms where the audience makes up the other half. 50% is the joke being told by the writer and 50% is the unconscious laugh followed by the audience. So while I feel stand up comedy is hard to teach and learn, comedy in general is something more approachable. Unlike acting, singing or writing..Comedy is an aspect of a person's personality. The fact it has become its own art form or even a profession is already strange. One of the main reasons why stand up comedy with its brazen honesty is a recent phenomenon is because our culture has also become more free and progressive. Challenging the status quo is acceptable now (even if not in our own country) but America where stand up comedy emerged is a prime example of a society where freedom of expression is paramount. If I have to talk about India specifically, Before we even get to schools and colleges teaching comedy, Just basic focus on the arts is a must. Painting, scultpure, theatre, film, music and fashion should be introduced as an equal part of the curriculum. That isn't enough. The cultural attitude towards arts has to change too. It has to be seen as an integral part of the human experience and survival.

4. You have so successfully leveraged on music and your guitar n your sets. Was music your first choice ? When and how did you decide to take the journey with this art form ?

My first love has always been painting. Which then evolved into film. Music still is a very personal thing to me. Unlike comedy where I take into account what the audience might like Music has always been something that brought me joy regardless of me performing it infront of people. I had a band in college and also managed to release a self funded album. Had stints of performing in clubs in and around bangalore. It never materialised into a full time career but it laid the foundation of my stage

presence. I also did theatre that massively helped in the journey towards the performative arts. I dabbled in music from a young age thanks to my father having an equal love for it. Even though he doesn't play an instrument, he loves music. I went for keyboard classes as a kid but what really stuck was picking up guitar in the 10th standard. Again with the support of my dad, he got me my first electric guitar in the 11t grade. That cemented my love for how fun the guitar is.

5. You have been travelling far and wide l. Can you share some of your amusing experiences in your trysts with other cultures abroad ?

I have had the privilege of visiting 32 countries so far. A recurring theme is that we all aren't that different. Towns with lesser people are more friendly and approachable while the bustling crowded cities are more individualistic yet empathetic in the struggle of surviving in the world. I felt one of the most breathtaking countries I have visits are Norway, New Zealand and north of north america. The natural beauty literally takes your breath away. I love the artistic inspiration Italy gives you while I love the inclusiveness of Berlin (Germany). South-east Asian countries feel so familiar with their food and culture while the American excessiveness is a culture shock. I have faced racism in New York while I have had the sweetest rental car lady in Texas telling me how she is proud of me for pursuing my dream in stand up. I almost drowned in the ocean in Croatia while filming a show and an ex-army Croatian lifeguard jumped in to save my life. In Toronto, a Filipino chef made me her native signature dish which I had with dosa because why not. I also discovered how seriously Parisians take their meals and get offended if you order seconds (cause then you imply their portions aren't sufficient). The most unique culture I have experienced so far is Japanese but that isn't a new observation. Overall, I love how the world has become a smaller place.

6. Not sure how much of a fan you are of humor in Malayalam cinema Kenny ? If you have a favorite or anything that has influenced you from there , tell us about it .

I am a huge huge fan of Mohanlal's comic timing. Something he used to do a lot with the "Akkare Akkare Akkare " type movies with priyadarshan. The Dasan & Vijayan trilogy I feel personally is the funniest comedy series in all of cinema. It's a shame how doing comedy roles don't give you the fan following doing serious action or drama roles do. Otherwise we would have greats like Mohanlal be our veteran comedy actor. Srinivasan is someone I admire (I have the privilege of being friends with his extremely talented son Vineeth as well). The passing of Innocent Vareed Thekkethala was tragic to hear. I wish we humans had the privilege of having a comedic actor like him in every movie industry across the world. The influence malayalam humour had on me was how situational humour was done so well. How being funny didn't mean you have to be funny looking or have a funny voice, What you said also made you funny.

7. Finally , tell us about your favorite onam jokes and an onam wish for our readers.

Hahaha I didn't know Onam jokes were a category of jokes. Other than the fact that Onam for me meant I get to see all of my extended family come together and have bountiful meals on the banana leaf, All the onam jokes were just watching family members get into their usual tussle. I wish all your readers a wonderful Onam. I wish you and your family to be safe, healthy, happy and grateful for the time we have on this wonderful and diverse planet.

ആദരാഞ്ജലികൾ

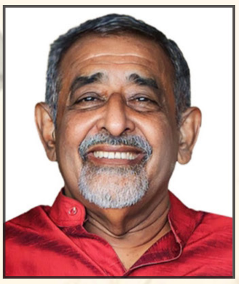

ALPHA ABRAHAM
21/08/2023

BEVIN NETTO
14/05/2023

S. RADHA BAI
04/10/2023

RENJIT SREEDHARAN
11/07/2023

SUBHADRA SIVARAMAN (MALA)
29/10/2023

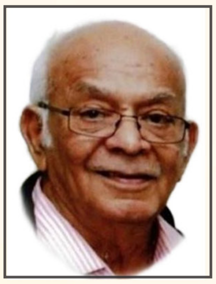

T V SUKUMAR
29/01/2024

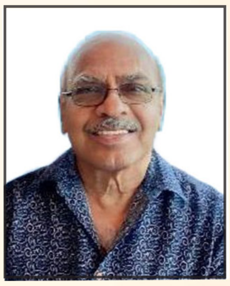

G P SASIDHARAN
24/02/2024

A life lived in 16 days:
Dr Muku's last silent words.

As a young boy, looking into the stars was all I wanted to do. I remember when my papa took a day off his busy clinic to bring me to the science centre and observatory to chase my passions and bought me my first telescope. That was just who he was. Someone who would sacrifice to further others.

Society often has the habit of remembering people after they have passed. Family, friends, many of whom we have not met for years, decades, gather for funerals to reminisce, and I have never understood why we do this. Not when the person is well, not when the person is sick, but at the funeral. Until the 1st of May 2024, upon the passing of my father, known affectionately as Dr Muku, where everything made sense.

Death has a way of allowing us to remember people as we imagined them, in all their glory. Through the 16 days of mourning, I was taken through a journey of my father's life, from family, who in their grief, recalled cherished moments, to friends, many of whom I had not met, who regaled us with stories of selflessness and generosity.

His friends, many of whom I had never met, saw him as a healer. It was his gift. On how a listening ear, a warm touch often meant more than the medication he prescribed. How simple advice transformed lives. Stories of how, no matter where they were in the world, they sought my father's advice for comfort.

And this extended into his family. He cared for them. Asthma as children, random visits to his clinic to get sweets he would hand out, coughs, colds, everything we needed. As a source of comfort, when the dark scary world beckoned, how he would provide comfort. As an uncle, how he shaped the lives of his nephews and nieces in indelible ways. As a brother, who cared for his siblings. As the family MC, who hosted all our events, and left us his words as an ever-aspiring poet.

His calling as a doctor was curious. He never wanted to be one. His passion was as an argumentative Indian, a lawyer. Even in medical school, President of the Overseas Students, he challenged the hierarchy for better scholarships and living conditions. It was in this role where he was lauded by his peers at All India Medical School (AIIMS) as being a medical student who should be a lawyer.

Finally, as a father, husband and grandfather. That was his true last calling. Nothing brought out joy more than his two grand daughters, who to this day, seek their Achachan in times of despair. It may have been the shortest cameo of his life, but it was what he was meant to be.

As I stare into the sky and all those stars today, I see him looking down on us. Just as Hindus believe the soul lingers on earth for 16 days, I believe ancient wisdom meant for those days to remind us of a departed soul's love for all of us, and the wisdom they mean for us to remember. In the words of Tagore, one of my father's heroes, Stand still, O Beautiful End, for a moment, and say your last words in silence. I bow to you and hold up my lamp to light you on your way.

As that young boy who gazed into the stars, I now look into them holding the lamp up for you, as you did for me. Be on your way papa. Be on your way.

Eulogy of Muku (Dr Mukundan Nair MBBS, LMSSA (London), Family Physian), by his son Amrish Nair.

Dr. Mukundan Nair

Age: 80

Passed away peacefully on 1st May 2024.
His humour and wit will be sorely missed.

Wife: Innira

Son:
Amrish

Daughter-in-law:
Shanthini

Granddaughters:
Sonia
Aanya

Siblings:
Sarojini
Sarada
Ramakrishnan
Dr V.P. Nair
Chandrika

Spouses:
Late Chandran Pillai
Gopal Krishnan
Susheela
Dr. Sathy
Sreenath

Nephews, Nieces:
Muralee, Geetha, Sheela, Rajiv, Kala, Mahesh, Prakash, Devesh, Dinesh, Rajesh, Ashwin, Anoop
and their Spouses

Grandnephews, Grandnieces, Beloved Family and Friends

Wake is held at
93A Lorong Tanggam, Singapore 798775.

Cortege leaves on Saturday 4th May 2024 at 5.45pm for Mandai Crematorium Hall 2 for cremation at 6.45pm.

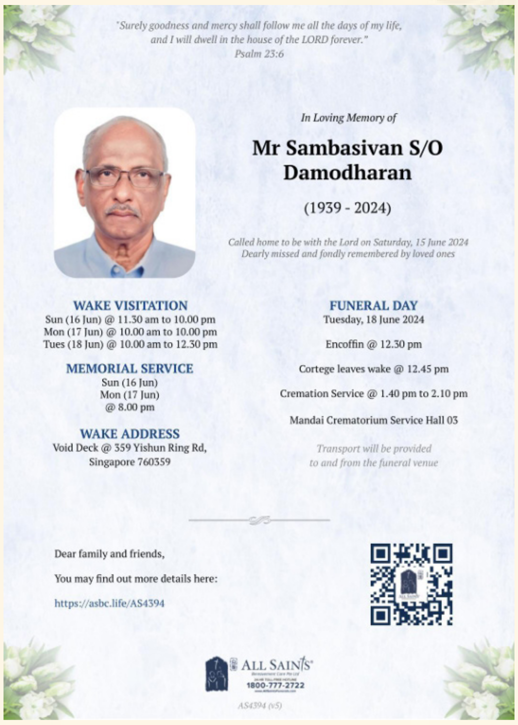
"Surely goodness and mercy shall follow me all the days of my life, and I will dwell in the house of the LORD forever."
Psalm 23:6

In Loving Memory of

Mr Sambasivan S/O Damodharan

(1939 - 2024)

Called home to be with the Lord on Saturday, 15 June 2024
Dearly missed and fondly remembered by loved ones

WAKE VISITATION
Sun (16 Jun) @ 11.30 am to 10.00 pm
Mon (17 Jun) @ 10.00 am to 10.00 pm
Tues (18 Jun) @ 10.00 am to 12.30 pm

MEMORIAL SERVICE
Sun (16 Jun)
Mon (17 Jun)
@ 8.00 pm

WAKE ADDRESS
Void Deck @ 359 Yishun Ring Rd,
Singapore 760359

FUNERAL DAY
Tuesday, 18 June 2024

Encoffin @ 12.30 pm

Cortege leaves wake @ 12.45 pm

Cremation Service @ 1.40 pm to 2.10 pm

Mandai Crematorium Service Hall 03

Transport will be provided to and from the funeral venue

Dear family and friends,

You may find out more details here:

https://asbc.life/AS4394

ALL SAINTS
1800-777-2722

AS4394 (v5)

"Mr Sambasivan was a retired teacher and an active member of the Singapore Malayalee Association. He was in the executive committee from 1980 to 1981, when Dr M G John was the president, and continued to participate in the activities organized by SMA. Mr Sambasivan served in many other organizations like Sree Narayana Mission and the Singapore Indian Association.

കാരൂർ:
ജീവിതസത്യത്തിന്റെ മുഴക്കങ്ങൾ കഥകളിൽ ആവിഷ്കരിച്ചൊരാൾ

രഞ്ജൻ ഗോപാലകൃഷ്ണൻ

മലയാള ചെറുകഥാരംഗത്തെ കുലപതിയാണ് കാരൂർ നീലകണ്ഠപ്പിള്ള. ഏറ്റവും സാധാരണക്കാരായിരുന്നു കാരൂർ കഥകളിലെ കഥാപാത്രങ്ങൾ. തീർത്തും ലളിതമായ ഭാഷ, ഹൃദയത്തിൽ തൊടുന്ന അവതരണം കാരൂർ കഥകളുടെ പ്രത്യേകതകൾ ഇവയാണ്.

1898 ഫെബ്രുവരി 22 നാണ് കാരൂർ ജനിച്ചത്; ഏറ്റുമാനൂർ ക്ഷേത്രത്തിനു സമീപമുള്ള കാരൂർ ഭവനത്തിൽ. ദേവസ്വം ബോർഡിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥനായിരുന്ന അച്ഛൻ, വെച്ചൂർ എന്ന സ്ഥലത്തു ജോലിയിലിരിക്കെ, പ്രാഥമിക വിദ്യാഭ്യാസത്തിനായി കാരൂരിനെ ചേർത്തതു വെച്ചൂരിൽ ആയിരുന്നു.
മലയാളം ഏഴാംതരം പാസായാൽ അക്കാലത്തു പ്രൈമറി സ്കൂളിൽ അധ്യാപകജോലി ലഭിക്കുമായിരുന്നു. സ്വാഭാവികമായും കാരൂരും അധ്യാപകവൃത്തിയിൽ പ്രവേശിച്ചു; അതും പതിനഞ്ചാം വയസിൽ. തുടർന്ന് ഒമ്പതാം ക്ലാസിലെ മുഖ്യപരീക്ഷ ജയിക്കുകയും ട്രെയിനിങ് കഴിക്കുകയും ചെയ്തു. അങ്ങനെ കാരൂരിനു സർക്കാർ വിദ്യാലയത്തിൽ അധ്യാപകനായി ജോലി ലഭിച്ചു.

അധ്യാപക ജോലിയിൽ ഇരിക്കെത്തന്നെ സഹകരണ മേഖലയിലും അദ്ദേഹത്തിനു താത്പര്യം ഉണ്ടായിരുന്നു. പരസ്പര സഹായസഹകരണ സംഘത്തിന്റെയും താലൂക്ക് സഹകരണ യൂണിയന്റെയും പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം സജീവമായിരുന്നു. സാഹിത്യ പ്രവർത്തക സഹകരണ സംഘത്തിന്റെ ബീജാവാപം നടക്കുമ്പോൾ അതിന്റെ മുൻനിരയിൽ കാരൂർ ഉണ്ടായിരുന്നു. പിന്നീട് സംഘത്തിന്റെ സെക്രട്ടറി പദവിയിൽ ഏറെ നാൾ ജോലി ചെയ്തശേഷം 1965ൽ സ്ഥാനമൊഴിഞ്ഞു.
അതിനുശേഷമാണ് സാഹിത്യ രചനയിൽ അദ്ദേഹം സജീവമാകുന്നത്. അങ്ങനെ നോക്കുമ്പോൾ ഏറെ വൈകി സാഹിത്യ രചനയിലേക്കു കടന്നു വന്ന എഴുത്തുകാരനാണ് കാരൂർ. ആദ്യത്തെ കഥ എഴുതുന്നതുതന്നെ മുപ്പത്തിനാലാം വയസിലാണ്. മോപ്പസാങ്ങിന്റെ ചില കഥകളുടെ വിവർത്തനങ്ങളാവാം ഒരു കഥയെഴുതിനോക്കാൻ തന്നെ പ്രേരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടാവുക എന്ന് അദ്ദേഹം പിന്നീട് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

ഏറെ അടുപ്പമുള്ളൊരാൾ അരികിലിരുന്നു കഥ പറയുന്ന അനുഭവമാണ് കാരൂർ കഥകൾ എന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഥകളുടെ ആസ്വാദനകുറിപ്പുകൾ എഴുതിയ നിരൂപകർ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതു മാത്രമോ! വായന കഴിഞ്ഞാലും ആ കഥകൾ നമ്മുടെ ഉള്ളിൽ പടർന്നു പന്തലിച്ചു നിൽക്കും. സാധാരണ മനുഷ്യന്റെ ജീവിതത്തിലെ വേദനകളും ജീവിതയാഥാർഥ്യങ്ങളും അലങ്കാരങ്ങളുടെയും ആഭരണങ്ങളുടെയും ധാരാളിത്തമേതുമില്ലാതെ അദ്ദേഹം കഥകളിൽ ആവിഷ്കരിച്ചു.

കാരൂർ എന്ന കഥാകാരനെ ഓർക്കുമ്പോൾ അധ്യാപകവൃത്തിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കഥകളാണ് ആദ്യം ഓർമയിൽ വരിക 'പൊതിച്ചോറ്' പോലുള്ള കഥകൾ. ജീവിതത്തിന്റെ വലിയൊരു ഭാഗം ചെലവഴിച്ച മേഖല അതാകയാൽ, അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കഥകൾ കൂടുതലായി എഴുതപ്പെട്ടു എന്നതു സ്വാഭാവികം. പക്ഷെ അധ്യാപക കഥകൾ മാത്രമായിരുന്നില്ല കാരൂർ കഥകൾ.

പൂവമ്പഴത്തിലെ അന്തർജ്ജനവും മരപ്പാവകളിലെ നളിനിയും മലയാള കഥാലോകത്തെ ശക്തമായ സ്ത്രീ സാന്നിധ്യങ്ങളാണ്. ഉതുപ്പാന്റെ കിണർ എന്ന കഥ നോക്കൂ. സ്കൂൾ ചുറ്റുപാടുകളിൽനിന്നു മാറിനിൽക്കുന്ന രചനയാണത്. യന്ത്രവൽക്കരണത്തിന്റെ ദോഷവശങ്ങൾകൂടി ചൂണ്ടികാണിക്കുന്നു ഈ കഥയിൽ. പ്രശസ്ത നിരൂപകൻ ഡോക്ടർ കെ എസ് രവികുമാർ ഈ കഥയെപ്പറ്റി പറയുന്നു - ''ഒരു മിത്തിന്റെ ജൈവശക്തിയും രൂപദാർഢ്യവും

ഈ കഥയിൽ നമുക്കു വായിച്ചെടുക്കാം.'' ഈ ഗണത്തിൽ പെടുത്താവുന്ന മറ്റൊരു കഥയാണ് 'കുട നന്നാക്കാനുണ്ടോ' എന്നത്.

എന്നിരുന്നാലും അധ്യാപകന്റെ ജീവിതദൈന്യം, തീവ്രമായ ദാരിദ്ര്യം... അതിന്റെ മുഖങ്ങളാണ് കാരൂരിന്റെ അധ്യാപക കഥകളിൽ നിറഞ്ഞുനിൽക്കുന്നത്. ഇത്തരം കഥകൾ ധാരാളമായി എഴുതിയതിനെപ്പറ്റി കാരൂർ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് ഇങ്ങനെയാണ്. ''അധ്യാപകരെ ആക്ഷേപിക്കാനോ അവരുടെ പക്ഷത്തുനിന്നു സ്കൂൾ മാനേജർമാരെയോ സർക്കാരിനെയോ കുറ്റപ്പെടുത്താനോ ഞാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നില്ല. ഒന്നര ഡസനോളമുള്ള അധ്യാപക കഥകൾ എഴുതുമ്പോൾ, അതു കീർത്തി മോഹിച്ചായിരുന്നില്ല; വായനക്കാരന്റെ പ്രീതിയും കാംക്ഷിച്ചിട്ടില്ല. സമുദായത്തിൽ അധ്യാപകന്റെ സ്ഥാനം അവഗണിക്കപ്പെട്ടുവരുന്നു എന്ന തിരിച്ചറിവിൽ നിന്നാണ് എന്റെ അധ്യാപക കഥകൾ പിറന്നത് .''

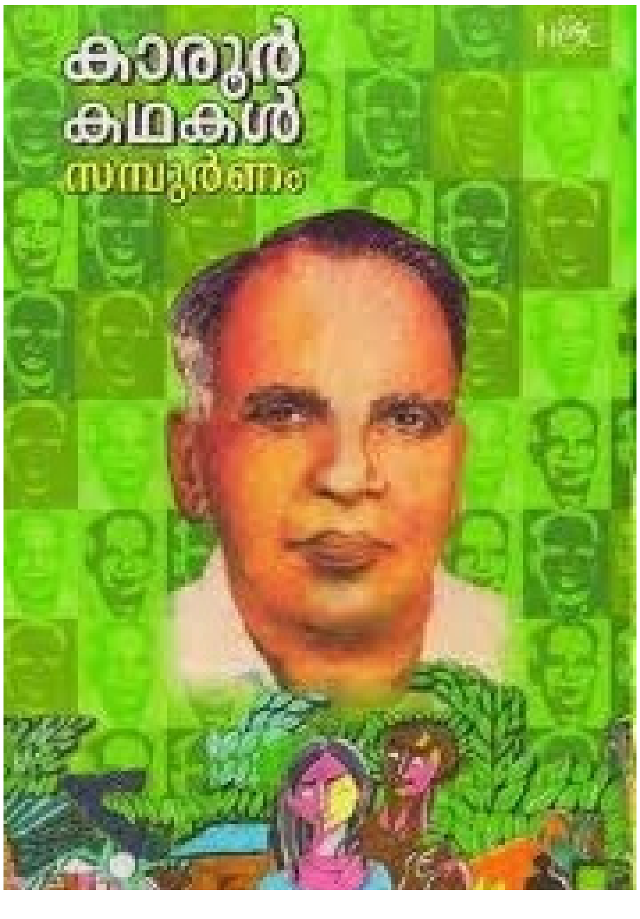

ഊണിന്റെ കണക്ക്, പെൻഷൻ, പൊതിച്ചോറ്, അത്ഭുത മനുഷ്യൻ, കാൽചക്രം, ഒരു രാത്രി... ഈ കഥകളൊക്കെ വായിച്ചിട്ടുള്ളവർക്കു കേരളത്തിലെ അക്കാലത്തെ അധ്യാപകന്റെ സമ്പൂർണമായ, എന്നാൽ ദയനീയമായ, ഒരു നേർചിത്രം കാണാനാവും.

അതിസൂക്ഷ്മമായ ഐറണിയുടെ മറ്റൊരു തലം കാട്ടിത്തരുന്ന കഥയാണ് 'അത്ഭുത മനുഷ്യൻ'. മാനേജ്മെന്റിന് അഹിതമായതെന്തോ ചെയ്തതിനാൽ അധ്യാപകനെ മാനേജർ പിരിച്ചുവിടുന്നു. സർക്കാരും മാനേജരുടെ ഈ നടപടി അംഗീകരിക്കുന്നു. ഈ കഥ ആരംഭിക്കുന്നത് ഒരു പത്രറിപ്പോർട്ടുപോലെ നിസംഗമായിട്ടാണ്. എന്നാലോ തുടർന്നങ്ങോട്ടു വായനക്കാരനെ ഈ കഥ കൊണ്ടു പോകുന്നതു തീർത്തും അപ്രതീക്ഷിതമായൊരു തലത്തിലേക്കാണ്. ജീവിതം വഴിമുട്ടിയ അധ്യാപകൻ, ചെറുതെങ്കിലും ഒരു പ്രതിഫലം മോഹിച്ചുകൊണ്ട് ഏതോ ഉത്സവ സ്ഥലത്തു നടന്നിരുന്ന ഒരു പ്രദർശനത്തിൽ അത്ഭുത മനുഷ്യന്റെ വേഷം കെട്ടുന്നു. പ്രദർശനം കാണാൻ വന്ന സ്കൂൾ മാനേജർ, തന്റെ സ്കൂളിലെ അധ്യാപകനായിരുന്ന ആളെ ഇത്തരമൊരു വേഷത്തിൽ കണ്ടപ്പോൾ അത്ഭുതപ്പെടുന്നു.

''എന്താണ് ഈ വേഷത്തിൽ?'' മാനേജർ അയാളോട് ചോദിച്ചു. ആ ചോദ്യത്തിനുള്ള അയാളുടെ മറുപടി ഇങ്ങനെയായിരുന്നു. ''ഇരുപത്തഞ്ചു കൊല്ലം പട്ടിണി കിടന്നിട്ടു ചാകാത്തത് അത്ഭുതമല്ലേ? ഇക്കാലത്തു പത്തുരൂപ കൊണ്ട് ഒരു കുടുംബം ഒരു മാസം തള്ളിനീക്കുന്നത് അത്ഭുതമല്ലേ?'' ''ഒരു കുടുംബം മുഴുവൻ പട്ടിണിയിൽ പൊരിയുന്നതു കണ്ടിട്ടു ലജ്ജയുണ്ടാകാത്തവൻ അത്ഭുത മനുഷ്യനല്ലേ?'' നോക്കൂ , കഥയുടെ തുടക്കത്തിലെ നിസ്സംഗതയിൽനിന്ന് ഒടുവിലത്തെ ഈ വികാര വിക്ഷോഭത്തിലേക്കുള്ള വികാസം!

'പിശാചിന്റെ കുപ്പായം' എന്ന കഥയിലേക്കു വന്നാൽ, നിത്യവൃത്തിയ്ക്കായി അല്പം മോഷണം നടത്തിയാൽ പോലും തെറ്റില്ല എന്ന് ഉപദേശിക്കുന്ന സുഹൃത്ത്, ഇത്രയുംകൂടി പറയുന്നു, ''ഇതൊന്നും അമ്മ അറിയണ്ട''. അതിന് അയാൾ സുഹൃത്തിനു കൊടുക്കുന്ന മറുപടി, ''അമ്മയോട് ഞാൻ നുണ പറഞ്ഞാൽ, പിന്നെ ആരാണ് നേരു പറയാനുള്ളത് ?'' എന്നാണ്. ഈ മറുപടി വായനക്കാരന്റെ ഹൃദയത്തിൽ തട്ടുന്നതാണ്.

ഈ മനോഭാവത്തിന്റെ മറ്റൊരു ദൃഷ്ടാന്തമാണ് 'അരഞ്ഞാണം' എന്ന കഥ. വ്യഭിചാരത്തെക്കുറിച്ചും ലൈംഗികതയെക്കുറിച്ചും സമൂഹത്തെ ഞെട്ടിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള 'അഞ്ചു ചീത്ത കഥകൾ' എഴുതിയ കഥാകൃത്തുക്കളുടെ തലമുറയിൽപ്പെട്ട കാരൂറിന്റെ, ദാരിദ്ര്യത്തിന്റെ തീവ്രത കൊണ്ടും സാഹചര്യങ്ങളുടെ സമ്മർദ്ദം കൊണ്ടും ഒരു പെൺകുട്ടി അപഥ സഞ്ചാരത്തിലേക്കു വഴുതിപ്പോകുന്നതിന്റെ കഥയാണ് 'ചെകുത്താൻ'. ഇതുപോലുള്ള രചനകളിൽ വേണ

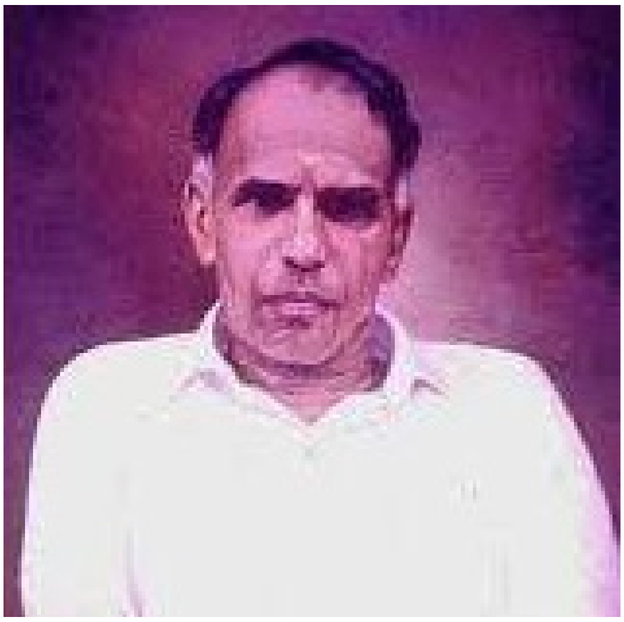

മെങ്കിൽ ഉൾച്ചേർക്കാവുന്ന മാംസളസാദ്ധ്യതകൾ മുഴുവനും ഒഴിവാക്കിക്കൊണ്ട്, ജീവിതാവസ്ഥയുടെ ദൈന്യതയത്രയും കൃത്യമായി വരച്ചുകാട്ടുന്ന കഥയാണിത്.

പൂവമ്പഴം, മരപ്പാവകൾ എന്നീ കഥകളെ സ്പർശിക്കാതെ ഈ കുറിപ്പു പൂർണമാവുകയില്ല. പൊതുവിൽ കാരൂരിന്റെ കഥകളിൽ കാണുന്ന നിസ്വരുടെ ജീവിതപ്രശ്നങ്ങൾ, സംഘർഷങ്ങൾ എന്നിവയിൽനിന്നു വേറിട്ടും ഉയർന്നും നിൽക്കുന്ന രചനകളാണിവ. സൂക്ഷ്മവും സങ്കീർണവുമായ മാനുഷികഭാവങ്ങളെ സാന്ദ്രവും ധ്വനിബദ്ധവുമായി അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു ഈ കഥകളിൽ എന്നാണ് നിരൂപക മതം. കാരൂരിന്റെ ഈ സിദ്ധിയുടെ ഏറ്റവും നല്ല ഉദാഹരണമായി നിരൂപകർ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്ന കഥയാണ് 'പൂവമ്പഴം'. കൗമാരത്തിൽനിന്നു യൗവ്വനത്തിലേക്കു പ്രവേശിക്കുന്ന ഒരു ആൺകുട്ടിയുടെ ഏറ്റുപറച്ചിൽ എന്നൊക്കെ പറയാവുന്ന ആഖ്യാനമാണ് ഈ കഥ എന്നു പറയാമെന്നുതോന്നുന്നു. സാന്ദ്രമായ കരുണം, ഒതുങ്ങിയ വാത്സല്യം, സൂക്ഷ്മമായ രതി, ഇവയുടെ അന്തർധാരകൾ, ഭാവ തലങ്ങൾ... ഇവയൊക്കെ ഈ കഥയിൽ വായിച്ചെടുക്കാം .

'മരപ്പാവകൾ' എന്ന കഥയാവട്ടെ, ലോക ചെറുകഥാസാഹിത്യത്തിലേക്കു ചേർത്തുവെക്കാവുന്ന ഒന്നാണെന്ന് നിസ്സംശയം പറയാം. യാഥാർത്ഥ്യത്തിന്റെ ബാഹ്യാവരണം പുതച്ചു നിൽക്കുമ്പോൾത്തന്നെ പ്രമേയത്തിന്റെ വ്യത്യസ്തതകൊണ്ടു കാലാതിവർത്തിയാവുന്നു, ഈ കഥ.

'മോതിരം' എന്ന കഥയിലാവട്ടെ, വൃദ്ധരായ നായികാനായകന്മാരാണുള്ളത് . ''കുഞ്ചുവമ്മാവൻ, എഴുപത്തിനാലാം പിറന്നാളിന്റെ അന്നാണ് മരിച്ചത്'' എന്ന പ്രസ്താവനയോടെയാണ് കഥ ആരംഭിക്കുന്നത്. തീർത്തും വ്യത്യസ്തമായൊരു പ്രണയ കഥയാണ് മോതിരം. പ്രണയത്തിന്റെ പിൻനിലാവ് എന്ന് വേണമെങ്കിൽ വിശേഷിപ്പിക്കാവുന്ന കഥ!

അഞ്ചു കടലാസ്സ്, എന്നെ രാജാവാക്കണം, ആനക്കാരൻ, അഴകനും പൂവാലിയും, രാജകുമാരിയും ഭൂതവും, മൺമയിൽ, ഓലയും നാരായവും തുടങ്ങിയവ കാരൂരിന്റെ ബാലസാഹിത്യ കൃതികളാണ്.
ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആദ്യദശകങ്ങളിലെ മദ്ധ്യതിരുവിതാംകൂറിലെ ഗ്രാമജീവിതചിത്രങ്ങൾ, ആചാരമര്യാദകൾ, അനുഷ്ഠാനരീതികൾ, സംസ്കാര വിശേഷങ്ങൾ എന്നിവ കാരൂരിന്റെ കഥകൾക്ക് തനിമ നൽകുന്നു. അവ അതുകൊണ്ടുതന്നെ ജീവിതഗന്ധിയാവുന്നു. തകഴിക്കും ബഷീറിനും പൊൻകുന്നം വർക്കിക്കുമൊപ്പം നവോത്ഥാനകാലത്തിന്റെ ദീപ്തമായ മുഖമായിരുന്നു കാരൂർ നീലകണ്ഠപ്പിള്ള.

1975 സെപ്റ്റംബർ 30 ന് അദ്ദേഹം അന്തരിച്ചു.
പ്രമുഖ കഥാകാരിയും കാരൂരിന്റെ മകളുമായ ബി സരസ്വതി, അച്ഛനെക്കുറിച്ചുള്ള തന്റെ ഓർമകളുടെ പുസ്തകത്തിന് 'ഓർമ്മകൾ, ചന്ദനഗന്ധംപോലെ ' എന്നാണു പേരിട്ടിട്ടുള്ളത്.
ഇതല്ലാതെ മറ്റെന്തു പേരിടും ആ ഓർമകൾക്ക് ?
(ഈ കുറിപ്പു തയ്യാറാക്കാൻ, കാരൂരിന്റെ കഥകളുടെ സമാഹാരം, ഡോ. കെ എസ് രവികുമാറിന്റെ കാരൂരിനെപ്പറ്റിയുള്ള രണ്ടു പഠനങ്ങൾ, ഡോ. എം എം ബഷീർ എഡിറ്റ് ചെയ്തിട്ടുള്ള മലയാള ചെറുകഥാ സാഹിത്യചരിത്രം എന്നിവയെ അവലംബിച്ചിട്ടുണ്ട്.)

ചരിത്രസഞ്ചാരങ്ങളും രാഷ്ട്രീയവിമർശനങ്ങളും ഇസ്മയിൽ കദാരെ

ദിവ്യ അരുൺ

ഓരോ പുസ്തകമെഴുതുമ്പോഴും അതു വഴി സ്വേച്ഛാധിപത്യത്തിലേക്ക് ഒരു കഠാര കുത്തിയിറക്കുകയും അതേ സമയം ആളുകൾക്കു ധൈര്യം പകർന്നു നല്കുകയും ചെയ്യുന്നുവെന്നാണ് താൻ കരുതുന്നതെന്നു പറഞ്ഞ അൽബേനിയൻ സാഹിത്യകാരനായ ഇസ്മയിൽ കദാരെ ഇക്കഴിഞ്ഞ ജൂലൈ ഒന്നിനു വിടവാങ്ങി.

കദാരെ തന്റെ രചനകളിലൂടെ അൽബേനിയയിൽ നിലനിന്നിരുന്ന ഏകാധിപത്യ ഭരണകൂടത്തെ ഒളിഞ്ഞും തെളിഞ്ഞും വിമർശിച്ചു. കദാരെയുടെ രചനകളുടെ രാഷ്ട്രീയ, സാമൂഹിക പശ്ചാത്തലങ്ങൾ അൽബേനിയയുടെ ചരിത്രവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. 1963- ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച 'ദി ജനറൽ ഓഫ് ഡെഡ് ആർമി' എന്ന കൃതി 1971-ൽ ഫ്രഞ്ചിലേക്ക് വിവർത്തനം ചെയ്യപ്പെട്ടതോടെയാണ് ഇസ്മയിൽ കദാരെ അന്താരാഷ്ട്ര പ്രശസ്തിയിലേക്കുയർന്നത്. കവിയെന്ന നിലയിൽ വളരെ ചെറുപ്പത്തിലേ സ്വന്തം നാട്ടിൽ അദ്ദേഹം പേരെടുത്തിരുന്നു. കദാരെയുടെ നോവലുകളും ലേഖനങ്ങളും കവിതകളും നാൽപ്പതിലധികം ഭാഷകളിലേക്കു വിവർത്തനം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

ബാൾക്കൻ (Balkan) രാജ്യങ്ങളിലുൾപ്പെട്ട അൽബേനിയയിൽ 1936-ലാണ് ഇസ്മയിൽ കദാരെ ജനിച്ചത്. 1939-ൽ രണ്ടാം ലോക മഹായുദ്ധം ആരംഭിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബാല്യം യുദ്ധക്കാഴ്ചകൾകൊണ്ടു നിറഞ്ഞതായിരുന്നു. ലോകമഹായുദ്ധം അവസാനിച്ചതിനുശേഷം കദാരെ ടിറാന (Tiranë) സർവ്വകലാശാലയിൽനിന്നു ഭാഷയിലും സാഹിത്യത്തിലും ബിരുദം നേടി. തുടർന്നു സാഹിത്യപഠനത്തിനായി മോസ്കോയിലെ ഗോർക്കി ഇൻസ്റ്റിട്യൂട്ടിലേക്കു പോയി.

സോഷ്യലിസ്റ്റ് റിയലിസ്റ്റിക് സിദ്ധാന്തങ്ങൾ അടിച്ചേൽപ്പിക്കുന്ന മോസ്ക്കോയിലെ പഠനരീതികൾ സർഗ്ഗാത്മകതയും മൗലികതയും ഇല്ലാതെയാക്കാൻ മാത്രമേ ഉപകരിക്കുകയുള്ളുവെന്നു പിൽക്കാലത്ത് കദാരെ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. പതിനൊന്നാം വയസ്സിൽത്തന്നെ മക്ബെത്തും തുടർന്ന് ഗ്രീക്ക് സാഹിത്യവും വായിച്ചു കഴിഞ്ഞിരുന്ന കദാരെയെ ഗോർക്കി ഇൻസ്റ്റിട്യൂട്ടിലെ സൈദ്ധാന്തിക പഠനം സ്വാധീനിച്ചില്ല. മോസ്കോയിൽ താമസിക്കുന്ന സമയത്ത് അദ്ദേഹം 'ദി ടൌൺ വിതൗട്ട് പബ്ലിസിറ്റി' എന്ന പേരിൽ ഒരു നോവൽ എഴുതിയിരുന്നു. അൽബേനിയയിൽ തിരിച്ചെത്തി 'എ ഡേ അറ്റ് ദി കഫേ' എന്ന മാസികയിൽ നോവലിന്റെ ഒരു ചെറിയ ഭാഗം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചെങ്കിലും അതു നിരോധിക്കപ്പെട്ടു. രണ്ടാം ലോകമഹായുദ്ധത്തെത്തുടർന്നുണ്ടായ വിദേശ അധിനിവേശത്തിൽനിന്ന് 1944-ൽ അൽബേനിയ സ്വാതന്ത്ര്യം നേടി. തുടർന്ന് അൽബേനിയൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയുടെ സ്ഥാപക നേതാവായ എൻവെർ ഹോജ (Enver Hoxha)

അൽബേനിയയുടെ പ്രധാനമന്ത്രിയായി. എൻവെർ ഹോജയുടെ സ്വേച്ഛാധിപത്യ ഭരണത്തിനെതിരെ കദാരെ നിരന്തരം കലഹിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

കദാരെയുടെ രചനകൾ ചരിത്രത്തിലെ വിവിധ കാലഘട്ടങ്ങളെ അടയാളപ്പെടുത്തുന്നവയാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പല നോവലുകളും വിദൂരഭൂത കാലത്തിൽ നടക്കുന്നവയെന്നു പ്രത്യക്ഷത്തിൽ തോന്നുമെങ്കിലും ഏകാധിപത്യ നാളുകളിലെ അൽബേനിയയെതന്നെയാണ് ചരിത്രകഥകളിലൂടെ കദാരെ അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. തന്റെ നോവലുകളിലെ ചരിത്രസംഭവങ്ങളിൽ കദാരെ വർത്തമാനകാലരാഷ്ട്രീയം ഒളിപ്പിച്ചുവച്ചിരുന്നു. 1970–ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച 'ഉപരോധം' (The Siege) എന്ന നോവലിലും 1981– ൽപ്രസിദ്ധീകരിച്ച 'ദി പാലസ് ഓഫ് ഡ്രീംസി' (The Palace of Dreams) ലും ഓട്ടോമൻ സാമ്രാജ്യം സോവിയറ്റ് യൂനിയനെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്തു.

ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ തുടക്കം വരെ ഓട്ടോമൻ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ഭാഗമായിരുന്നു അൽബേനിയ. പതിനഞ്ചാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ മധ്യത്തിൽ സ്കന്ദർബെഗി (Skanderbeg)ന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ഓട്ടോമൻ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അധിനിവേശത്തിനെതിരെയുണ്ടായ ചെറുത്തുനിൽപ്പിനെത്തുടർന്നാണ് വേറിട്ടി അൽബേനിയൻ രാഷ്ട്രമെന്ന ആശയം ആദ്യമായി ഉടലെടുക്കുന്നത്. എങ്കിലും സ്കന്ദർബെഗിന്റെ മരണശേഷം അൽബേനിയ ഓട്ടോമന്റെ ഭാഗമായി തുടർന്നു. ഓട്ടോമൻ സാമ്രാജ്യത്തിനെതിരെ സ്കന്ദർബെഗിന്റെ ചെറുത്തുനിൽപ്പിനെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്ന കദാരെയുടെ നോവലാണ് 'ഉപരോധം'.

ഓട്ടോമൻ സൈന്യം പേരുപറയാത്ത ഒരു ബാൾക്കൻ കോട്ടയെ കീഴടക്കാനായി കോട്ടയ്ക്കുചുറ്റുമായി തമ്പടിക്കുന്നതാണ് 'ഉപരോധ'ത്തിന്റെ പ്രമേയം. ഉപരോധിക്കുന്നവരുടെയും പ്രതിരോധിക്കുന്നവരുടെയും വീക്ഷണങ്ങളിലൂടെയാണ് നോവൽ പുരോഗമിക്കുന്നത്. ശക്തമായ ആഖ്യാനവും വിശദാംശങ്ങളുടെ വർണ്ണനയും സൂക്ഷ്മനിരീക്ഷണങ്ങളും കൊണ്ടു സമ്പുഷ്ടമാണ് 'ഉപരോധം'. സുൽത്താന്റെ സൈന്യത്തിനൊപ്പം ജ്യോതിഷി, ചരിത്രകാരൻ, പീരങ്കിയെപ്പറ്റി ഗവേഷണം നടത്തുന്ന എഞ്ചിനീയർ, കോട്ടയുടെ ഘടന വിവരിക്കുന്ന വാസ്തുവിദഗ്ധൻ, സൈനികമേധാവിയുടെ നാലു ഭാര്യമാർ എന്നിങ്ങനെ യുദ്ധവുമായി നേരിട്ടു ബന്ധമില്ലാത്ത നിരവധി ആളുകളുമുണ്ട്. ഉപരിപ്ലവമായി കാണുന്ന യുദ്ധചിത്രങ്ങളല്ല യഥാർത്ഥ സൈനികക്യാമ്പിൽ എന്ന് 'ഉപരോധം' കാട്ടിത്തരുന്നു. യുദ്ധരംഗത്തുള്ള വിവിധതരം മനുഷ്യരുടെ ചിന്തകളും കാഴ്ചപ്പാടുകളും എങ്ങനെ വ്യത്യാസപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്നു നോവലിൽ വിശദമായി പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ട്. ഓട്ടോമൻ സൈനികപക്ഷത്തെ ആലോചനാസമിതിയിലെ വിരുദ്ധാഭിപ്രായങ്ങളും തർക്കങ്ങളും സർക്കാർതല ചർച്ചകളെയാണ് ഓർമ്മപ്പെടുത്തുന്നത്.

കോട്ട പിടിച്ചെടുത്തുകഴിയുമ്പോൾ അതിനുള്ളിൽ ജീവിക്കുന്നവരെ പൂർണ്ണമായ അർത്ഥത്തിൽ അധീനതയിലാക്കാൻ എന്തൊക്കെ അവരിൽനിന്ന് അടർത്തിമാറ്റേണ്ടതുണ്ടെന്നും എന്തൊക്കെ അവർക്കു വിട്ടുകൊടുക്കാമെന്നും ഓട്ടോമൻ സൈന്യത്തിലെ ഉന്നത ഉദ്യോഗസ്ഥൻ വിവരിക്കുന്നുണ്ട്. തുടക്കത്തിൽ മതം അവർക്കു വിട്ടുകൊടുക്കാം, ആദ്യം തന്നെ നിരോധിക്കപ്പെടേണ്ടത് അവരുടെ ഭാഷയാണെന്ന് അയാൾ പറയുന്നു. 'ആദ്യം അവരുടെ ഭാഷയിൽ എഴുതുന്നത് നിരോധിക്കണം, പിന്നീട് സംസാരിക്കുന്നതും'. ഒരു രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ദേശീയതയിൽ ഭാഷയ്ക്കുള്ള പ്രാധാന്യം കെദാരെ ഇവിടെ എടുത്തുകാട്ടുന്നു.

അൽബേനിയൻ ഭാഷയോടു കദാരെയ്ക്ക് അഗാധമായ സ്നേഹവും മതിപ്പുമുണ്ടായിരുന്നു. സമ്പന്നവും സുഗമവും ഏതു സാഹചര്യത്തോടും അനുരൂപപ്പെടുത്താവുന്നതുമായ ഒരു അസാധാരണമായ ആവിഷ്കാര ഉപാധിയെന്നാണ് തന്റെ മാതൃഭാഷയെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെട്ടത്. കുടിയേറ്റങ്ങൾക്കോ അധിനിവേശങ്ങൾക്കോ അൽബേനിയൻ ഭാഷയിൽ കാര്യമായ മാറ്റങ്ങളുണ്ടാക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെ രാഷ്ട്രീയവും മതപരവുമായ വിഭാഗീയതകൾക്കിടയിലും അൽബേനിയൻ വംശത്തിന്റെ സ്വത്വം അടയാളപ്പെടുത്തുന്ന പ്ര

ധാന ഉപാധിയായി ഭാഷ മാറി. 'പാലസ് ഓഫ് ഡ്രീംസ്' എന്ന നോവലിലും അധിനിവേശശക്തികൾ ജനങ്ങളെ അവരുടെ മാതൃഭാഷയിൽനിന്ന് അകറ്റിനിർത്താൻ ശ്രമിക്കുന്നതിന് ഉദാഹരണങ്ങളുണ്ട്. നോവലിൽ കഥാനായകനായ മാർക്ക് ആലമിന്റെ കുടുംബത്തെ പ്രകീർത്തിച്ചുകൊണ്ട് പാടാൻ അൽബേനിയയിൽ നിന്നുള്ള ഇതിഹാസ പാരായണക്കാരെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇളയ അമ്മാവനായ കുർട്ട് ക്ഷണിക്കുന്നു. സാമ്രാജ്യത്വ തലസ്ഥാനത്തു താമസിക്കുന്ന തങ്ങളുടെ കുടുംബത്തിന്റെ ഇതിഹാസം ബോസ്നിയയിൽ നിന്നുള്ളവർ പാരായണം ചെയ്യുന്നതിലെ വൈരുധ്യം കുടുംബത്തിൽ അദ്ദേഹം ചർച്ച ചെയ്യുന്നു.
നൂറുകണക്കിനു വർഷങ്ങളായി ബോസ്നിയൻ പാരായണക്കാർ കുടുംബത്തിന്റെ ഇതിഹാസം പാടുന്നു. അൽബേനിയൻ ഭാഷയിൽ അല്ലാത്തതിനാൽ കുടുംബത്തിൽ ആർക്കും അത് മനസ്സിലാകാറുമില്ല. ഒരു ആചാരംപോലെ അതു തുടരുന്നുവെന്നുമാത്രം. അതിനാണ് കുർട്ട് മാറ്റം വരുത്താൻ തീരുമാനിച്ചത്. സ്വന്തം ഭാഷയിൽ കേട്ട് തന്റെ കുടുംബത്തിന്റെ ഇതിഹാസം മനസ്സിലാക്കണമെന്ന് അദ്ദേഹം ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ഈ തീരുമാനം കുർട്ടിന്റെ അറസ്റ്റിലും മരണത്തിലും കലാശിക്കുന്നു.

കദാരെയുടെ ഏറ്റവും മികച്ച കൃതികളിലൊന്നായി അറിയപ്പെടുന്ന നോവലാണ് 'പാലസ് ഓഫ് ഡ്രീംസ്' പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു രണ്ടാഴ്ചയ്ക്കുള്ളിൽത്തന്നെ ഈ നോവൽ അൽബേനിയയിൽ നിരോധിക്കപ്പെട്ടു. എന്നാൽ അപ്പോഴേയ്ക്കും പുസ്തകത്തിന്റെ മുഴുവൻ കോപ്പികളും വായനക്കാർ വാങ്ങിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

നോവലിന്റെ തുടക്കത്തിൽ കഥാനായകനായ മാർക്ക് അലെം സ്വപ്നങ്ങളുടെ കൊട്ടാരത്തിൽ ജോലിക്കു ചേരുന്നു. ഉന്നതതല ബന്ധങ്ങളുള്ള അഭിജാതകുടുംബമായ ക്യുപ്രിലി (Quprili) കുടുംബത്തിലെ അംഗമാണ് മാർക്ക് അലെം. രാജ്യമാകെയുള്ള പൗരന്മാരുടെ സ്വപ്നങ്ങൾ ശേഖരിച്ച്, അവയെ തരംതിരിച്ച്, അവയ്ക്കു വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ ചമയ്ക്കുന്ന സുപ്രധാന ജോലിയാണ് സ്വപ്നങ്ങളുടെ കൊട്ടാരത്തിൽ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ആഴ്ചയിലൊരിക്കൽ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു സ്വപ്നത്തെ കണ്ടെത്തി അതു സുൽത്താനു കാഴ്ചവയ്ക്കും.
രാജ്യത്തിൻറെ ഭാഗധേയം വരെ നിർണ്ണയിക്കുന്ന സുപ്രധാനമായ തീരുമാനങ്ങൾ ചിലപ്പോൾ ഈ സ്വപ്നങ്ങളുടെ വ്യാഖ്യാനങ്ങൾകൊണ്ടു സംഭവിക്കാറുണ്ട്. അത്യധികം രഹസ്യസ്വഭാവമുള്ള ജോലിയാണ് സ്വപ്നങ്ങളുടെ കൊട്ടാരത്തിലേത്.

നോവലിലെ സ്വപ്നങ്ങളുടെ വിവരണം മാജിക്കൽ റിയലിസത്തെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നതാണ്. ഒരു മതപഠനശാലയിലെ കുട്ടിയുടേതായി മാർക്ക് അലെമിന്റെ മുൻപിലെത്തുന്ന സ്വപ്നം അത്തരത്തിലൊന്നാണ്. വീണുപോയ ഒരു മഴവില്ലാണു കുട്ടി സ്വപ്നത്തിൽ കണ്ടത്. രണ്ടുപേർ മഴവില്ലു കണ്ടെത്തി, ഉയർത്തി, പൊടിതട്ടി, നിറംകൊടുത്തു പഴയസ്ഥാനത്തു പ്രതിഷ്ഠിക്കാൻ ശ്രമിച്ചെങ്കിലും അതിനു കഴിയുന്നില്ല. ഒടുവിൽ അവർ മഴവില്ല് ഉപേക്ഷിച്ച് ഓടിപ്പോകുന്നു.

മാർക്ക് അലെമിന്റെ കുടുംബത്തിന്റെ ഉന്നതതലബന്ധം അവർക്ക് ഒരേപോലെ അനുഗ്രഹവും ശാപവുമാണ്. അയാളുടെ മാതൃസഹോദരന്മാർ മന്ത്രിസഭയിൽ ഉന്നതഉദ്യോഗങ്ങൾ വഹിക്കുന്നവരാണ്, ഏറ്റവും ഇളയ ആളായ ക്രുട്ട് ഒഴികെ. ജോലിതേടിയെത്തിയ മാർക്ക് അലമിനോട് തങ്ങൾ ശുപാർശകത്തുകൾ സ്വീകരിക്കാറില്ല എന്നു കൊട്ടാരത്തിൽനിന്നു പറയുന്നുണ്ടെങ്കിലും തുടക്കത്തിൽത്തന്നെ സ്വപ്നങ്ങൾ തരംതിരിക്കുന്ന വിഭാഗത്തിലേക്കാണ് അയാളെ നിയമിക്കുന്നത്. മറ്റുള്ളവരെപ്പോലെ ആദ്യം പകർത്തിയെഴുത്തു വിഭാഗത്തിലും പിന്നീട് സ്വീകരണവിഭാഗത്തിലും അയാൾക്കു ജോലി ചെയ്യേണ്ടിവരുന്നില്ല. ആഴ്ചകൾക്കുള്ളിൽത്തന്നെ മാർക്കിനെ തരംതിരിക്കൽ വിഭാഗത്തിൽനിന്നു വ്യഖ്യാനവിഭാഗത്തിലേക്കു മാറ്റുന്നു.' നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു യോജിച്ചവനാണ്'എന്നു മാത്രമാണ് ഓരോ ഉദ്യോഗകയറ്റത്തിലും മേലുദ്യോഗസ്ഥർ അയാളോടു പറയുന്നത്. മാർക്കിന്റെ കുടുംബമഹിമയ്ക്കപ്പുറം എങ്ങനെയാണ് അയാൾ
യോജിച്ചവനാകുകയെന്ന് നോവലിൽ എവിടെയും സൂചിപ്പിക്കുന്നുമില്ല. ഏറ്റവും രഹസ്യസ്വഭാവമുള്ളതും അഭിമാനകാരവുമായ ജോലിയാണ് വ്യഖ്യാനവിഭാഗത്തിന്റേത്. മാർക്ക് അലെം ആഗ്രഹിക്കുന്നതിനു മുൻപായിത്തന്നെ അയാൾ പദവിയുടെ പടവുകൾ കയറുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ആരോ കണ്ട ഒരു സ്വപ്നത്തിന്റെ വ്യാഖ്യാനത്തിന്റെ ഫലമായി അയാളുടെ മുന്നിൽവച്ചുതന്നെ രാജഭടന്മാർ അയാളുടെ ഇളയ അമ്മാവനായ ക്രുട്ടിനെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോകുകയും തുടർന്നു വധശിക്ഷയ്ക്കു വിധേയനാക്കുകയും
ചെയ്യുന്നു. സർക്കാരിന്റെ തീരുമാനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കാൻ സ്വപ്നങ്ങളുടെ വ്യാഖ്യാനങ്ങളെ കൂട്ടുപിടിക്കുകയാണെന്ന് സംശയിക്കാവുന്ന സംഭവമാണിത്. ഇവിടെ എൻവർ ഹോജയുടെ ഭരണത്തിൻകീഴിലുള്ള തന്റെതന്നെ അവസ്ഥയായിരിക്കണം കദാരെ പറയാൻ ആഗ്രഹിച്ചത്. 1967 മുതൽ 1970 വരെ താൻ ഏകാധിപതിയുടെ നേരിട്ടുള്ള നിരീക്ഷണത്തിലായിരുന്നു എന്ന് അദ്ദേഹം ഒരു അഭിമുഖത്തിൽ പറയുന്നുണ്ട്. സ്വയം ഒരു എഴുത്തുകാരനും കവിയുമായി കരുതിയിരുന്ന ഹോജയ്ക്ക് രാജ്യത്തെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട സാഹിത്യകാരനായ കദാരെയോട് പ്രത്യേക

താത്പര്യമുണ്ടായിരുന്നു. എന്നിരുന്നാലും കദാരെ എല്ലായ്പ്പോഴും ഭരണകൂടത്തിന്റെ നിരീക്ഷണത്തിലുമായിരുന്നു. ഹോജയോട് താൻ ചിലപ്പോഴൊക്കെ മൃദുസമീപനം പുലർത്തിയിരുന്നു എന്ന ആരോപണത്തിന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മറുപടി ഇപ്രകാരമായിരുന്നു; 'അത്തരമൊരു സാഹചര്യത്തിൽ എനിക്കു മൂന്നു തിരഞ്ഞെടുപ്പുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഒന്നുകിൽ സ്വന്തം വിശ്വാസങ്ങളുമായി പൊരുത്തപ്പെട്ടു ജീവിക്കുക, അതു ചിലപ്പോൾ മരണത്തിൽ കലാശിച്ചേക്കും. പൂർണ്ണമായി നിശ്ശബ്ദനാകുക എന്നുള്ളതാണ് മറ്റൊരു വഴി, ഒരർത്ഥത്തിൽ അതും മരണസമാനമാനം തന്നെ. മൂന്നാമത്തെവഴിയാണ് ഭരണകൂടത്തിനു കപ്പം കൊടുക്കൽ'.

അൽബേനിയയിൽ തുടരാനായി ചിലപ്പോഴൊക്കെ അദ്ദേഹം ഭരണത്തോടു നയപരമായി ഇടപെട്ടു, മിക്കപ്പോഴും വിമർശിച്ചു. 1975-ൽ, ഭരണകൂടത്തെ ലക്ഷ്യം വച്ചെഴുതിയ 'ദി റെഡ് പാഷ' എന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിത നിരോധിക്കപ്പെട്ടു. തുടർന്ന് 1977- ൽ കദാരെ എൻവെർ ഹോജയ്ക്ക് അനുകൂലമായ നിലപാടെടുക്കുന്ന 'ദി ലോങ്ങ് വിന്റർ'എന്ന നോവൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ സ്വത്വം അവിടുത്തെ ഭാഷയും സാഹിത്യവുമാണെന്നു കദാരെ വിശ്വസിച്ചു. സാഹിത്യം എന്നത് ഓർമ്മപ്പെടുത്തലുകളാണ്. അത്തരം ഓർമ്മകളും ഓർമ്മപെടുത്തലുകളുമില്ലാതെ ഒരു സമൂഹത്തിനു മുന്നോട്ടുപോകാനാവില്ല. ദേശത്തിന്റെ സംസ്കാരത്തിൽ ഭാഷയ്ക്കും സാഹിത്യത്തിനുമുള്ള പ്രാധാന്യം തന്റെ ലേഖനങ്ങളിലും കദാരെ ഊന്നിപ്പറയുന്നുണ്ട്. അൽബേനിയയുടെ ചരിത്രം പുരാതന ഗ്രീസുമായാണ് ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതെന്നും അധിനിവേശ ശക്തികളായ ഓട്ടോമൻ, സോവിയറ്റ് യൂനിയൻ, സ്ലാവിക് തുടങ്ങിയവരുമായല്ലെന്നും എസ്കിലസ് അഥവാ വൻ പരാജിതൻ (Aeschylus or the Great Loser) എന്ന ലേഖനത്തിൽ അദ്ദേഹം എഴുതി (Ismail Kadare - The writer and Dictatorship 1957-1990 by Peter Morgan). ആദ്യകാലത്ത് കദാരെയുടെ രചനകളിലെ ഗ്രീക്ക് മിത്തോളജിയുടെ സാന്നിധ്യം കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് ഗവൺമെന്റിന്റെ നിരീശ്വരവാദത്തെയും ദേശീയതയെയും അമർഷം കൊള്ളിച്ചുവെങ്കിൽ എൻവെർ ഹോജയുടെ കാലശേഷം അത്തരം പ്രമേയങ്ങൾക്കു മറ്റൊരു സാധ്യതകൂടിയുണ്ടായി. അൽബേനിയയുടെ യൂറോപ്യൻ പൈതൃകത്തിലേക്കുള്ള മടങ്ങിപ്പോക്കിനെ സാഹിത്യത്തിലെ ഇത്തരം കാഴ്ചപ്പാടുകളും പങ്കുവയ്ക്കലുകളും സഹായിക്കുമെന്നു കദാരെ കരുതി.

1990-ൽ 'ദി പാലസ് ഓഫ് ഡ്രീംസി'ന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണത്തിനായി കദാരെ ഫ്രാൻസിലേക്ക് പോകുകയും അവിടെ രാഷ്ട്രീയ അഭയം നേടുകയും ചെയ്തു. കദാരെ ഫ്രാൻസിലേക്കു കുടിയേറുമ്പോൾ അൽബേനിയ ജനാധിപത്യത്തിനും സ്വേച്ഛാധിപത്യത്തിനും ഇടയിൽ ആടിയുലയുകയായിരുന്നു. രാജ്യം വീണ്ടും സ്വേച്ഛാധിപത്യമാണു തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതെങ്കിൽ താനൊരിക്കലും അൽബേനിയയിലേക്കു മടങ്ങിവരില്ലെന്ന് കദാരെ പറഞ്ഞു. ആ ഭീഷണി ജനാധിപത്യത്തിനായുള്ള പോരാട്ടത്തെ ഉത്തേജിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പരസ്യപ്രസ്താവന മാധ്യമങ്ങൾ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുകയും അൽബേനിയ ജനാധിപത്യത്തിന് അനുകൂലമായി തീരുമാനമെടുക്കുന്നതിന് അതു വലിയപങ്ക് വഹിക്കുകയും ചെയ്തു.

ബുക്കർ പുരസ്കാരം നിലവിൽ വന്ന വർഷമായ 2005-ൽ ചരിത്രത്തിലെ ആദ്യത്തെ അന്തർദ്ദേശീയ ബുക്കർ പുരസ്കാരം കദാരെയ്ക്കു ലഭിച്ചു. സാഹിത്യത്തിനുള്ള സമഗ്രസംഭാവനയ്ക്കായിരുന്നു അത്. 2009-ൽ പ്രിൻസ് ഓഫ് അസ്ചൂറിയസ് (Asturias) പുരസ്കാരം, 2015-ൽ ജെറുസലേം പുരസ്കാരം, 2023-ൽ അന്താരാഷ്ട്ര എഴുത്തിലെ ആജീവനാന്ത സംഭാവനയ്ക്കുള്ള സാഹിത്യത്തിനുള്ള അമേരിക്ക അവാർഡ് തുടങ്ങി നിരവധി ആഗോള പുരസ്കാരങ്ങൾ കദാരെയെ തേടിയെത്തി. നിരവധി തവണ നൊബേൽ പുരസ്കാരത്തിനും അദ്ദേഹം നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യപ്പെട്ടു. ക്രോണിക്കിൾ ഇൻ സ്റ്റോൺ, ബ്രോക്കൻ ഏപ്രിൽ, ദി ത്രീ-ആർച്ഡ് ബ്രിഡ്ജ്, ദി ഫയൽ ഓൺ എച്ച്, ദി സക്സെസ്സർ തുടങ്ങി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇരുപതിലധികം നോവലുകൾ ഇംഗ്ലീഷിലേക്കു വിവർത്തനം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഒട്ടനവധി നോവലുകളും കവിതകളും ലേഖനങ്ങളും ചെറുകഥ സമാഹാരങ്ങളും എഴുതിയിട്ടുള്ള കദാരെയുടെ അനേകം കൃതികൾ ഇനിയും ഇംഗ്ലീഷിലേക്കു മൊഴിമാറ്റം ചെയ്യപ്പെടാനിരിക്കുന്നു. കദാരെയുടെ 'ദി ഡിക്റ്റേറ്റർ കാൾസ്' എന്ന നോവൽ 2024 - ലെ അന്താരാഷ്ട്ര ബുക്കർ പുരസ്കാരത്തിനു നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്നു.

ഏകാധിപത്യഭരണകൂടത്തിൻകീഴിൽ മറ്റുരാജ്യങ്ങളിലെ സാഹിത്യകാരന്മാർ തങ്ങളുടെ രചനകളെ രഹസ്യമായി ജനങ്ങളിലേക്കെത്തിക്കാൻ ശ്രമിച്ചപ്പോൾ കദാരെയുടെ കൃതികൾ സർക്കാർ മേൽനോട്ടത്തിലുള്ള പ്രസിദ്ധീകരണശാലകൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും അവയിൽ ഒട്ടനവധി രചനകൾ വിദേശഭാഷകളിലേക്കു വിവർത്തനം ചെയ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു. സാഹിത്യകാരന്റെ

ബാഹ്യസ്വാതന്ത്ര്യമല്ല ആന്തരിക സ്വാതന്ത്ര്യമാണ് പ്രധാനം എന്നാണ് ഇതേപ്പറ്റി കദാരെ അഭിപ്രായപ്പെട്ടത്.

(ജൂലൈ 22 ലക്കം മാധ്യമം വാരികയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ലേഖനത്തിൽനിന്ന്)

ബാല്യം

കോളാമ്പിപ്പൂവിനുള്ളിൽ നിന്നാണ്
ആ കുഞ്ഞിറങ്ങി വന്നത്.

പല വിധ പ്രാരാബ്ധങ്ങളെക്കുഴച്ചുണ്ട്
മധ്യാഹ്ന വെയിൽക്കടുപ്പത്തിൽ
ക്ഷീണിച്ചു
മയങ്ങിയുണരുമ്പോളവൾ
എന്റെ
മുന്നിൽ നിൽക്കുന്നു.

അവൾക്ക്
എന്റെ ബാല്യത്തിന്റെ
മുഖമായിരുന്നു.

തലയിൽ
ഞാൻ ചുറ്റി നടന്നിരുന്ന
ചെത്തിക്കാടേറ്റിയിരുന്നു.

കൈയ്യിൽ,
മധുരമൂറും ചെത്തിപ്പഴങ്ങൾ.

കാലിൽ,
പാലൈസു മണിയൊച്ചകൾ.

ഞാനവളെ സൂക്ഷിച്ചു നോക്കി.

കണ്ണിൽ കല്ലിച്ചു കിടക്കുന്ന
ഏകാന്തത!

മുഖത്ത്,
ആരുമില്ലെന്നൊരു തോന്നൽ
മാറാല കെട്ടിയിരുന്നു.
അകമേ മുറിഞ്ഞവൾ,
പുറമേ ഉറഞ്ഞവൾ.

ഞാനവളെ മടിയിലിരുത്തി.
മുറുക്കെ കെട്ടിപ്പിടിച്ചു.
'പോട്ടെ പോട്ടെ' യെന്നു തലോടി.

വളർന്നിരുന്നുവെങ്കിലുമവളപ്പോൾ
വിരൽ ചപ്പി.
ഞാൻ പ്രസവിച്ച കുഞ്ഞെന്ന പോൽ
ചുരുണ്ടിരുന്നു.
എനിക്കപ്പോൾ പറയണമെന്നു തോന്നി;
കുഞ്ഞേ,
ഇന്നുള്ള
എന്നെ പ്രസവിച്ചത്
നീയല്ലെങ്കിൽ പിന്നെയാരാണ്?

അവൾ എന്റെ മടിയിലിരുന്നുറങ്ങി.

കോളാമ്പിപ്പൂവിന്റെ
ആകൃതിയിലുള്ള
എന്റെ ജീവിതത്തിനുള്ളിലേക്ക്
ഞാനവളെ എടുത്തു കിടത്തി.

സവിന

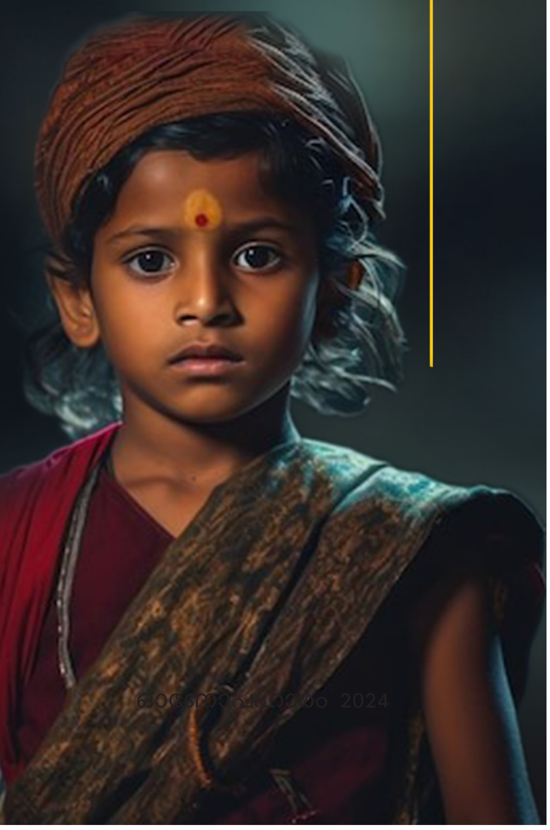

കഥ

അഷ്റഫും ബുദ്ധനും

വിജയകൃഷ്ണൻ തെക്കേമക്കാടത്ത്

'അച്ഛാ, ഇവരെക്കാണാൻ എന്തൊരു ഭംഗിയാണ്!'

പാതി മലയാളത്തിലും പാതി ഇംഗ്ലീഷിലുമായി പന്ത്രണ്ടുകാരി മകളുടെ ആശ്ചര്യംകലർന്ന ചോദ്യംകേട്ട് ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ ഒരുനിമിഷം ഞെട്ടി. പതിന്നാലാംനിലയിലെ ഫ്ളാറ്റിലെ അറുപത്തിയഞ്ച് ഇഞ്ചിൽ 'കർവ്ഡ്' എന്നറിയപ്പെടുന്ന നടുവളഞ്ഞ ടിവിയിൽ കറുപ്പിലും വെളുപ്പിലും തെളിഞ്ഞും മങ്ങിയും സ്വപ്നസുന്ദരി ജയഭാരതി വിടർന്നകണ്ണുകളും അഴിഞ്ഞ സമൃദ്ധമായ മുടിയുമായി പഴങ്കഥകളിലെ അപ്സരകന്യകയെപ്പോലെ നിറഞ്ഞുനിന്നു.

'വെണ്ണതോൽക്കുമുടലോടെ ' എന്ന് തുടങ്ങുന്ന വയലാർദേവരാജൻ ഗാനം ദാസേട്ടന്റെ സ്വരത്തിന് മാറ്റുകൂട്ടുന്ന ദൃശ്യഭംഗിയോടെ പാതിയുംതാണ്ടി 'എന്റെ ദാഹം തീരുംവരെ നീയെന്നിൽ വന്നുനിറയൂ'വിൽ എത്തിനിൽക്കുകയായിരുന്നു. ഏതോ പഴയ കലാകാരൻ സ്റ്റുഡിയോയിൽ കൃത്രിമമായി സൃഷ്ടിച്ച നിലാവെളിച്ചത്തിൽ മുഖത്തിന്റെ ഒരുവശത്ത് വെളിച്ചവും മറുവശത്ത് നിഴലുമായി ജയഭാരതി കൈകൾകെട്ടി വിഷാദഭാവത്തിൽ മരം ചാരിനിന്നു ചിത്രം 'ഒരു സുന്ദരിയുടെ കഥ'.

യൂട്യൂബിന്റെ പ്രോഗ്രാംചെയ്യപ്പെട്ട ഓർമ്മത്താളുകൾ ഉണ്ണിയുടെ മനസ്സ് കണ്ടറിഞ്ഞെന്നപോലെ "സന്ധ്യമയങ്ങും നേരം, ഗ്രാമചന്തപിരിയും നേരം' കണ്ടെടുത്തു പ്ലേചെയ്ത് തുടങ്ങുമ്പോൾ ഉണ്ണിയുടെ ചിന്തകൾ മഞ്ഞയും നീലയും നിറങ്ങൾ പേറിനിൽക്കുന്ന വൻനഗരത്തിലെ ഫ്ളാറ്റ്സമുച്ചയങ്ങളും ആറുവരികളിൽ വാഹനങ്ങളൊഴുകുന്ന എക്സ്പ്രസ്സ് വേ റോഡും കടന്ന് മൂന്നു പതിറ്റാണ്ടുകൾക്കപ്പുറത്തേക്ക്, പാലക്കാട് ബോധിമലനിരകൾക്ക് താഴെയുള്ള തന്റെ കോളേജിനെയും ആത്മസുഹൃത്ത് അഷ്റഫിനെയും തേടി യാത്രതിരിക്കുകയായിരുന്നു.

അഷ്റഫിനെക്കുറിച്ചോർക്കുമ്പോൾ സെലീനയെക്കുറിച്ചോർക്കാതിരിക്കാൻ വയ്യല്ലോ; വിദ്യാർത്ഥിസമരങ്ങൾ ചുവപ്പും വെളുപ്പും കൊടികൾക്ക് താഴെ കാഹളംമുഴക്കിയ ഒരു കാലഘട്ടത്തെക്കുറിച്ചും.

സുന്ദരനായിരുന്നു അഷ്റഫ്. വെളുത്തനിറവും നുണക്കുഴിയുള്ള കവിളുകളും പൊടിമീശയും സ്ത്രൈണത തോന്നിക്കുന്ന ശരീരവും നടത്തവും ആരെയും ആകർഷിക്കുന്ന സംസാരവും ശരീരത്തിനു ചേരാത്ത ഉറച്ചശബ്ദവുമായി ആൺപെൺ വ്യത്യാസമില്ലാതെ ഒരു മനുഷ്യകാന്തം പോലെ സുഹൃത്തുക്കളെ തന്നിലേക്കാകർഷിക്കുന്ന സഖാവ് അഷ്റഫ്.

'ഉണ്ണീ, നിനക്കറിയാമോ, 'ചന്ത' എന്നവാക്ക് വരിയിൽ നിന്നും മാറ്റാൻ വയലാറിനോട് മറ്റുള്ളവർ ആവശ്യപ്പെട്ടു; നിങ്ങൾ വേറെയേതെങ്കിലും വാക്ക് കണ്ടു പിടിച്ചുവെച്ചോളാൻ വയലാർ പറഞ്ഞത്രേ, ആ വരിക്ക് ചേരുന്ന മറ്റൊരു വാക്ക് കണ്ടു പിടിക്കാനാവാതെ മറ്റുള്ളവർ പിന്തിരിഞ്ഞു എന്നാണ് കഥ.' ഹോസ്റ്റലിന്റെ ടെറസിൽ നാഷണൽ പാനാസോണിക് ടേപ്റെക്കോർഡറിൽ പഴയ മലയാളഗാനങ്ങൾ കേട്ട് സിഗററ്റ് പുകച്ചുകൊണ്ട് അഷ്റഫ് പറഞ്ഞു. ഒരു ശനിയാഴ്ചയായിരുന്നു അന്ന്. ഉണ്ണി അഷ്റഫിനെ ആദ്യമായി കാണുന്നതും അന്നു തന്നെ.

'ജയഭാരതി മലയാള സിനിമ കണ്ടതിൽവെച്ചേറ്റവും സുന്ദരിയായിരുന്നു', പാതി ആത്മഗതമായി അഷ്റഫ് പറഞ്ഞത് എന്തിനെന്ന് ഉണ്ണിക്ക് മനസ്സിലായില്ല. അഷ്റഫിന്റെ കാസ്സറ്റ്കളക്ഷൻ മിക്കതും ജയഭാരതിയുടെ പഴയകാലഗാനങ്ങളാണെന്ന് ഉണ്ണി പിന്നീടാണ്

അറിയുന്നത്. ആ ഗാനങ്ങൾ അതിനിടെ മനസ്സിലുറച്ചുപോയതു കാരണം അഷ്റഫിന്റെ പാത സ്വീകരിച്ചു ഉണ്ണിയും ജയഭാരതിയുടെ ആരാധകനായി മാറുകയായിരുന്നു.

തൊണ്ണൂറുകളുടെ ആദ്യപാദങ്ങളിലാണ് ഉണ്ണി എൻട്രസ് പരീക്ഷ എന്ന കടമ്പകടന്ന് എഞ്ചിനീയറിംഗ് കോളേജിൽ എത്തുന്നത്. രണ്ടുവശത്തും നെല്ല് വിളഞ്ഞുനിൽക്കുന്ന പാടപ്പരപ്പുകളും മുള്ളുവേലികൾകെട്ടിവേർതിരിച്ചകർഷകഭവനങ്ങളുംതാണ്ടികോളേജിലേക്ക് നടന്നെത്തുമ്പോൾ കോളേജിനു പിന്നിൽ ബോധിമലനിരകളുടെ ഭാഗമായ ഒരു പാറക്കുന്ന് വളർന്നുവരുന്നത് കാണാം. അടുത്തെത്തുമ്പോൾ മാത്രം വലിപ്പംതിരിച്ചറിയുന്ന മഹാത്മാക്കളെപ്പോലെ ലക്ഷംവർഷങ്ങൾ കൊണ്ടു പ്രകൃതി സൃഷ്ടിച്ച ആ കറുപ്പുഭീമൻ തലമുറകളായി അനസ്യൂതം തുടരുന്ന താഴ്വാര മനുഷ്യരുടെ ഉയർച്ചതാഴ്ചകൾ കണ്ടു വൈരാഗ്യഭാവത്തിൽ നിലകൊണ്ടു.

കുന്നിനു പടിഞ്ഞാറ് ബോധികാടുകളാണ്. കാടിനു താഴെ തെക്കൻക്രിസ്ത്യാനികൾ കാടുവെട്ടി കൃഷി ചെയ്യുന്ന ഭൂവിടങ്ങൾ. അവിടേക്ക് കാടിന്റെ മക്കൾ ഇടയ്ക്കിടെ മലയിറങ്ങി വരാറുണ്ടായിരുന്നു. കുന്നിനുമുകളിൽ ഒരു വലിയ ഉരുളൻപാറ താഴെനിന്നും നോക്കിയാൽ കാണാം. അതിന്റെ പേര് ആദ്യമായി കേട്ടപ്പോൾ ഉണ്ണിക്ക് ചിരിവന്നു 'നിപ്പിൾ പോയിന്റ്'. പിന്നീടതു തന്റെ വാമൊഴിയുടെ ഭാഗമായി മാറി.

കോളേജു ഹോസ്റ്റലിൽ ഒഴിവില്ലാതിരുന്നതു കാരണം ഉണ്ണി എത്തിപ്പെട്ടത് കോളേജിൽ നിന്നും ഒരു കിലോമീറ്റർ അകലെ റെയിൽവേസ്റ്റേഷനും ബോധിക്കുമിടയിലെ, 'L' ആകൃതിയിൽ, ഒരുമുറിയിൽ നാലുപേർക്ക് കഷ്ടിച്ച് കഴിയാവുന്ന പന്ത്രണ്ടുമുറികളുള്ള ഒരു സ്വകാര്യഹോസ്റ്റലിലായിരുന്നു. സ്വാമി എന്നുവിളിക്കുന്ന എൺപതോളം വയസ്സുള്ള ഒരു വൃദ്ധനായിരുന്നു വാർഡൻ. വിദ്യാർത്ഥികളെക്കൂടാതെ കണ്ണേട്ടൻ എന്ന പാചക്കാരനും അവിടെ അന്തേവാസിയായുണ്ടായിരുന്നു.

ഹോസ്റ്റലിന് ഇടതുവശം ഒരു ഹൈസ്കൂളാണ്. പൊട്ടിപ്പൊളിഞ്ഞ കെട്ടിടത്തിൽ വിദ്യാദേവതയുടെ പേരുംപേറിനിന്ന സ്കൂൾ. വിദ്യ ഒഴികെ ബാക്കിയെല്ലാം അവിടെ കിട്ടുമെന്ന് അഷ്റഫ് കളിയായി പറയുന്ന സ്കൂൾ. ഹോസ്റ്റലിനു മുന്നിൽ സ്കൂൾമൈതാനമാണ്. മൈതാനത്തിനു മറുകരെ ഭൂമിയണ്ണൻ നടത്തുന്ന ഒരു ചെറിയ പെട്ടിക്കട.
രണ്ടു നിലയുള്ള ഹോസ്റ്റലിന്റെ രണ്ടാംനിലയുടെ ഒരുഭാഗം തുറന്ന ടെറസാണ്. അവിടെ മൈതാനത്തിന് അഭിമുഖമായിരുന്നാണ് അഷ്റഫ് ഉണ്ണിയോട് ജയഭാരതിയെക്കുറിച്ചും അവരുടെ സൗന്ദര്യത്തെക്കുറിച്ചും ഒരു ശനിയാഴ്ച സന്ധ്യാനേരം സംസാരിച്ചത്.

അഷ്റഫിന്റെ മനോധൈര്യം ഉണ്ണി തിരിച്ചറിയുന്നത് ഹോസ്റ്റലിനു പിന്നിലെ വീട്ടിൽനടന്ന ഒരു ദുരന്തസംഭവത്തോടെയാണ്. അവർ അവിടെ താമസം തുടങ്ങി മൂന്നുമാസങ്ങൾ ആയിക്കാണും. ഒരു ഞായർദിവസം രാവിലെ പ്രാതൽ കഴിച്ചു കൊണ്ടിരുന്ന ഹോസ്റ്റൽ അന്തേവാസികൾ ആൾക്കൂട്ടത്തിന്റെ ബഹളം കേട്ടാണ് ഹോസ്റ്റലിനു പിന്നിലേക്കോടിയെത്തിയത്. ഹോസ്റ്റലിനു പിന്നിലെ അഞ്ചോ ആറോ സെന്റിൽ പണിത വലിയ പഴക്കമില്ലാത്ത വീടിനു ചുറ്റും ആളുകൾ കൂട്ടംകൂടിനിൽക്കുന്നു. പൂട്ടിയിട്ട ജനലിൽ മുഖംമുട്ടിച്ചുനോക്കിയപ്പോൾ വീട്ടിനുള്ളിൽ ഒരു സ്ത്രീശരീരത്തിൽ തീയാളുന്ന കാഴ്ച. വാതിലുകളും ജനലുകളും ഉള്ളിൽ നിന്നും പൂട്ടിയിരുന്നു.

അടുത്ത നിമിഷം അഷ്റഫിനെ കാണാനില്ല. മിനുറ്റുകൾക്കകം വീടിന്റെ വാതിൽ ഉള്ളിൽനിന്നും തുറക്കപ്പെട്ടു. കറുത്തപുക, കത്തിയ മനുഷ്യശരീരത്തിന്റെ മണവും പേറി ഹുങ്കാരത്തോടെ വാതിലിലൂടെ പുറത്തേക്ക് കുതിച്ചിറങ്ങി. എൺപതു ശതമാനവും പൊള്ളലേറ്റ ഒരു സ്ത്രീശരീരം കൈകാൽ മുട്ടുകൾ മടക്കി വെച്ച നിലയിൽ തറയിൽ കിടക്കുന്നു. ആ ശരീരം പോലീസിന് അവസാനമൊഴി കൊടുത്തു... തന്റെ മരണത്തിൽ ആരും ഉത്തരവാദികളല്ല.

അഷ്റഫ് വീടിനുപിന്നിലെ കിണർവഴി ടെറസ്സിലേക്കു കയറി മുകളിലെ വാതിൽ ചവിട്ടിപ്പൊളിച്ച് വീട്ടിലേക്കിറങ്ങിയാണ് താഴത്തെ വാതിൽ തുറന്നത്. 'പ്രണയ നൈരാശ്യം തന്നെ കാരണം. ആ പെൺകുട്ടിയെ ഒരാൾ ചതിച്ചതാണ്." ദുഖവും ദേഷ്യവും അവജ്ഞയും പേരില്ലാത്ത മറ്റു പലവികാരങ്ങളും ചേർന്ന് അഷ്റഫിന്റെ മുഖം ചുവന്നു.

'പ്രണയം, മണ്ണാങ്കട്ട. മനുഷ്യൻ ഇത്രക്ക് ദുർബലനാകരുത്. ലോകത്തിൽ മനുഷ്യൻ എന്തൊക്കെ ബുദ്ധിമുട്ടുകളനുഭവിക്കുന്നെന്നു നിനക്കറിയാമോ? ആഫ്രിക്കയിൽ റുവാണ്ടയിലും ബറുണ്ടിയിലും കറുത്തമനുഷ്യരുടെ കുരുതി നടക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി പത്രത്തിന്റെ അവസാനത്തെ പേജിലെ ഒരു മൂലക്ക് വാർത്ത നീ കണ്ടില്ലേ ? മരിച്ചവൻ വെളുത്തവനാണെങ്കിൽ വെണ്ടക്ക അക്ഷരത്തിൽ വാർത്ത കാണാം. പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ടവന്റെ ശബ്ദവും ശക്തിയുമാകാനാണെനിക്കിഷ്ടം. അവിടെ പ്രണയ

ത്തിനും ദുർബലവികാരങ്ങൾക്കും പ്രവേശനമില്ല. അതുകൊണ്ടാണ് ഞാൻ സഖാവായതും'.

'നീ ഈ പാട്ട് കേട്ടിട്ടുണ്ടോ? നിങ്ങളെന്നെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റാക്കി എന്ന സിനിമയിലെ പാട്ടാണ്. ഇതിൽ ഗായകർ ഒരുമിച്ചുപാടുന്ന ഭാഗം ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടോ?'
അഷ്റഫ് ടേപ്പ് റെക്കോർഡറിന്റെ ശബ്ദം കൂട്ടി. 'ഉദിക്കുമ്പോൾ ചുവക്കുന്ന മാനത്ത് ഉലയൂതി തീ പടർത്തണ കൊല്ലത്തി, പടിഞ്ഞാറേ കടലിന്റെ മിറ്റത്ത് കൊടുങ്കാറ്റിൻ പങ്കതീർത്തൊരു കൊല്ലത്തി'.
'അങ്ങനെയുള്ള സ്ത്രീകളെയാണ് എനിക്കിഷ്ടം. അല്ലാതെ പ്രണയസ്വപ്നങ്ങളും കണ്ണിലെഴുതി നമ്രമുഖികളായി നിൽക്കുന്ന ദുർബല ഹൃദയകളെയല്ല'.
സിഗരറ്റു തീർന്നതു കാരണം കണ്ണേട്ടന്റെയടുത്തു നിന്നും ഒരു ബീഡിവാങ്ങിവലിച്ചു പുകവിട്ടുകൊണ്ടു അഷ്റഫ് പ്രഖ്യാപിച്ചു.

രണ്ടു വർഷം കൊണ്ടുതന്നെ എഞ്ചിനീയറിംഗ്പഠനമടുത്ത ഉണ്ണി ഇടക്കു കുറച്ചുനാൾ ആത്മീയമാർഗം പരീക്ഷിച്ചിരുന്നു. ഹൈസ്കൂൾമൈതാനവും ഭൂമിയണ്ണന്റെ കടയും കഴിഞ്ഞു മുന്നോട്ടുപോയാൽ പാടത്തിനും ഒരു ചെറിയ കുളത്തിനും നടുവിൽക്കൂടി കടന്നുപോകുന്ന ഒരു വരമ്പാണ്. ആ വരമ്പ് ചെന്നു മുട്ടുന്ന മൺറോഡിന്റെ ഇടതുവശത്തായി ഒരു മഠമുണ്ട്. അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന ഒരു സന്യാസി, ഉണ്ണിക്ക് കുറച്ചു യോഗയും ധ്യാനവുമൊക്കെ പഠിപ്പിച്ചു കൊടുത്തു.

ഒരിക്കൽ ഹോസ്റ്റലിലെ തറയിൽ വിരി വിരിച്ചു യോഗചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്ന ഉണ്ണിയെ അഷ്റഫ് വലിച്ചെഴുന്നേല്പിച്ചു. 'എടാ നീ കാണുന്ന ആ സന്യാസിയെക്കുറിച്ച് ഞാൻ അന്വേഷിച്ചു. തലയോട്ടിയും ശൂലവുമൊക്കെയായി ചുടലയിൽ നൃത്തംചെയ്യുന്ന വിഭാഗമാണവർ. നീ വെറുതെ ഓരോന്നിൽ പോയി പെടേണ്ട'. അതു സത്യമാണെന്നു പിന്നീട് തെളിഞ്ഞു. പുരുലിയയിൽ ആയുധം കടത്തിയ സംഭവത്തിനു ശേഷം ആ സന്യാസി മഠത്തിൽനിന്നും അപ്രത്യക്ഷനായി.

'എനിക്കീ ആത്മീയതയോട് ഒരു താൽപ്പര്യവുമില്ല. എനിക്കും വൈരാഗ്യമുണ്ട്, പക്ഷെ ആത്മീയവാദികളുടെ സംസ്കൃതത്തിലെ വൈരാഗ്യം പോലെയല്ല. എന്റേതു പച്ചമലയാളത്തിലെ വൈരാഗ്യം ഈ ലോകത്തിലെ അനീതിയോടും അസമത്വത്തോടുമുള്ള പക ... അന്ധവിശ്വാസങ്ങളോടും '.

'ദുഖവും രോഗവും വാർദ്ധക്യവും ദാരിദ്ര്യവും മരണവും കണ്ട സിദ്ധാർത്ഥ ഗൗതമൻ ദുരിതങ്ങളുടെ മൂലകാരണം അറ്റാച്മെൻറ് ആണെന്ന് കണ്ടെത്തി. നിനക്കറിയാമോ, ഇന്നലെ ഇവിടെ അടുത്തുള്ള കാർഷികകുടുംബത്തിലെ ഒരു ചെറിയ പെൺകുട്ടി പാമ്പുകടിയേറ്റു മരിച്ചു. ഏത് അറ്റാച്മെന്റാണ് അവളുടെയും അവളുടെ കുടുംബത്തിന്റെയും ദുര്യോഗത്തിനു കാരണം? നാം ശരീരമല്ലെന്നു വിശ്വസിക്കാൻ ഞാനില്ല. താനൊറ്റയിൽ ബ്രഹ്മപദം കൊതിക്കുന്നവന്റെ ചാരിതാർഥ്യം എനിക്ക് വേണ്ട.'
"നമ്മുടെ കോളേജിൽ നിന്നും മലയിലേക്കു പോകുന്നവഴിയിൽ ഒരു ചുടുകാടും അതിനു പിന്നിൽ ഒരു പറങ്കിമാവിൻകാടുമുണ്ട്. കുറെ പനകളും. ആ കാട്ടിൽ കുറെ ദുർമരണങ്ങൾ നടന്നിട്ടുണ്ടെന്നും അവിടെ ഗതികിട്ടാപ്രേതങ്ങൾ സന്ധ്യക്കും രാത്രിയും അലഞ്ഞുതിരിഞ്ഞു നടക്കാറുണ്ടെന്നുമാണ് അന്ധവിശ്വാസികളായ ജനം പറയുന്നത്. ഞാൻ ഒരു ദിവസം സന്ധ്യകഴിഞ്ഞു അവിടെ നടക്കാൻ പോയി. നല്ല നിലാവുള്ള ദിവസം. എവിടെയോ മുല്ല പൂത്ത മണമായിരുന്നു. ചുടുകാട്ടിൽ ചില ചിതകളും എരിയുന്നുണ്ട്. പക്ഷെ ഒരു പ്രേതത്തിനെയും ഞാൻ അവിടെ കണ്ടില്ല. ഏതോ കള്ളുകഞ്ചാവ് കടത്തുകാർ പറഞ്ഞു പരത്തിയ കഥയാകാം."

"നിങ്ങളൊക്കെ നിപ്പിൾ പോയിന്റ് എന്ന് വിളിക്കുന്ന കുന്നും പാറയുമില്ലേ? എനിക്ക് അത് ബുദ്ധന്റെ തലയായിട്ടാണ് തോന്നുന്നത്. കടകളിലൊക്കെ കാണുന്ന ധ്യാനഭാവം പൂണ്ട ബുദ്ധശിരസ്സിന്റെ വലിയ പതിപ്പ്. എനിക്ക് അതിനെ ജയിച്ചേ തീരൂ." അഷ്റഫ് എന്താണുദ്ദേശിച്ചതെന്ന് അന്ന് ഉണ്ണിക്ക് മനസ്സിലായില്ല.

ഒരു വർഷംകൂടി കഴിഞ്ഞാണു സ്വാശ്രയകോളേജ് സമരം ചൂടുപിടിക്കുന്നത്. സമരക്കാർ പാലക്കാട് ബസ്സ്റ്റാൻഡിൽ ഒരു റിലേ നിരാഹാരം സംഘടിപ്പിച്ചിരുന്നു. അഷ്റഫിനായിരുന്നു അതിന്റെ ചുമതല. അഷ്റഫിന്റെ നിർബന്ധത്തിനു വഴങ്ങി ഉണ്ണിയും ഒരു ദിവസം നിരാഹാരം കിടന്നു. അവിടെവച്ചാണ് ഉണ്ണി സലീനയെ ആദ്യമായി കാണുന്നത്. അവളുടെ മുടിയും കണ്ണുകളും ഭാവങ്ങളും കണ്ട് ഉണ്ണി അമ്പരന്നു. പൂർണ്ണമായല്ലെങ്കിലും ചില വശങ്ങളിൽ നിന്നും നോക്കുമ്പോൾ ജയഭാരതിയുടെ കണ്ണുകൾ, ഇടതൂർന്ന മുടി, ചലനങ്ങൾ, ഭാവങ്ങൾ. അഷ്റഫിന്റെയും സലീനയുടെയും കണ്ണുകൾ പരസ്പരം ഇടയുന്നതും ചിരിക്കുന്നതും ഉണ്ണി ശ്രദ്ധിച്ചു.

'നീയും ദുർബലനാണല്ലേ?' ഉണ്ണി ചിരിച്ചു.
'എടാ, ഉമ്മയും വാപ്പയും പിരിഞ്ഞശേഷം ഞാൻ ഒറ്റപ്പാലത്ത് വലിയുമ്മയുടെ കൂടെയായിരുന്നു. പിന്നീട് എളാപ്പയുടെ വീട്ടിൽതാമസിച്ച് ഫറൂഖ്

കോളേജിൽ പ്രീഡിഗ്രി പഠിക്കുമ്പോളാണ് സലീനയെ കാണുന്നതും പരിചയപ്പെടുന്നതും. അവൾ ഇപ്പോൾ വിക്ടോറിയയിലാണ് ', അഷ്‌റഫ് സത്യം പറഞ്ഞു.
' പക്ഷേ അവൾ ദുർബലയാണെന്നു തെറ്റിദ്ധരിക്കണ്ട. യാഥാസ്ഥിക കുടുംബത്തിലാണവൾ വളർന്നത്. അവരെ ധിക്കരിച്ച് അവർ നിശ്ചയിച്ച വിവാഹം ഉപേക്ഷിച്ചാണ് ഇവിടെയെത്തിയത്. അവളുടെ ചില വിനും കൂടിയാണ് ഞാൻ ട്യൂഷൻ എടുക്കുന്നത്'.

അന്ന് 'നിന്റെ മിഴിയിൽ നീലോല്പലം' സമരപ്പന്തലിൽ പലവട്ടം മുഴങ്ങിക്കേട്ടു.

എഞ്ചിനീറിങ് അവസാനവർഷം ഒരു അവധിദിവസം രാവിലെയാണ് ആ വാർത്ത ഹോസ്റ്റലിലെത്തിയത്. അഷ്‌റഫും കൂടെ നാലുപേരും നിപ്പിൾ പോയിന്റ് ലക്ഷ്യ മാക്കി മുകളിലേക്ക് കയറിയെന്നും അവർ മഴക്കാലത്ത് ചെറിയ വെള്ളച്ചാട്ടങ്ങളായി രൂപാന്തരപ്പെടാറുള്ള ഏറ്റവും ചെങ്കുത്തായ വഴിയെയാണ് പോയതെന്നും അതിൽ ഒരാൾ വീണുപോയെന്നും ആയിരുന്നു ഹോസ്റ്റലിലെത്തിയ വാർത്ത. ഉണ്ണി മലയടിവാരത്തേക്ക് ആരുടെയോ സൈക്കിൾ എടു ത്ത് കുതിച്ചു. അവിടെ വലിയ ആൾക്കൂട്ടമായിരുന്നു, ഫയർ ഫോഴ്സും എത്തിയിരുന്നു.
'അഷ്‌റഫ് വീണെന്നാ കേട്ടത്, അവന്റെ അടുത്ത് ആർക്കും എത്താൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല'.
രാമൻ എന്നു വിളിക്കുന്ന സുഹൃത്ത് രാമചന്ദ്രൻ പറഞ്ഞതു കേട്ട് ഉണ്ണി തരിച്ചുനിന്നു.

വൈകീട്ടാണ് അഷ്‌റഫിന്റെ അടുത്തേക്ക് അവിടുത്തെ ആദിവാസിയുവാക്കൾ എത്തുന്നത്. ഫയർ ഫോഴ്സിന് അവിടെ എത്താൻ കഴിയാതിരുന്നതു കാരണം അവർ ആ പ്രദേശവാസികളായ ആദിവാസികളുടെ സഹായം തേടുകയായിരുന്നു. അവർ കുറെ മരക്ഷ ണങ്ങൾ വള്ളി കൊണ്ടുചേർത്തു കെട്ടി അഷ്‌റഫിനെ, അല്ല, അവന്റെ നീലിച്ച തണുത്ത ശരീരത്തെ അതിൽ കിടത്തി താഴെ എത്തിച്ചു.

ഒരു മറ്റഡോർ ആംബുലൻസും കോളേജു ബസിൽ ഒരു പറ്റം വിദ്യാർത്ഥികളുമായി അവർ ഒറ്റപ്പാലത്തെ ഒരു കുഗ്രാമത്തിൽ വഴിയവസാനിക്കുന്നിടത്തിറ ങ്ങി അഷ്‌റഫിന്റെ ശരീരവുമായി പാടങ്ങളും വാ ഴത്തോപ്പുകളും കടന്ന് അവന്റെ ചെറിയ വീട്ടിലെത്തി. വലിയുമ്മ തലയും നെഞ്ചും തല്ലിക്കരഞ്ഞ ആ ദിവ സം ഉണ്ണിയുടെ ഓർമ്മയിൽ ഇന്നുമുണ്ട്. വഴിപിരി ഞ്ഞു പോയ വാപ്പയും ഉമ്മയും അവിടെ കണ്ണീർതുട ച്ചുകൊണ്ടു നിന്നതും.

സലീനയെവിടെ? ഉണ്ണിയുടെ കണ്ണുകൾ അവിടെ യെല്ലാം തിരഞ്ഞു. പള്ളിയിൽ പോകാത്ത അഷ്‌റഫ് അടുത്തുള്ള പള്ളി ഖബറിസ്ഥാനിലേക്ക് യാത്രയാകുംവരെ സലീനയെ അവിടെയെങ്ങും കണ്ടില്ല. അവൾ അറിഞ്ഞു കാണില്ലേ?

മറവി... കാലം മനുഷ്യനും മറ്റു ജീവജാലങ്ങൾക്കും തന്ന വലിയൊരനുഗ്രഹമാണ്. ഏതു കൊടിയ സങ്കട വും മറവിയുടെ കൈകളാൽ തഴുകി മയപ്പെടുത്താൻ കാലത്തിനു കഴിയുന്നു.

ജോലിയും പ്രാരാബ്ധവും പ്രവാസവും കുടുംബവുമൊ ക്കെയായി സുഹൃത്തുക്കൾ പല വഴി പിരിഞ്ഞു. അഷ്‌റഫ് ഓർമ്മയുടെയും മറവിയുടെയും അതിർവ രമ്പിലെവിടെയോ വെള്ള പുതച്ചു കിടന്നു.

സൗഹൃദത്തിന്റെ കാൽനൂറ്റാണ്ടു പിന്നിട്ട ഒരു ജൂലൈ മാസത്തിലാണ് അഞ്ചുവർഷം മുൻപ് അവർ വീണ്ടും ഒരുമിക്കുന്നത്. തങ്ങളുടെ സമൂഹമാധ്യമ കൂട്ടായ്മക ളിൽ നിന്നും വിട്ടുനിന്ന ഒരു സുഹൃത്തിനെ ഉണ്ണി അന്ന് കണ്ടു. മലമ്പുഴക്കടുത്തു സ്ഥിരതാമസമാക്കിയ അയാളോട് ഉണ്ണി സലീനയെപ്പറ്റി അന്വേഷിച്ചു. അഷ്‌റഫിന്റെയും സലീനയുടെയും പ്രണയത്തെക്കു റിച്ചറിയാവുന്ന വളരെചുരുക്കം ചിലരിൽ ഒരാളായിരു ന്നു അയാൾ.

'സലീന, നമ്മൾ കോളേജിൽ നിന്നും
പോയി രണ്ടുവർഷങ്ങൾ കഴിഞ്ഞ് മലക്ക് താഴെയുള്ള പറങ്കിമാവിൻകാട്ടിൽ...' അയാൾ മുഴുമിച്ചില്ല. 'കുറച്ചു ദിവസങ്ങൾ കഴിഞ്ഞാണ് അറിഞ്ഞത്'.

"അല്ലെങ്കിലും സലീനയായിരുന്നു അവന്റെ ശക്തി". 'മുല്ലപൂത്ത മണമിയലും മുത്തുമണിചന്ദ്രികയിൽ, നി ൻ കൊലുസ്സിൻ കിങ്ങിണികൾ ഇന്നെന്തേ കിലുങ്ങി യില്ല!' ബോധിമലനിരകളിലെവിടെയോ അഷ്‌റഫിന്റെ നാഷണൽ പാനസോണിക്ക് വീണ്ടും പാടുന്നുണ്ടോ? ബുദ്ധശിരസ്സുരുമ്മി കടന്നുപോയ വെളുത്ത മേഘ ശകലത്തിനുപിന്നിൽ അഷ്‌റഫിന്റെ മുഖം തെളിയു ന്നുണ്ടോ?

ഉണ്ണിയുടെ കണ്ണുകൾ ബോധിമലനിരകളിലേക്കും മലകൾക്കുമപ്പുറം കർമ്മത്തിന്റെയും ജ്ഞാനത്തി ന്റെയും വഴികൾ സംഗമിക്കുന്ന അനന്തതയിലേക്കു മുയർന്നു.

സമർപ്പണം: ധോണിമലയിൽ ഞങ്ങൾക്ക് നഷ്ടപ്പെട്ട പ്രിയസഹപാഠി സുഭാഷിന്

ലേഖനം

കുമാരനാശാന്റെ കരുണ

പിയ എം എസ്സ്

കുമാരനാശാന്റെ നായികമാരൊക്കെ പരിശുദ്ധപ്രേമത്തിലൂടെ ആത്മീയതയിലേയ്ക്ക് ഉയരുന്നവരാണ്. വീണപൂവ്, കരുണ, ചണ്ഡാലഭിക്ഷുകി, ചിന്താവിഷ്ടയായ സീത ഒക്കെ അങ്ങനെയാണ്. നായികമാരുടെ പ്രേമം ഒടുവിൽ ആത്മീയത കൈവരിച്ചു മോക്ഷപ്രാപ്തിയിൽ എത്തുന്നതായാണ് നാം കാണുന്നത്. ഒരുപക്ഷേ, ശ്രീനാരായണഗുരുവിനോടുള്ള സഹവാസം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ ഭീകരമായ വടംവലി നടത്തിയിരുന്നതുകൊണ്ടാകാം ഇത്തരത്തിൽ അദ്ദേഹം തന്റെ കഥാപാത്രങ്ങളെ കേവലം ലൗകികതയിൽ നിന്ന് അടർത്തി മാറ്റി ഉത്തമരാക്കുന്നത്. കരുണയിലെ നായിക വാസവദത്ത അതിസുന്ദരിയും ധനികയുമായ ഒരു ഗണികയായിരുന്നു. അത്തരക്കാർക്കുപോലും മനസ്സിൽ പരിശുദ്ധപ്രണയം അങ്കുരിച്ചാൽ അത് ആത്മീയമായ ഒരു ഉന്നമനം ഉണ്ടാക്കുമെന്നാണ് ആശാൻ വിവക്ഷിക്കുന്നത്.

വാസവദത്ത കാശിനുവേണ്ടി അണിഞ്ഞൊരുങ്ങുന്നവളായിരുന്നു. അവൾ അതിസുന്ദരിയുമായിരുന്നു. അവൾ ഒരിക്കൽ സന്ദർഭവശാൽ ഉപഗുപ്തൻ എന്ന ബുദ്ധസന്യാസിയെ കാണുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചൈതന്യം അവളെ ആകർഷിക്കുന്നു. അതു കേവലം ഒരു ഒത്തുചേരലിൽ അവസാനിക്കുന്ന ബന്ധമായേ ആ ഗണികബുദ്ധിയിൽ തോന്നിയുള്ളൂ. അതിനപ്പുറം ചിന്തിക്കാനുള്ള വിവേകം ലൗകികവിഭ്രാന്തിയിൽ മതിമറന്നു ജീവിക്കുന്ന അവൾക്ക് ഇല്ലായിരുന്നുതാനും. പലപ്രാവശ്യം വാസവദത്ത തന്റെ തോഴിയെ അയച്ച് ഉപഗുപ്തനെ തന്റെ മാളികയിലേക്കു ക്ഷണിച്ചുവെങ്കിലും ഉപഗുപ്തൻ അവളെ കാണാൻ കൂട്ടാക്കുന്നില്ല. കാത്തുകാത്തു ക്ഷമ വറ്റിയ വേളയിൽ ധനവാനായ ഒരു വ്യപാരി അവളെ തേടി വരികയും അത് അവളിൽ ഉപഗുപ്തനെ കാണാനുള്ള കാത്തിരിപ്പു മതിയാക്കാനിടവരുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. പക്ഷേ ഈ പുതിയ ബന്ധം അവളുടെ നിത്യ സന്ദർശകനായ മറ്റൊരു ധനികനിൽ അസൂയ വരുത്തുകയും അയാളെ ഭയന്ന് ഒരിക്കൽ വാസവദത്തയുടെ ജോലിക്കാർക്ക് അയാളെ കൊലപ്പെടുത്തേണ്ടി വരികയും ചെയ്യുന്നു. വാസവദത്ത നിയമം ഭയന്നു ധനികന്റെ

ശരീരം പരിചാരകരെ കൊണ്ട് ഇരുചെവിയറിയാതെ മറയ്ക്കുന്നു. ധനികന്റെ മരണം വാസവദത്ത മൂലമാണെന്നറിഞ്ഞ രാജാവ് ശിക്ഷ വിധിക്കുന്നു. വാസവദത്തയുടെ ശരീരഭാഗങ്ങൾ മുറിച്ച് അവളെ ചുടലക്കളത്തിൽ എറിയാനായിരുന്നു രാജകൽപ്പന. രാജഭടന്മാർ വാസവദത്തയുടെ അവയവങ്ങൾ പലകഷണങ്ങളായി വെട്ടിമുറിച്ചു ചുടലക്കളത്തിലെറിയുന്നു. ഇനിയും മരിക്കാതെ ചുടലക്കളത്തിൽ കിടക്കുമ്പോൾ അവിടെ അവളോടൊപ്പം സന്തതസഹചാരിയായ ഒരു പരിചാരിക മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.

തന്റെ ജീവൻ ശരീരം വിടാൻ കാത്തുകിടക്കുമ്പോഴും വാസവദത്തയിൽ ഉപഗുപ്തനെ കാണാനുള്ള ആഗ്രഹം നുരയുന്നു! ഉപഗുപ്തൻ വിശേഷം അറിഞ്ഞ് വാസവദത്തക്കു മോക്ഷം നൽകാനായെന്നപോലെ അവിടേക്ക് ചെല്ലുന്നു. തോഴി ഉപഗുപ്തൻ കാണാതെ വാസവദത്തയുടെ അറ്റുപോയ ശരീരഭാഗങ്ങൾ മൂടി മറച്ച് അവളെ ആദരിക്കുന്നു. രക്തം മുഴുവൻ വാർന്നു പോയിട്ടും ഉപഗുപ്തനെ കാണുമ്പോൾ അവൾ വിവർണ്ണയാകുന്നു. ഉപഗുപ്തൻ വാസവദത്തയെ സമാശ്വസിപ്പിക്കുന്നു, 'എനിക്ക് നിന്നെ കാണാനുള്ള സമയം ആയിട്ടില്ലായിരുന്നു. നീ അത്തരത്തിൽ ഉള്ള ഒരു ജീവിതമായിരുന്നു നയിച്ചിരുന്നത്. നിന്റെ ലൗകികാസക്തിപണത്തിനും ആർഭാടങ്ങളിലുമുള്ള അമിതാസക്തി ആണ് നിനക്ക് ഈ ഗതി വരുത്തിയത്. ഒരുകണക്കിന് നിന്റെ ഈ വിപത്ത് നിനക്ക് ഒരനുഗ്രഹമാണ്. ഐശ്വര്യത്തിന്റെ നശ്വരതയും സൗന്ദര്യത്തിന്റെ നിസ്സാരതയും ഒക്കെ നിനക്ക് ഇപ്പോൾ ബോധ്യപ്പെട്ടു വല്ലോ!'

തോഴി അവളെ നോക്കുന്ന വിധവും വാസവദത്തയിൽ മരണസമയത്തു തന്നോടുള്ള പ്രേമവും കണ്ട് യോഗി പറയുന്നു, 'നിന്നിൽ എന്തോ ചില നന്മകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ നിനക്ക് എന്നെ കാണണം എന്ന ആഗ്രഹം അങ്കുരിക്കില്ലായിരുന്നു, ഒരു പരിചാരിക നിന്നെ ഈ വിധം ശുശ്രൂഷിക്കയും ഇല്ലായിരുന്നു. സാരമില്ല, നിനക്ക് മേലിൽ, ആരും അപഹരിക്കാത്ത ധനവും (ശാന്തി) കാമൻ അതിക്രമിക്കാത്ത ശാശ്വതമായ സുഖവും ലഭിക്കും' (മോക്ഷം). ഉപഗുപ്തൻ വാസവദത്തയുടെ നെറുകയിൽ കൈവച്ച് (തന്റെ ഗുരുവിന് പൂജാദ്രവ്യങ്ങൾ ഒരുക്കിശുശ്രൂഷിച്ചു പവിത്രമായ കൈകളാൽ) അനുഗ്രഹിക്കുന്നു. അപ്പോൾ അണയാൻ പോകുന്ന ദീപം പോലെ വാസവദത്തയിൽ ബോധം തെളിയുന്നു. ഉപഗുപ്തൻ പറയുന്നു, 'പണ്ട് എന്റെ ഉപദേശം കേൾക്കാൻ നീ തയ്യാറാകുമായിരുന്നില്ല. സുഖം മനുഷ്യരെ അന്ധരാക്കുന്നു. തീവ്ര ദുഃഖം വിവേകികളുമാക്കും.' അദ്ദേഹം ഉപദേശിക്കുന്നു, 'തെറ്റുചെയ്യാത്തവരായി ഈ ഭൂമിയിൽ ആരുമില്ല; നദി മലിനപ്പെട്ടാലും അത് പിന്നീടൊരിക്കൽ തെളിഞ്ഞൊഴുകും; ഇരുളൊക്കെ മാറി ബോധം തെളിയാൻ ഒരു ക്ഷണം മതി. ഈ വേദന നിന്നെ മുക്തയാക്കിയിരിക്കുന്നു! നിനക്ക് പുണ്യലോകം കിട്ടും.

വാസവദത്ത ക്ഷീണിച്ച കൺപോളകൾ വിടർത്തി അവസാനമായി അദ്ദേഹത്തെ ഒന്നു നോക്കുന്നു. അദ്ദേഹം അവളുടെ ശിരസ്സിൽ കൈവച്ച് അനുഗ്രഹിക്കുന്നു. വാസ്വദത്തയുടെ കണ്ണിൽ നിന്നും

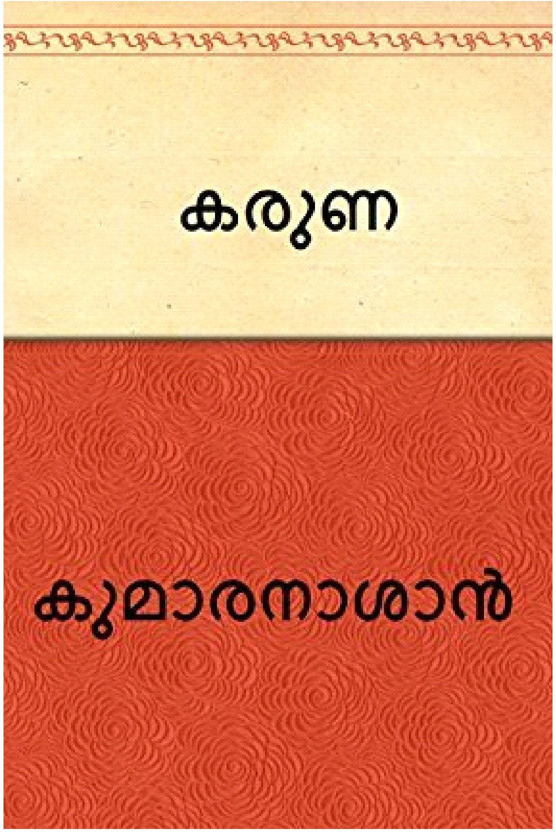

തുരു തുരെ കണ്ണുനീർ പ്രവഹിക്കുന്നു. യോഗി തന്റെ കയ്യാൽ അത് തുടച്ചു മാറ്റി, നിവരുന്നു. ഒരു നിമിഷം വാസവദത്ത നിർവ്വികാരതയോടെ തന്റെ മുറിഞ്ഞു കിടക്കുന്ന അവയവങ്ങൾ നോക്കുന്നു. കണ്മണികൾ മേൽപ്പോട്ടുയരുന്നു. പരിചാരിക വാവിട്ടു വിളിച്ചു കേഴുന്നു.

പിന്നീട് അവർ വാസവത്തയുടെ ഉടൽ ദഹിപ്പിക്കുന്നു. ഉപഗുപ്തൻ പരിചാരികയെ സമാധാനിപ്പിച്ച് യാത്രയാക്കുന്നു. വാസവദത്തയുടെ ആത്മാവ് പ്രകൃതിയിൽ ലയിച്ചു ചേരുന്നതു യോഗി അനുഭവിക്കുന്നു. ഉപഗുപ്തൻ ഒരു നിമിഷം സ്തബ്ദനായി തലകുനിച്ച് നിൽക്കുന്നു. .അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണിൽ നിന്നും ഒരു തുള്ളി കണ്ണുനീർ അടർന്നു വീഴുന്നു!

കവി വിശദീകരിക്കുന്നു, 'ആ കണ്ണുനീർ ഉൾക്കട ശോകത്തിന്റേയോ അവളെ ആശ്വസിപ്പിക്കാനായതിന്റെ ചാരിതാർത്ഥ്യത്തിന്റേയോ അവൾക്ക് പെട്ടെന്ന് മോക്ഷം കിട്ടിയതിന്റെ വിസ്മയത്തിന്റേയോ അല്ല; യോഗികൾ ആ വിധം ദുഃഖിക്കയോ ആശ്വസിക്കയോ ഇല്ല; പിന്നെയോ? അത്, യോഗിയിൽ നുരഞ്ഞു പൊങ്ങിയ 'കരുണ' എന്ന വികാരത്താലായിരുന്നു.'' കവി പറയുന്നു, 'ഭവാൻ ഇനിയും ലോകസേവനത്തിനായി വരിക; അങ്ങയെപ്പോലുള്ള ധാരാളം കാരുണികരെ ഈ ഭൂമിക്ക് ഇപ്പോൾ ഏറ്റവുമധികം ആവശ്യമാണ്'.

കരുണയ്ക്ക് ജീവിതത്തിലെ പ്രസക്തി ഇവിടെ കവി എടുത്തുകാട്ടുന്നു. യോഗികളിൽ എപ്പോഴും മനുഷ്യരോട് 'കരുണ' മാത്രമാണുണ്ടാവുക മനുഷ്യരുടെ അജ്ഞതയിൽ, വേദനയിൽ, നിയന്ത്രണമില്ലായ്മയിൽ.

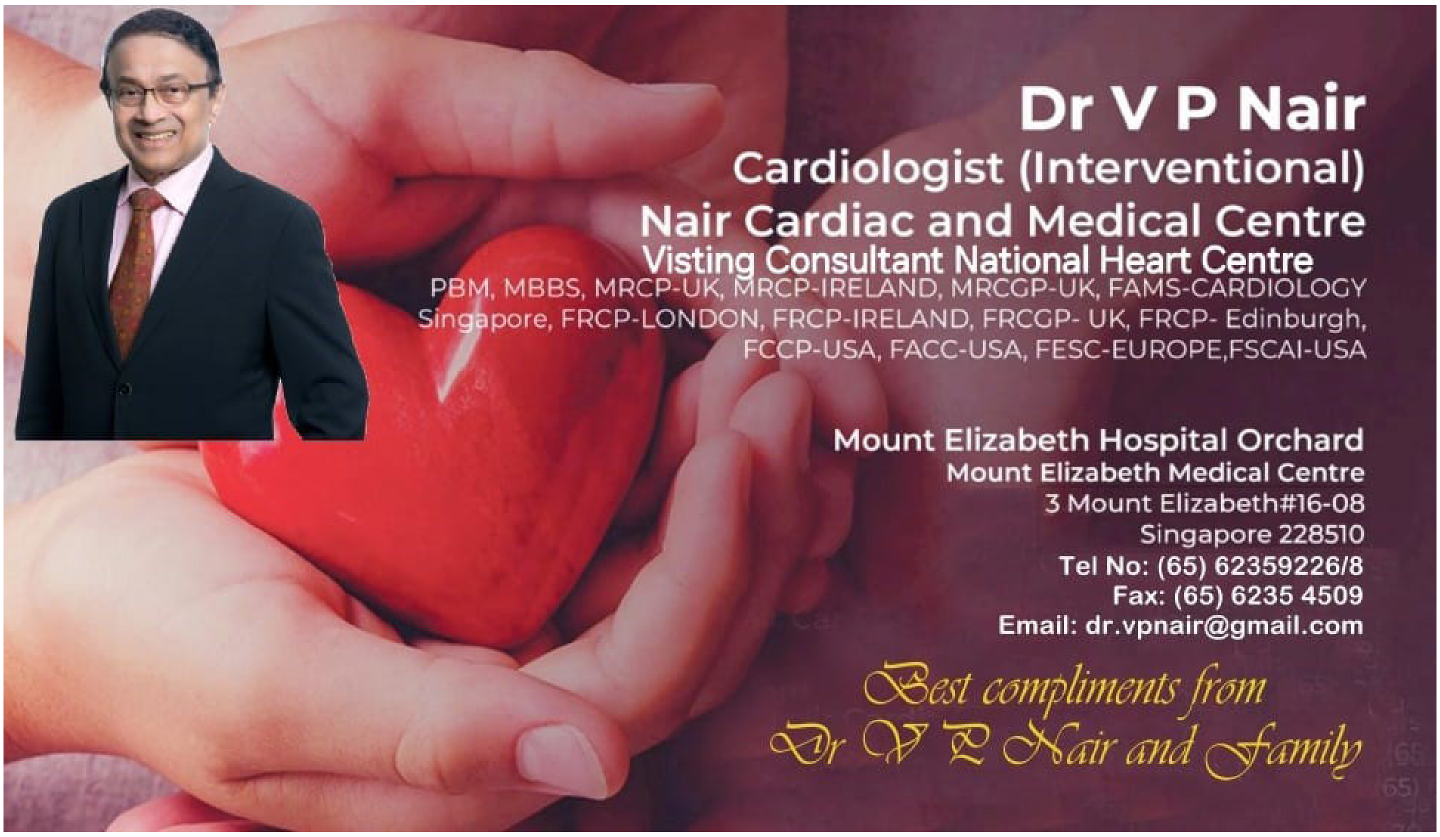

കഥ

ഏകാന്തതയുടെ അതിഥികൾ

ഉമ ശങ്കർ

അവൾ തനിച്ചായിരുന്നു, എന്നും. അതായിരുന്നു അവൾക്കിഷ്ടം. സ്വന്തം ശബ്ദം മാത്രം കേട്ട്, താൻ വരച്ച അതിരുകൾ കാത്ത്, തന്റെ നിയമങ്ങളിൽ ജീവിക്കുക. ഏകാന്തതയുടെ ആ കുടീരത്തിലേക്ക് ആർക്കും പ്രവേശനമില്ലായിരുന്നു, ഈ അടുത്ത കാലം വരെ.

അവ പതുക്കെയാണു വന്നുതുടങ്ങിയത്. അഞ്ചും പത്തുമായി, പതിയെ അവളുടെ വായനാ മേശയിൽ. ആദ്യമാദ്യം അവൾ അവയെ പെറുക്കിയെറിഞ്ഞു; അരിശത്തോടെ. വീണ്ടുമവയെത്തി, അമ്പതും നൂറുമായി. മേശയിൽ മാത്രമല്ല, അടുക്കളയിൽ, ഊണുമുറിയിൽ, ശയനമുറിയിൽ, കട്ടിലിലും കിടക്കയിലും, പുസ്തകത്താളുകളിൽ എല്ലാം അവ കുടിയേറി. ഭിത്തിയിലെ ചുവരിനിടയിലെ പഴുതുകൾ അവരുടെ വീടായി.
അവൾ യുദ്ധം ചെയ്യുകയായിരുന്നു. മണ്ണെണ്ണതൊട്ടു രാസവസ്തുക്കൾവരെ, പച്ചവെള്ളവും ചൂടുവെള്ളവും വരെ. അവരുടെ കുടിയിടങ്ങൾ അവൾ നശിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു.

അവൾ തോൽക്കുകയായിരുന്നു. അവളുടെ തലച്ചോറിൽ അവയുടെ ചിന്തകൾ അരിച്ചിറങ്ങി, പുതിയ സഹവാസികൾ അവളുടെ ഉറക്കം കെടുത്തി. പതിയെ അവൾ തോൽവി സമ്മതിക്കുകയായിരുന്നു.

തന്നെ അവർ ഉപദ്രവിക്കുന്നില്ലെന്ന് അവൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞു. അടുക്കളയിൽ വിഹരിക്കുമ്പോഴും കിടക്കയിൽ അരിക്കുമ്പോഴുമൊന്നും തന്റെ ഉടലിനെ അവ സ്പർശിക്കുന്നില്ല. പിന്നെയെന്തു ശത്രുത? അവൾ ആ കൂട്ടത്തെ ശ്രദ്ധിച്ചു തുടങ്ങി. അൻപതിൽ നിന്നും നൂറിലേക്കും ഇരുനൂറിലേക്കും അഞ്ഞൂറിലേക്കും ആയിരത്തിലേക്കും ഇരട്ടിക്കുന്ന കാഴ്ച. അച്ചടക്കത്തോടെ വരിതെറ്റാതെ അരിക്കുന്ന കാഴ്ച. അവൾ പെറുക്കിയിടുന്ന അരിമണികളെ ചുമന്ന് സ്വന്തമാക്കിയ കുടിയിടങ്ങളിലേക്കു കൊണ്ടുപോകുന്ന കാഴ്ച.

പോരിറക്കങ്ങൾ അവൾ ഉപേക്ഷിച്ചു. അവളുടെ തലയിലെ ഭാരം കുറഞ്ഞു വന്നു. അവളുടെ എഴുത്തുമേശയെ അവ വലംവയ്ച്ചു. പുസ്തകങ്ങളിലൂടെ കയറിയിറങ്ങി. ക്രമേണ അവ അവളുടെ ജീവിതത്തിന്റെ ഭാഗമായി.

ഒരു നാൾ പൊടുന്നനെ അവ അപ്രത്യക്ഷമായി. മേശയിൽ, അടുക്കളയിൽ, കിടപ്പുമുറിയിൽ ഒന്നുമില്ല. അവൾ ഭിത്തിയുടെ വിടവിൽ, കട്ടിളയുടെ ദ്വാരത്തിൽ എല്ലാം തിരഞ്ഞു, ഭ്രാന്തിയെപ്പോലെ. അവളുടെ തലയിൽ ഉറുമ്പരിക്കും പോലെ തോന്നി; മേലാകെ തരിപ്പു പടർന്നു...

അയൽക്കാരാണ് നാലു ദിവസമായി കതകുതുറക്കാത്ത കാര്യം വീട്ടുടമയെ അറിയിച്ചത്. കതകു തള്ളിത്തുറന്നപ്പോൾ അവൾ വെറും നിലത്തു കിടക്കുകയായിരുന്നു, മേലാസകലം ഉറുമ്പരിച്ചിരുന്നു.

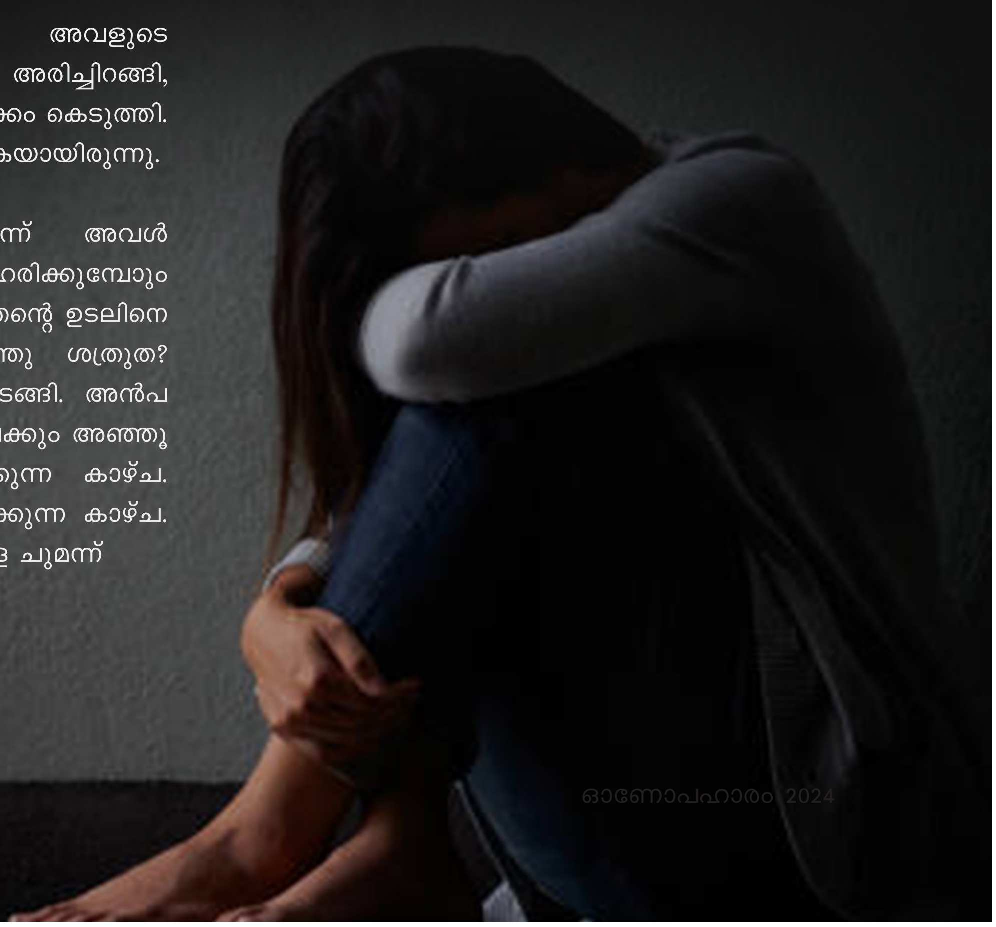

കാറ്റമ്മ

വെൺമണി ബിമൽരാജ്

ഒരു ശൂന്യതയിലാണാദ്യമായ് ഞാൻ
കാറ്റിന്റെ ശബ്ദം കേട്ടത്.
അതിലാരോ തേങ്ങുന്ന നേർത്തൊരീണം
ഒരു വിങ്ങൽ പോൽ പിണഞ്ഞിരുന്നു.

കാറ്റിലൊന്നുമെല്ലെ പീലികൾ പൂട്ടി
കണ്ണടയ്ക്കുമ്പോഴമ്മയെന്നരുകിൽ,
കാതിൽ മെല്ലെ ചൊല്ലിയിതു
നിന്റെ ജീവന്റെ ജീവനാണിതോർക്കണം.

ഓർമ്മകൾ ഒഴിഞ്ഞുപോയ മനസ്സിന്റെ
കോണിലെവിടെയോ നീറുന്ന ചൂടുള്ള
ഒരമ്മയോർമ്മയെന്നെ ചേർത്ത്
കാറ്റിന്റെ കുളിരിൽ മെല്ലെയൊരുമ്മ വെച്ചു.

എന്നിലേക്കുമാത്രമായ് വന്നെന്റെ ജീവനുമേൽ,
ഇത്രയുമാ, ആത്മാവിൻ തലോടൽ തന്നു പോകെ,
എന്റെ നിശ്വാസം നനുത്ത തണുത്ത കാറ്റായി
തമ്മിൽ ചേരുമ്പോൾ, കാറ്റമ്മയെപ്പോലെ ചിരിച്ചു.

ഇനിയുമാകാറ്റായ് വരുമീ ജീവിത വഴികളിൽ,
നേർത്ത നിന്റെ മണം, പുഞ്ചിരി, പിന്നെ തലോടലും
പ്രതീക്ഷകൾ മാത്രം കൊളുത്തിവച്ച, ഒഴിഞ്ഞ,
ഉമ്മറപ്പടിയിൽ, തിരിനാളം കെടാതെ നീട്ടി വെക്കാൻ.

തെക്കിനിയിലായന്നുയർന്ന സാമ്പ്രാണിമണമുള്ള പുകയിൽ,
കാറ്റിനു മാത്രാമായ് നീയുടുത്ത ശുഭ്രകമ്പളം.
അന്നെന്റെ നനഞ്ഞ കവിൾത്തടങ്ങളിൽ തലോടായ്
വന്നു വീണു, കരയാതെ എന്നെ താങ്ങി നിർത്താൻ.

ഇന്നീശൂന്യതയിൽ, നിന്നരികിലേക്കൊരു യാത്രയിൽ,
കാറ്റുമാത്രമെൻചാരെ, അതിലാരോ കരയുന്നയൊലികൾ,
എനിക്കു ചുറ്റുമെരിയും തിരികളിലൊന്നിലമ്മതൻ മുഖം,
പിന്നെ, തേങ്ങലുകളും കാറ്റമ്മയും ഞാനും...

അനുവിന്റെ ഡയറി

ഗീതു ചന്ദ്രൻ

മടുപ്പിക്കുന്ന പഠന തിരക്കുകൾക്കിടയിൽ എപ്പോഴോ കണ്ടിരുന്നു, തൊട്ടടുത്ത ഫ്ളാറ്റിലെ പുതിയ സഹായി പെൺകുട്ടിയെ. ആ ഫ്ളാറ്റിന്റെ ഉടമസ്ഥർ ഒരു തമിഴ് ഇന്ത്യൻ കുടുംബം ആയിരുന്നതുകൊണ്ട് പരസ്പരമുള്ള സൗഹൃദസന്ദർശനങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കിടയിൽ പതിവാണ്.

നേരത്തെ ആ ഫ്ളാറ്റിൽ സഹായത്തിന് ഉണ്ടായിരുന്നത് ഒരു തമിഴ് ആന്റി ആയിരുന്നു. ഞങ്ങളുടെ സ്വന്തം കനകാമ്മ. ഇപ്പോൾ മകളുടെ പ്രസവം സംബന്ധിച്ചു നാട്ടിൽ പോയി. കനകാമ്മ ഉള്ളപ്പോൾ അവിടെ എന്തു സ്പെഷ്യൽ വച്ചാലും ഞങ്ങൾ അഞ്ചുപേർക്കും കൊണ്ടുത്തരും. പഠിക്കുന്ന കുട്ടികളല്ലേ, അവർക്ക് പാചകം ഒന്നും അറിയില്ലെന്നും പറഞ്ഞ്...

ഇവിടെ സാധാരണയായി കാണുന്ന ചൈനീസ് മുഖഛായ തന്നെയായിരുന്നു ആ പെൺകുട്ടിയ്ക്കും. പക്ഷേ ഞങ്ങൾക്ക് കൗതുകം തോന്നിയൊരു കാര്യം, ആ കുട്ടിയുടെ ഇരു കവിളുകളിലും എപ്പോഴും നമ്മുടെ ചന്ദനം പോലെ എന്തോ ഒന്ന് തേച്ചുപിടിപ്പിച്ചിരുന്നു. പെണ്ണുങ്ങളല്ലേ, അതെന്താണെന്ന് അറിയാനുള്ളൊരു ത്വര ഞങ്ങളിൽ വളർന്നിരുന്നു. സ്വാഭാവികം!
അങ്ങനെയൊരു ശനിയാഴ്ച. 'എല്ലാവരും ഉണ്ടല്ലോ വാ വാ", അവിടത്തെ സ്വാമി അങ്കിൾ ആണ്.
'സുപ്രിയ ആന്റിയ്ക്ക് ഇന്നു ഡ്യൂട്ടി ഉണ്ടോ അങ്കിൾ?"ഞാൻ ചോദിച്ചു. ഉണ്ടെന്നുള്ള അർത്ഥത്തിൽ അങ്കിൾ ഒന്നു മൂളി. 'അനു, എന്നു കഴിയും നിങ്ങളുടെ കോഴ്സ്?"എന്നോടാണ്.'ഇനിയുമുണ്ട് അങ്കിൾ; ഒരു വർഷംകൂടി'. ഞാനും കൂട്ടുകാരും ഇവിടെ സിംഗപ്പൂർ നാഷണൽ യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ MBA പഠിക്കുന്നു.

'ടെറ്റ്, ടെറ്റ്... ഇവർക്ക് കുടിക്കാൻ എന്തെങ്കിലും എടുക്ക്.' ആ കുട്ടി നല്ലൊരു മൈലോ ഡ്രിങ്ക് കൊണ്ടുവന്നു. ഞങ്ങൾ പരിചയപ്പെട്ടു. ടെറ്റ് ടെറ്റ് എന്നാണ് പേര്. മ്യാൻമാർകാരിയാണ്. പഴയ ബർമ്മ.
'തൃക്കോട്ടൂർ പെരുമ 'പറയാൻ കേരളത്തിലേക്ക് എത്തി, സാഹിത്യ ലോകത്തിൽ ഇരുപ്പുറപ്പിച്ച ഒരു പാതി ബർമ്മകാരനെയും, ഉഴവൂർക്കാരനായ രാഷ്ട്രപതിയുടെ കൈ പിടിച്ച് കേരളത്തിന്റെ മരുമകളായ ബർമ്മകാരിയെയും കുറിച്ചു പറഞ്ഞപ്പോൾ അവിടെ സന്തോഷം. ഞങ്ങൾ പിന്നെ നല്ല കൂട്ടുകാരായി. ഏകദേശം ഒരേ പ്രായക്കാർ. 22 വയസ്സ് കാണുമെന്നു തോന്നുന്നു.

അതിനിടയിൽ ഞങ്ങൾ ചോദിച്ചിരുന്നു മുഖത്ത് പുരട്ടുന്ന ലേപനം എന്താണെന്ന്. തനക എന്ന മരത്തിന്റെ തടി അരച്ച് ഉണ്ടാക്കുന്ന പരമ്പരാഗത സൗന്ദര്യവർദ്ധക വസ്തുവാണത്രെ അത്. നമ്മുടെ ചന്ദനം പോലെയൊക്കെയുള്ള ഒന്ന്... അവരുടെ ചുളിയാത്ത, തിളക്കമുള്ള ചർമ്മത്തിന്റെ രഹസ്യം അതാണെന്നും പറഞ്ഞു ചിരിച്ചു. എത്രയൊക്കെ സംസാരിച്ചാലും ടെറ്റ് ഒരു പാട് വിഷമങ്ങൾ ഉള്ളിലൊതുക്കുന്നുണ്ടെന്നു പലപ്പോഴും തോന്നിയിരുന്നു.

അങ്ങനെയൊരിക്കൽ... ഐലാൻ കുർദിയെന്ന മൂന്നു വയസ്സുകാരന്റെ ഉള്ളുലയ്ക്കുന്ന മരണചിത്രം പുറത്തുവന്ന അന്നാണ് ആദ്യമായി ടെറ്റ് ടെറ്റ് ഞങ്ങളോട് മനസ്സുതുറക്കുന്നത്. മ്യാൻമറിലെ ഇരാവതി നദീതീരത്തെ മണ്ഡലൈ എന്ന പട്ടണത്തിൽ ജനിച്ച ടെറ്റ് ടെറ്റും സഹോദരനും മാതാപിതാക്കളുടെ മരണശേഷം എങ്ങനെയൊക്കെയോ റാഖൈൻ എന്ന നാട്ടിൽ എത്തി ചേർന്നു. ബർമ്മീസ് ഭാഷ സംസാരിച്ചിരുന്ന ആ കുട്ടികളെ റോഹിംഗ്യ ഭാഷ

പറഞ്ഞിരുന്ന ആ നാട്ടുകാർ ഭക്ഷണവും വെള്ളവും കുടിലിൽ കിടക്കാൻ ഇടവും കൊടുത്തു സ്വീകരിച്ചു. സ്നേഹത്തിന് എല്ലായിടത്തും ഒരേ ഭാഷ മാത്രമേ ഉള്ളൂ എന്ന പോലെ...

‘അവിടെ പ്രശ്നങ്ങൾ ആയിരുന്നു, എന്നും. എന്നിട്ടും ഞങ്ങൾ അവിടെ ജീവിച്ചു, അവർക്കൊപ്പം...” അവൾ തുടർന്നു. സഹോദരൻ മഞ്ഞപിത്തം ബാധിച്ചു മരണമടഞ്ഞതോടെ കാക്കു എന്നും മച്ചീ എന്നും അവൾ വിളിക്കുന്ന ആ ഭാര്യയും ഭർത്താവും ആയി, അവൾക്കെല്ലാം; അച്ഛനായിട്ടും അമ്മയായിട്ടും. ‘ഞങ്ങൾക്ക് പ്രതീക്ഷയുണ്ടായിരുന്നു അന്നു, സമാധാന നൊബേൽ സമ്മാനജേതാവ് അധികാരത്തിൽ എത്തുമ്പോഴെങ്കിലും മ്യാൻമറിൽ സമാധാനം വരുമെന്ന്. പക്ഷേ...”അവളൊന്നു നിർത്തി...

“2012 ൽ ആണ് ഞാൻ ആദ്യമായി സിംഗപ്പൂർ വരുന്നത്. ജോലി ചെയ്തു സാമ്പാദിക്കണം; കാക്കുവിനെയും മച്ചിയേയും നന്നായി നോക്കണം; വീട് വെക്കണം... അങ്ങനെ ഒത്തിരിയേറെ സ്വപ്നങ്ങളുമായി. ഇപ്പോൾ എനിക്കൊരു സ്വപ്നമേയുള്ളൂ അന്നു....”

അവൾ കരഞ്ഞു ശബ്ദമില്ലാതെ... “കാക്കുവിനെയും മച്ചിയേയും കാണണം, ഒരിക്കലെങ്കിലും... കലാപത്തിനിടയിൽ ജീവനും കൈയ്യിൽ പിടിച്ച് അവരെങ്ങോട്ടോ പോയി... ഇന്ത്യയിലേക്കോ, ബംഗ്ലാദേശിലേക്കോ എങ്ങോട്ടോ... ജീവനോടെ ഉണ്ടോ എന്നു പോലും അറിയില്ല...” ഇനിയും പറയാൻ ഒന്നുമില്ല എന്ന പോലെ അവളൊന്നു നിവർന്നിരുന്നു.

എന്തു പറയണം എന്നെനിക്ക് അറിയുമായിരുന്നില്ല. ഇന്ത്യ എന്ന മഹാരാജ്യത്തിന്റെ തെക്കേമൂലയിൽ സമാധാനത്തിൽ ജീവിച്ചു വളർന്ന എനിക്ക് ഇതിനു മറുപടി പറയാൻ തക്ക അറിവില്ലായിരുന്നു എന്നതായിരുന്നു സത്യം. ടെറ്റ് ടെറ്റിനെ കണ്ടു പിരിഞ്ഞിട്ട് വർഷം ഒമ്പതാകുന്നു. ങആഅ പഠനം കഴിഞ്ഞ് ഞാനിപ്പോൾ ഒരു സ്ഥാപനത്തിലെ ഒഞ മാനേജർ ആയി ജോലി ചെയ്യുന്നു. ഇടയ്ക്ക് ഓർക്കും, ടെറ്റ് ടെറ്റ് അവളുടെ നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയ പ്രിയപ്പെട്ടവരെ കണ്ടെത്തിയിരിക്കുമോ?

MET Mecpro Pte Ltd

MECHANICAL & ENGINEERING & TRADING

An Ultimate Solution for Mechanical Engineering

9-C Lok Yang Way,
Singapore 628630

+65 68622960
+65 97314535

mecpro@singnet.com.sg
www.mecprosg.com

ചിറകുകളുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ

കെ. ഭവാനി

ജനനം കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ ഇരിക്കൂറിൽ, 35 വർഷം അദ്ധ്യാപിക ആയി ജോലി ചെയ്തു. വിരമിച്ചതിനു ശേഷം കഴിഞ്ഞ 27 വർഷമായി കവിതകൾ, ഭക്തി ഗാനങ്ങൾ എന്നിവ എഴുതുന്നു. 1000 അധികം ഗുരുവായൂരപ്പ ഭക്തി ഗാനങ്ങൾ എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. പ്രധാന കൃതികൾ പ്രസാദകളഭം, കൃഷ്ണ തീർത്ഥം, പൂനിലാവും പാഴ്മരവും, ചിറകുകളുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ. ചിറകുകളുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ എന്ന കവിത 19 വർഷം മുൻപ് അന്തരിച്ച ഭർത്താവിന്റെ സ്മരണാർത്ഥം എഴുതിയ കവിത

ചിറകുകളുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ ഞാനാ-
ചിറകിലേറി വരുമായിരുന്നേനെ
പറയൂ, ഭവാനിന്നെവിടെയാണെന്ന-
അറിയപ്പെടാത്തേടമായാലുമെത്തും
ഞാൻ അറിയുന്നില്ലേയെൻ താളപ്പിഴകള-
അറിയിക്കാനേറെ തിടുക്കമായല്ലോ
അറിയാനും പറയാനുമേറെയാണ-
ങ്ങറിയാതെ വല്ലാതെ സ്നേഹിച്ചുപോയ്
ഒരുനേരമൊന്നു നുള്ളി നോവിക്കാതെ
ഒരുവാക്കുപോലും പറഞ്ഞുതെറ്റാതെ
കളിവാക്കുപോലും പറഞ്ഞകലാതെ
ഒരുവാക്കു പോലും മിണ്ടാതെ പോയില്ലേ?
കാണാതിരിക്കാനര മാത്രയാകാതെ
കാണുന്ന ലോകത്തെപ്പോഴുമൊന്നിച്ചും
കാണാക്കയങ്ങളിലൊന്നിച്ചു മുങ്ങിയും
കാണാലോകത്തെവിടെ മറഞ്ഞുപോയി
ഒരു പാടഴതു ഒരു പാടു നാളാ-
യിടതടവില്ലാതൊഴുക്കിയശ്രുക്കൾ
കഠിനദുഖത്തിലുടനീളം തേങ്ങി
കടുകോളമിന്നൊരു ശമനവുമില്ല
ചാരമായാൽ പിന്നെ ചാരത്തുണ്ടാവില്ലെ-
ന്നാരാനും ചൊല്ലാതെ നന്നായറിയും ഹാ !
ഓരായാനെന്നുമേറെ പണിപ്പെട്ടാലും
ഓരോ ദിനവും നിന്നോർമ്മകളേറുന്നു
സൂര്യതേജോ നിധിയെന്നന്തരാത്മാവി-
ലാര്യ ! ഭവാനെന്നുമുണ്ടായിരുന്നിട്ടും
എൻചിത്ത ഭിത്തിയിൽ ചില്ലിട്ടുവെച്ചൊരാ-
നിൻ ചിത്രമെന്നും ചിതലരിച്ചീടാതെ
മാറാല മൂടാതെ മങ്ങലങ്ങേൽക്കാതെ
മാറാതെയെന്നും തുടച്ചുവെച്ചീടും ഞാൻ.

ജീവിത യാത്ര

എം. ബദറുദ്ദീൻ

സീനിയർ SMA ലൈഫ് മെമ്പർ

40 വർഷങ്ങൾക്ക് മുൻപുള്ള ഒരു കഥയാണ് ഇത്. ആർഭാടങ്ങളോ മറ്റു ചടങ്ങുകൾ ഒന്നുമില്ലാതെ നടന്ന ഒരു നാട്ടിൻപുറത്തെ വിവാഹം.റഹിമിന്റെ പിതാവും, ഉപ്പുപ്പായും അമ്മാവനും എല്ലാം സിംഗപ്പൂർ എന്ന രാജ്യത്ത് ജീവിച്ച് സമ്പാദിച്ചവരായിരുന്നു. മൂന്നാംതലമുറക്കാരനായ റഹിമിന് സിംഗപ്പൂർ കാണണമെന്ന് ആഗ്രഹം!

അങ്ങനെ M.V ചിദംബരം എന്ന കപ്പലിൽ ടിക്കറ്റ് ബുക്ക് ചെയ്ത് സിംഗപ്പൂരിലേക്ക് യാത്ര തിരിച്ചു.ആറാമത്തെ ദിവസം ഫോർട്ട് കിള്ളാനിംഗിൽ (മലേഷ്യ) എത്തി രാവിലെ, ആറ് മണിയോടെ. അവിടെ എന്റെ ബാപ്പായുടെ ഒരു ജേഷ്ഠനും അവരുടെ മക്കളും എന്നെ കാണാൻ എത്തിയിരുന്നു. പത്തുമണിയോടെ കപ്പലിൽ നിന്നും പുറത്തുവന്നു. രാവിലെ നല്ല മഴയായിരുന്നു. മൂത്താപ്പായെ ഞാൻ കണ്ടു പരസ്പരം സലാം പറഞ്ഞു.ഞങ്ങൾ മലയാളത്തിൽ ആയിരുന്നു സംഭാഷണം, പക്ഷേ മക്കൾക്ക് 'മലായ്' ഭാഷ അല്ലാതെ മറ്റൊന്നും അറിഞ്ഞുകൂടായിരുന്നു. ഞാൻ മലയാളത്തിൽ പറഞ്ഞത് മൂത്താപ്പ തർജ്ജിമ ചെയ്ത് മലായിൽ പറഞ്ഞു കൊടുത്തു. മൂത്താപ്പാക്ക് ആറ് മക്കളായിരുന്നു. മൂന്നുപേർ മാത്രമായിരുന്നു വന്നത്. അവർ താമസിക്കുന്ന സ്ഥലം 'സുഗ്ഗെപ്പട്ടാണി'യിൽആണ്. എന്നെ അവിടേയ്ക്ക് ക്ഷണിച്ചു.

ഞാൻ പറഞ്ഞു, ഇനി ഒരിക്കൽ വരാമെന്ന്. മൂന്നു മക്കൾ ജോലിയ് ക്ക് പോയി എന്ന് പറഞ്ഞു. സീ പോർട്ടിലുള്ള ഒരു ചെറിയ കടയിൽ ഞങ്ങൾ ഒരു ചായ കുടിച്ചു. അതിനുശേഷം ഞങ്ങൾ നാട്ടു വിശേഷങ്ങൾ എല്ലാം പങ്കുവെച്ചു.ഉമ്മുമ്മായ്ക്ക് കൊടുക്കുവാൻ ഒരു സോപ്പും, പൗഡറും എന്റെ പക്കൽ തന്നു. ഇതു രണ്ടും ഞാൻ വാങ്ങി. അപ്പോഴേയ്ക്കും മണി പന്ത്രണ്ട് കഴിഞ്ഞു.

സന്ദർശന സമയം തീർന്നു. ഞാൻ യാത്ര പറഞ്ഞു വീണ്ടും കപ്പലിൽ കയറി.

അപ്പോഴേയ്ക്കും ഉച്ചയൂണിന്റെ സമയമായി. ഇത് എഴുതുമ്പോൾ എല്ലാം എന്റെ കൺമുമ്പിൽ നിൽക്കുന്ന മാതിരി എനിക്ക് തോന്നി. കപ്പൽ വൈകുന്നേരം വീണ്ടും യാത്ര തുടർന്ന് സിംഗപ്പൂരിലേക്ക്. അങ്ങനെ ആ രാത്രി കഴിഞ്ഞു, ഏഴാമത്തെ ദിവസം രാവിലെ ഏഴ് മണിയോടെ സിംഗപ്പൂർ ഹാർബറിൽ എത്തിച്ചേർന്നു. എന്നെ സ്വീകരിക്കുവാൻ വന്നത് എന്റെ ബാപ്പായുടെ സ്നേഹിതന്റെ (സാമുൽ) ശേഷക്കാരൻ പയസ് ആയിരുന്നു. നാട്ടിൽ വരുമ്പോൾ പയസും കുടുംബവും എന്റെ വീട്ടിൽ വരുമായിരുന്നു. വളരെ നല്ല ബന്ധമായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ പയസ് വാർദ്ധക്യസഹജമായി കഴിയുന്നു.

ഞാൻ കപ്പലിൽ നിന്നും പത്ത് മണിയോടെ പുറത്തു വന്നു. ഗേറ്റിനു പുറത്ത് പയസും മകനും എന്നെ കാത്ത് നിൽക്കുകയായിരുന്നു.ഞങ്ങൾ അവിടെ നിന്നും സാംബ വാങി ലേയ്ക്ക് ബസ് നമ്പർ 980 എടുത്തു. ഇന്നും ഇതേ നമ്പറിലുള്ള ബസ് തന്നെയാണ് തുടരുന്നത്. ചെറിയ ലഗേജ് മാത്രമായിരുന്നു എനിക്കുണ്ടായിരുന്നത്.രണ്ട് ദിവസം പയസിന്റെ വീട്ടിൽ താമസിച്ച ശേഷം മൂന്നാമത്തെ ദിവസം സാമൂലിന്റെ താമസസ്ഥലത്തേയ്ക്ക് മാറി.

തേക്കായിൽ ഉള്ള മെക്കൻസി റോഡിലുള്ള വീടായിരുന്നു. പിന്നെ ഞാൻ പകൽ മുഴുവൻ ഒറ്റയ്ക്കായിരുന്നു. ഒറ്റയ്ക്കിരുന്ന് മുഷിയുമ്പോൾ പുറത്ത് റോഡിലേയ്ക്ക് ഇറങ്ങും. തുടർന്ന് തേക്കാ മാർക്കറ്റിൽ പോയി ആഹാരം കഴിക്കും തിരിച്ചുവരും റൂമിൽ കുറച്ച് സമയം വിശ്രമിക്കും. പിന്നെ സ്ഥലം കാണാൻ എല്ലാം ഒറ്റയ്ക്ക് പോയി തുടങ്ങി. സിംഗപ്പൂരിലെ പ്രമുഖ കോൺട്രാക്ടർ N.C.സേനൻ അവർകളെയും കാണാൻ പോയിരുന്നു. നിർഭാഗ്യവശാൽ കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. എൻറെ നാട്ടുകാരനാണ് അദ്ദേഹം.മലേഷ്യ മലയാളി പത്രം ആഫീസിലും പോയി. ചീഫ് എഡിറ്റർ V.P. അബ്ദുള്ളയെ കണ്ടു. അദ്ദേഹവുമായി അഭിമുഖ സംഭാഷണം നടത്തി. പ്രസ്തുത ഇൻറർവ്യൂ പത്രത്തിൽ വാർത്തയായി വന്നിട്ടുള്ളതാകുന്നു. പ്രമുഖ വ്യക്തികളെ എല്ലാം കണ്ടു.ഇതിൽ എനിക്ക് പ്രത്യേകമായി പറയാനുള്ളത് എന്റെ ക്ലാസ്മേറ്റ് ജയകുമാറിനെ യാദൃശ്ചികമായി ബസ് സ്റ്റോപ്പിൽ വെച്ച് കണ്ടുമുട്ടി. അപ്പോൾ എനിക്ക് വളരെ സന്തോഷമായിരുന്നു. തുടർന്ന് ഒരു ദിവസം ഉച്ചയൂണിന് എന്നെയും കൂട്ടി ജയകുമാർ വീട്ടിൽ പോയി. അവിടെ ജയകുമാറിന്റെ അച്ഛൻ,അമ്മ,സഹോദരൻ, സഹോദരി എല്ലാപേരെയും കണ്ടു. ഇന്നും ആ ഓർമ്മകൾ എന്റെ മനസ്സിൽ നിന്നും ഒരിക്കലും മായാതെ നിലനിൽക്കുന്നു.

എന്റെ ഒരു അമ്മാവനും കുടുംബവും ഇവിടെയുണ്ട്. ഞാൻ ഒരാഴ്ച കഴിഞ്ഞ് ആണ് അവരുടെ വീട് സന്ദർശിക്കാൻ പോയത്. അവിടെ ഒരു ദിവസം താമസിച്ചു. മാമായ്ക്ക് ഏഴ് മക്കൾ അഞ്ച് പെണ്ണും രണ്ട് ആണും, അതിൽ ഒരു മകൾ മാത്രമേ വിവാഹം കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളൂ.

പിറ്റെ ദിവസം രാവിലെ തന്നെ തിരിച്ചു പോയി. പുറത്തു പോകുന്ന സമയത്തിന് അമ്മാവൻ പറഞ്ഞു, എൻറെ ഒരു മകളെ നീ വിവാഹം കഴിക്കണമെന്ന്. ഞാൻ പറഞ്ഞു നാട്ടിൽ പോയിട്ട് പറയാമെന്ന്.വീണ്ടും ഞാൻ താമസിയ്ക്കുന്ന സ്ഥലത്തേയ്ക്ക് പോയി. എന്റെ ഉമ്മയുടെ മൂത്ത സഹോദരനെ കാണാൻ പോയി. ഇവിടെ തന്നെയാണ് താമസം കുടുംബ സഹിതം. അവിടെപ്പോയി അമ്മാവനെയും മക്കളെയും കണ്ടു. മകൻ എന്നെ പല സ്ഥലങ്ങളിലും കൊണ്ടുപോയി കാണിച്ചു.സിംഗപ്പൂരിലെ പ്രമുഖ സ്ഥലങ്ങൾ എല്ലാം ചുറ്റിക്കറങ്ങി കണ്ടു. അങ്ങനെ ദിവസങ്ങൾ 21 ആയി. എനിക്ക് നാട്ടിൽ പോകാൻ സമയമായി.

ഞാൻ തിരിച്ച് M.V. ചിദംബരം കപ്പലിൽ നാട്ടിലേയ്ക്ക് യാത്രയായി. ഒരുപിടി ഓർമ്മകളുമായി. അത് നാളിതുവരെ മനസ്സിൽ നിന്നും മാഞ്ഞുപോകാതെ കിടക്കുകയാണ്. ഏഴാമത്തെ ദിവസം മദ്രാസ്പോർട്ടിൽ എത്തി, അവിടെ നിന്നും ട്രെയിൻ മാർഗ്ഗം യാത്ര തിരിച്ചു. പിറ്റേദിവസം രാവിലെ 11 മണിയോടെ എന്റെ ഗ്രാമത്തിൽ എത്തിച്ചേർന്നു.നാട്ടിൽ വന്നതിനുശേഷം എല്ലാ പേർക്കും ഞാൻ നന്ദി അറിയിച്ചു കൊണ്ടുള്ള കത്തുകൾ അയച്ചു.

മാസങ്ങൾക്കുശേഷം അമ്മാവനും മകളും നാട്ടിൽ വന്നു. വിവാഹത്തിനു വേണ്ടി. എന്റെ വീട്ടിൽ ഉമ്മയും ബാപ്പായുമായി ആലോചിച്ചപ്പോൾ നടക്കുകയില്ല എന്ന് പറഞ്ഞു. അവൻറെ ഇഷ്ടത്തിന് ചെയ്യാൻ പറഞ്ഞു. അവർക്ക് എന്തായിരുന്നു അഭിപ്രായവ്യത്യാസം എന്ന് ഇന്നും എനിക്ക് അറിയില്ല! മറ്റ് ബന്ധുക്കളെല്ലാം ഈ വിവാഹത്തിൽ പങ്കെടുത്തു. ഇതിൽ മിക്കവരും ഇന്ന് ജീവിച്ചിരിപ്പില്ല. ഏഴ് ദിവസം കൊണ്ടായിരുന്നു വിവാഹം. കത്ത് പ്രിൻറ് ചെയ്തു ഞാൻ തന്നെയാണ് എല്ലാപേർക്കും നേരിൽ കൊടുത്തത്.

വിവാഹത്തിന് പ്രമുഖ രാഷ്ട്രീയ- സാമൂഹ്യ പ്രവർത്തകരും ബന്ധുക്കളും പങ്കെടുത്തു. ശ്രീ. ട.വരദരാജൻ നായർ,

കരകുളം കൃഷ്ണപിള്ള, ഷൈൻ, രവികുമാർ,ഷാഹുൽ മച്ചാ, കാസിം കാക്ക, മജീദ് മൂത്താപ്പ, മുഹമ്മദ് ആഷിയ മൂത്തുമ്മ, ജ്യേഷ്ഠന്റെ ഭാര്യ തുടങ്ങിയ നിരവധി വ്യക്തികൾ പങ്കെടുത്തു. (ഇവരിൽ പലരും എന്നെ വിട്ടു പോയി ട്ടുണ്ട്. അവരുടെ ആത്മാവിന് നിത്യശാന്തി നേരുന്നു.) പങ്കെടുത്ത് ആശീർവദിച്ച എല്ലാപേർക്കും എന്റെ സ്നേഹവും നന്ദിയും അറിയിച്ചു.

വിവാഹം 1984 ഒക്ടോബർ 24- ാം തീയതി 9.30 നും 9.45 AM നും ഇടയിൽ വർക്കല റോട്ടറി ക്ലബ്ബിൽ വെച്ച്.9.30 AM ചടങ്ങുകൾ ആരംഭിച്ചു. 9.45 ന് എല്ലാം തീർന്നു.

ബണ്ണ്, ഡ്രിങ്ക്സ് ഉണ്ടായിരുന്നു. ബിരിയാണിക്കുപകരം ചിലർ അത് എടുത്തു രുചിച്ചു നോക്കി. നന്ദി പറഞ്ഞു.

യാതൊരുവിധ ആഡംബരമോ, മറ്റു ചടങ്ങുകളോ ഇല്ലാതെ 9.45 AM ന് ഗേറ്റ് പൂട്ടി താക്കോൽ വാച്ച്മാന്റെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു.അവിടെ നിന്നും ജീവിതയാത്ര തുടങ്ങി. കല്ലും, മുള്ളും, സുഖവും, ദുഃഖവുമായി അങ്ങനെ നീണ്ട 40 വർഷങ്ങളായി ഭാര്യയും രണ്ടു മക്കളുമായി കഴിഞ്ഞുപോകുന്നു ജീവിതയാത്ര.

ശുഭം

Article

Science vs Sky Signs:
A Meeting Point for Astrology?

R. Asokan

I was elected into the Executive Committee of the Singapore Kerala Association in 1978. I guess I could be considered part of the pioneering batch of Singapore-born Malayalees who served the Association. I served in the Association in various capacities for many years thereafter. For the past 22 years, I have been working in a psychiatric home doing rehabilitation for people with mental illness.

Astrology has been in constant development since ancient times. It is based on the belief that the alignment of stars and planets affect every individual's mood, personality and environment, depending on when he or she was born. It is common for astrologers to print horoscopes in newspapers and in other media that are personalised by the birth dates. These predictions in people's personal lives describe their personalities and provide them advice, all according to the position of astronomical bodies.

Research has shown that, the belief in astrology among human beings, is a kind of coping mechanism for people who need comfort during troubled times in their lives. They believe in its validity and may read horoscopes or consult astrologers who provide interpretations that may align with their own experiences or desired outcomes. They are more likely to believe that astrology is accurate, reinforcing their belief in its effectiveness.

Scientists who have been studying astrology for a long time believe that there is no proof to show that astrological predictions are true. In short, it is a superstitious belief that things like the motions, positions, and relations of the planets, the moon, and sun can be used to interpret or predict human characteristics, affairs, and activities. Astrology has also not demonstrated its effectiveness in experimental studies, has no scientific validity and is thus regarded as pseudoscience.

Kerala's connection with astrology is not only spiritual but also practical. It has deep roots in the Vedic traditions and has

evolved over time to incorporate regional beliefs and customs. In Kerala, astrology and palmistry have long been an integral part of the society. With a history dating back centuries, these ancient practices continue to play a significant role in the lives of many Keralites, offering insights into their destinies and guiding important life decisions.

In Kerala, astrology or "jyotisham" is the study of celestial bodies' positions and their influence on human affairs and natural events. Skilled astrologers, known as "jyothishis", study planetary movements, birth charts, and astrological combinations to make predictions about various aspects of life, including career, marriage, health, and finance. Astrologers are consulted before important life events such as weddings or starting a new venture, seeking guidance on auspicious timings or potential challenges. The belief in astrology is deeply ingrained in the culture, and astrological consultations are commonly sought during festivals and significant life milestones. Kerala astrologers are known for their accuracy and skills.

In recent times, Kerala has also witnessed an increased interest in astrology and palmistry through digital platforms and the media. Online horoscope consultations and palmistry sessions have become so popular, appealing to a broader audience and preserving these ancient traditions in a rapidly changing world.

Elsewhere, the astrology field has seen an upsurge as a booming business, and is evidenced by the countless websites and platforms that cater to the astrologically inclined younger generation. In addition, these horoscopes are also tailored to working and middle-class readers, with newspaper astrology columns offering advice on spending money, travelling and focusing more on their careers.

Astrologers believe that the field has surged in popularity for several reasons, the most noticeable of which is the state-of-the-art technology, followed by the pandemic and the extreme mental health crisis it had propelled. Research has shown that people are more likely to be drawn to horoscopic practices in times of tumult and uncertainty.

For centuries, astrology has played an important role in non-western countries such as India and China. However, it has recently gained increased acceptance in the west, permeating almost every facet of popular culture.

Poem

BLACK ROSES

There are pink roses,
there are red roses
endearing to all eyes.
But, there are black roses
too, we encounter
in all walks of life...

Under bridges, in curled shapes they sleep.
As tiny frames they sit on rubble heaps.
When the train arrives, they run with speed,
on railway stations selling hot cups of tea.
On traffic signals when you stop,
they offer to clean your dirty car.
Some polish shoes in insignificant corners
of busy bazaars and roads.
Some carry bricks heavier than their own
weight
to build other's lofty homes.
For long hours some work wrapping their
dreams in tobacco leaves.
Some see their rainbows in the glint of glass
bangles they shape. Behind the scenes,
some wash cups and saucers
trying to polish their own fates.

The sweat on their faces
shines like dewdrops on petals soft.
Their innocent eyes smile
at you like blooming flowers.
You smell them, they have the perfume of life,
like others, they yearn to be loved and liked.

They are black roses wishing
to be in a bouquet or a vase,
to be embraced somehow,
in life given a chance.
With their labour they struggle
to emerge into light from the dark.
Will you embrace them
and give them that much needed spark?

Dr. Aruna Shahani

The poem is part of Dr Aruna Shahani's solo book 'Mid Autumn Musings' published in 2018 and launched at the Singapore Writers Festival in Nov 2018. It talks about the problem of child labour in many countries, including India.

Story

TOXIC FRIENDS,

WHAT IT FEELS LIKE TO HAVE ONE...

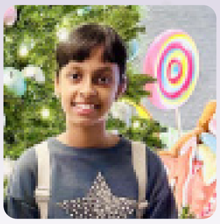

Serah Jindu

Serah's passion for writing began at a very young age, and her creativity and ability to capture the reader's imagination have only grown over the years. Serah is 12 years old and she has crafted several engaging and imaginative stories.

''Ring, Ring!'' The house phone rang. The sound vibrated throughout the house. Fatimah dashed to the living room and grabbed the phone to answer the call. ''Hey, Desha, how are you doing now? Why are you calling me at this hour?'' Fatimah asked. ''Sorry Fati! I'm very busy today! I have a party to attend with my friends, and their parents have agreed to drive us to a luxurious restaurant for dinner!'' Desha explained. ''But why Desh? We had plans at the mall today! Can you at least invite me along with your friends? I'm sure that I'll get along with them!'' ''Sorry, but no! Have you finished doing my laundry yet?'' Desha asked rudely. 'Yes, I did, you can come and get it!'' But due to her laziness, Desha demanded Fatimah to drop it off at her house.

After returning from dropping the laundry off at her house, Fatimah buried her face in her hands and began to sob. ''Why has Desha betrayed me like this? What wrong have I done to her? I always do all her work, and she ditches our plans at the last minute to hang out with her friends. This happens always!''

Her mother eavesdropped on Fatimah outside her room and went inside to talk to her. ''Fatimah, dear why are you crying like this?'' Fatimah explained the whole situation to her mother. Her mother called Desha's mother to figure out why Desha was not spending any time with Fatimah. Unfortunately, her mother ignored everything that Fatimah's mother said and cut the call without saying a word.

Fatimah's mother explained to her that she had to deal with it on her own and that she could not do anything to help. ''Sorry Fati, I can't help you on this one. You have to do this on your own. It's up to you, if you want to continue your friendship with Desha. You have to make decisions on your own! You're already 16!'' Upon saying this, Fatimah's mother left the room with an encouraging smile.

Fatimah just got back her report card that day. All 'A' grades, as usual! However, her friend Desha,

had done very badly in all her subjects. She had never studied. All she had done was just bunking lessons, staying up late at night with her friends, and skipping school without her parents' consent. The phone rang again. Fatimah picked it up only to figure out that Desha wanted to switch report cards with her.

Figuring out a plan, Fatimah asked if Desha's dad was at home. She explained that she had to switch report cards without her dad finding out. Fatimah then asked Desha to send her a picture of her report card. Upon seeing the terrible results, Fatimah came up with the perfect plan. She went up to Desha's house, bringing her report card along with her and kept it on the table, unattended, expecting Desha to steal it, removing Fatimah's name, and showing it to her dad. Soon it began to happen. When Desha was showing Fatimah's report card with the name removed, her dad screamed, ''Well done Desha! Your scores are perfect! This calls for a celebration! Let's go shopping for clothes! We can dine out at a fancy restaurant!''

Desha's face brightened as her eyes lit up. ''Really, dad? Awesome!'' After returning from the mall, when Desha and her dad were preparing for bed. Fatimah rang their doorbell. Desha's bad time was about to begin, Fatimah thought as she planned her sweet revenge. ''Hello!'', Fatimah exclaimed! ''You are Desha's dad, right? I believe that your daughter has stolen my report card. May I show you the evidence?''

''NO! MY DAUGHTER WILL NEVER DO SOMETHING LIKE THAT, NEVER! STOP ACCUSING HER OF SUCH THINGS!'' Desha's dad hollered. His boisterous voice echoed throughout the living room. ''Stop this, uncle. You must see this!'' Fatimah said, as she held up her phone to Desha's father, showing a video of Desha stealing the report card and removing Fatimah's name on it.
''Is this true, Desha?'' Her father asked.
I'm very sorry dada, I figured that you would send me to boarding school if you found out!''
''YOU CHEATED ME! I HAVE NEVER TAUGHT YOU TO STEAL'' Her father yelled. ''YOU'RE GROUNDED FOR A MONTH! GO TO YOUR ROOM NOW!''
''Why Fatimah, I'm your friend, why did you do this to me?''
''Well, true friends, never use each other. They never steal from each other or exclude their friends from activities. That is a backstabber, and that's you! We're done!'' Fatimah hollered.

Desha's dad apologised to Fatimah about the way his daughter behaved and walked her home. After returning home, her father slapped her and gave her a strict lecture about stealing and its effects.

True friends will find a way to help you; fake friends will always find an excuse.

Manifestations Of The Malayalee Gene

"God's Own Country" doesn't seem in any way a far-fetched description of Kerala, the land I recall of my birth!

Blessed are those of us like me, who grew up on the legends of Maveli; that most ideal of Kings. My childhood and youth were nurtured, ensconced in matriarchal devotion, familial love and a regimen of unfettered encouragement to explore everything with curiosity. Fed on a cultural diet of idealism, traipsing on bare feet with fearless freedom around an ancestral home where Bhoomi Devi's bounteous glory couldn't be escaped, Onam memories initially collected always blossomed with "thumba pookal''. Swimming, diving into the ponds and waterways, climbing the hills between "padams and thota varambas", wandering through the luscious, fecund greenery of my ancestral home in Kuttipuram have etched indelible imprints which colour my mind and all my thoughts. I believe it plays an integral, key role in influencing the inceptions of all my creative work.

Any creativity can, must and will be born from what has touched our psyche. My drive and impetus to write, paint, and question reflects the visions of those most precious of times, my childhood! I may have spent most of my life away from Kerala and now live in a "Land Down Under", but my paintings bear testament to that inescapable fact; I am an incurable, proud Malayalee.

My own painting of my Goddess of Diversity could NEVER have been conceived or born from my creativity if I had not heard that most magnificent of stories of how our Harihara Puthran, our Lord Ayappan was himself conceived. The depth of our Keralite ability to embrace a culture that promotes harmony and secular beliefs by placing the worship of humanism above divisive thinking is a beacon for any enlightened soul to embrace. My Goddess of Diversity is my humble tribute to my inheritance and my good fortune to be born in Kerala as a Malayalee.

Nirmala Achilingam

Storytellers Never Die

"The greatest storytellers are not whose names are listed among the Nobel laureates, but whose stories are imbibed in the hearts of the people."

There once was a town named Pompaelo in Faro. The people of this town lived in harmony and were the happiest people on the planet, be it a Sunday or a Monday, whether rain or shine, whether food or famine. People of Pompaelo believed that the most important reason of life was to be happy and live in harmony with fellow beings. There didn't exist violence or destruction. The people were understanding, empathised with each other, and helped one another promptly when the need arose. The city thrived on agricultural produce and the predominant occupation was farming. Other occupations included tool-making, ornament designing, carpentry, pottery, fishing, teaching, among others. A striking feature of this town was that it didn't have a place of worship or idols of reverence. Nobody believed in a higher being because of one simple fact—each one was happy with themselves and each other.

The town witnessed a festival every month that commemorated the achievements of the people during the previous month. Each one appreciated the other and there was a deep sense of warmth and attachment irrespective of the position, class and status because people did not even realize that it meant something to be "greater" than the other. Every festival witnessed a range of dishes prepared by each family, where everyone loved to share their produce and enjoyed the evening to its fullest. Ultimately, every person went home not just with a full stomach, but a merry heart. Was this a lot to ask for? Not at all! For a society that only gave ineffable significance to the lives of their fellow beings. this was the least they thought they could do!

One morning, a person, claiming to be a learned scholar with a fitting attire comprising a linen bag on his shoulder, an outworn hat, that seemed passé and with a calm, composed demeanour visited the town. He was polite and affable with the people of Pompaelo. The people in turn reciprocated the same feelings. With someone

resonating their thoughts and way of living, they were cheerfully pleased to have another member join their community. Weeks passed and the scholar lived merrily with the people of Pompaelo. He taught the children for free and professed that education must never be demanded for; it is a right to mankind. He was uncommonly positive and enchanted people with his exceptional, inordinate way of storytelling. Soon, the children went to their parents and told them what an outstanding teacher and storyteller he was and the great train of thought that he had possessed. Soon, mothers also joined the classes, followed by the fathers; then came grandfathers and grandmothers. Not long before, he was the most talked about person in town.

With time, he swiftly and unassumingly categorized the audience to male and female, then by their age, and then by occupation. To every category, he would say the other was better. While speaking to men, he said they were more superior to women. But when he spoke to women, he won their hearts by claiming them to be the greatest force on the planet because women are the only beings capable of giving birth. His words were sweeter than honey that people easily forgot that they needed each other to live a fulfilling life on this planet.

His stories were tremendously soothing, especially because he narrated it with conviction and matchless confidence. To the men, he retold the story of a country in another part of the world, where one woman led to the doom of her husband because she didn't obey when she was told not to cross the "rekha". Little did he tell the listeners that she only did it to help a sage who came by asking for water. Mr. Scholar was a great mastermind in manipulating and making the stories sound so satisfying and believable. Soon,

The Scholar and the Children

he only told stories which the people wished to hear. Since the town had a greater population of farmers, he illustrated stories where only farmers were the most important people of a country because they fed the society, while the rest did other kinds of so-called "odd" jobs. Listening to these stories, the people from other towns in Faro came to listen to the "wise" words of the scholar.

Little could they foresee what their society would turn out to be in the near future. He then went on to claim that people with a darker complexion showed they were "impure" because angels are symbolised by the colour "white", whereas "black" symbolised demonic power. In no time, people began looking down upon ones with a darker complexion and each one began obsessing over becoming fairer. Soon, fair meant beauty and dark meant otherwise. The people of Faro did not pay heed to the few persons who questioned the words of the Scholar, and they were imprisoned or executed for making "offensive" remarks. The day came when the people, rather the "subjects", asked the scholar to become their leader. The next generation worshipped him as God. Soon, there existed a feeling of lacking among the masses, and if one person in town was in need, then he/she would not be

helped by fellow beings like what used to happen (not a long time ago), but he/she was asked to go to the temple and worship the deity by offering prayers in the form of pompous rituals and ceremonies. Before one knew it, the state of Faro was bewitched by distress and unfairness. People became slaves to their own thoughts and there was little scope for escape.

It was indeed a story that turned situations in a harmonious town upside down. The power of storytelling will only increase in the generations to come. So be careful of what you say and how you say it. A whole civilization can be under threat because of one story. In this story, nobody asked the scholar for his qualifications or list of certifications. The ability to tell a story determines not just what you become in life, but also how your life changes the world forever.

You're never going to kill storytelling, because it is built in the human plan. The title of this story is 'Storytellers Never Die', but there is a predicate to it – Storytellers never die, but stories can kill. Be mindful of the stories you tell, for a whole generation can either be carved into a more responsible and ingenious one or, one that is tormented by the ghastly, immoral thoughts that the human mind could get confined to.

Food for thought: Imagine the characteristics of existence on our planet if stories remained stories and not religious texts. Give it a thought. I may be wrong but in any case, I don't intend to be a storyteller like Mr. Scholar.

Nayanthara Prathap

Nayanthara is a researcher working at CQT. She is passionate about technology and ethics. In her free time, she enjoys reading, blogging and swimming. She occasionally writes at https://nayantharaprathap.wordpress.com/.

Article

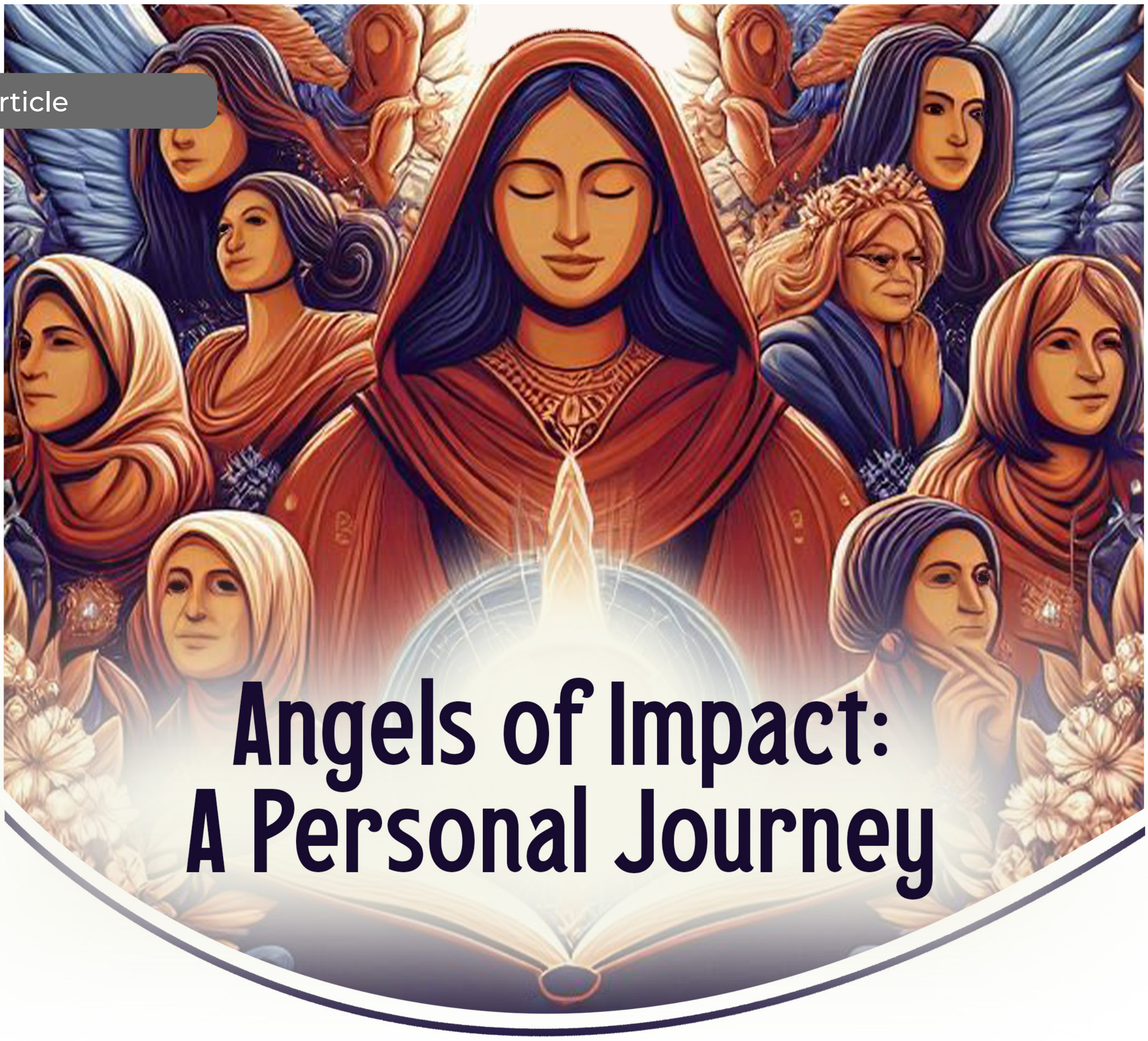

Angels of Impact: A Personal Journey

Growing up in a household where giving back was second nature, my parents always deeply influenced me. Despite their modest backgrounds as Singapore government civil servants, my parents prioritized social work and instilled these values in me from a young age. My father was dedicated to the Sree Narayana Mission for the Aged Sick, and my mother, the founder of the Charity Squad at Raffles Institution, volunteered countless hours. They also volunteered to help build community through many organizations, including the Kerala Association (now the Singapore Malayalee Association). My birthdays often took place at organizations for the less fortunate, reminding me I had more than many others. This upbringing laid the foundation for my life's mission: to help others and create a meaningful impact wherever possible. My commitment to social impact is also profoundly influenced by the principles of Sree Narayana Guru and the Baha'i Faith. This belief has shaped my approach to fostering unity and promoting social justice through my work.

My upbringing and lived experience facing biases and challenges as one of the first tech woman entrepreneurs in Singapore and my time working overseas, especially in Indonesia, led me to establish Angels of Impact, a venture dedicated to poverty alleviation through empowering women entrepreneurs. This path was influenced by my deep-seated belief, shaped by my upbringing and experience, and Nobel Laureate Mohd Yunus's book "Creating a World Without Poverty," which

states that poverty is man-made, so it can be ended. Poverty, the primary United Nations Sustainable Development Goal (UNSDG), is a byproduct of an economy centered around profit maximization for the few. We can eradicate poverty by consciously creating a more just and regenerative economy. At Angels of Impact, we invest in women-led businesses, which, in turn, support women micro-entrepreneurs as multiplier impactors. We believe women are vital to ending poverty. We see people living in poverty as dignified and resourceful individuals with the potential to drive change if given the right opportunities.

One key message I want to convey throughout my career is that poverty can be ended. Poverty eradication should transcend charitable work and be supported by new approaches focused on systemic change. For example, women social entrepreneurs typically generate 20% more revenue with 50% less capital and reinvest up to 90% of their earnings back into their families and communities. So, investing in social businesses led by women is a more effective and systemic way to end poverty. Recognizing and supporting women's contributions is crucial to societal improvement.

Memorable encounters in my career, such as meeting the founder of Toraja Melo and witnessing her impact on her village in Toraja, Indonesia, have reinforced my belief in the power of community-based entrepreneurship. These experiences have shown me the profound respect and love women leaders can earn by uplifting their communities, further inspiring my efforts at Angels of Impact.

In an ideal society, everyone would be seen, respected, and empowered to reach their full potential, constantly finding ways to serve one another. By fostering unity and mutual support, we can build a world where every individual thrives, embodying the Baha'i principle that "The world of humanity is possessed of two wings: the male and the female." This vision keeps me motivated and committed to making a lasting impact through Angels of Impact (www.angelsofimpact.com).

Laina Raveendran

Laina Raveendran Greene, the Co-founder and CEO of Angels of Impact, has a diverse background spanning law, technology, policy, and education, bringing a holistic and innovative perspective to the social entrepreneurship and impact investing ecosystem.
Laina holds a Senior Adjunct Lecturer position at the National University of Singapore Business School and is an alumna of National University of Singapore, the Graduate Institute of International Studies in Geneva, Switzerland, and Harvard University.

Story

THE JOYOUS RIDE:

MEMORIES OF RENTING A BICYCLE IN THE 1980S

Sindhu Krishna Prasad

Sindhu, a dedicated grassroots leader and active volunteer with various community organizations in Singapore, is a mother of two sons and co-runs a consulting firm with her husband. Originally from Palaghat, she brings her rich heritage and community spirit to all her endeavors.

Back in the 1980s, long before the era of gadgets and digital distractions, the thrill of learning to ride a bicycle was a cherished dream, especially for a middle-class family daughter like me. Owning a cycle was beyond our means, but the curiosity and adrenaline rush that came with the prospect of riding one was unparalleled.

Whenever I managed to get hold of a precious rupee, I would dash to the local cycle rental shop with unmatched excitement. One rupee bought an hour of sheer bliss. The moment I gripped the handlebars, it felt as though I had sprouted wings. Riding a cycle was more than just transportation - it was a taste of freedom, a sensation of flying rather than merely riding.

I would venture into every small street, nook, and corner, discovering new paths and hidden delights each time. Busy roads intimidated me, but the quieter lanes became my playground. There was an indescribable sense of pride and joy, an overwhelming feeling of happiness that surged through me as I cycled with the breeze on my face, accompanied by my group of friends.

As the clock ticked, signalling the end of my hour, a familiar sadness crept in. With a heavy heart, I would pedal back to the rental shop, each turn of the wheel bringing me closer to the inevitable return. The walk home felt like an eternity compared to my swift run to get the cycle. That one-hour ride always seemed too short, a fleeting moment of joy.

I would often pray for an extra rupee, dreaming of extending my rides and savoring the freedom a little longer. Throughout my primary school days, my greatest longing was to own a bicycle. Unfortunately, that dream remained unfulfilled, even after I finished my schooling.

The memory of those rented cycles remains etched in my heart, a testament to a simpler time when a rupee and an hour could bring immense happiness and a sense of boundless freedom.

ROLE OF GRANDPARENTS IN THE LIFE OF GRANDCHILDREN

Article

DR V P NAIR,

B.Sc. (Chemistry) MBBS (King George's Medical College Lucknow), MRCP (UK), MRCP (Ireland), FAMS (Cardiology Singapore), FAPSIC (Asian), FRCP (London), FRCP (Ireland) FRCP (Edinburgh), MRCGP & FRCGP (UK), FESC(Paris), FACC (USA), FCCP (USA), FSCAI (USA), PBM Singapore.

Consultant Cardiologist, Mount Elizabeth Hospital and Medical Centre (Singapore) and Visiting Consultant, National Heart Centre Singapore.

Introduction

"United we stand, divided we fall" is a phrase used in many different situations, most often to inspire unity and collaboration. Love, respect, dignity and understanding one another is the best attitude all families should adopt. Grandparents hold a special place in the lives of grandchildren. Their love, wisdom, and support contribute to the well-being and growth of their grandchildren. This can be subdivided into different topics as follows:

1. Passing Down Family Traditions and Values

Grandparents and parents play a crucial role in passing down family traditions and values. Through storytelling, sharing family history, and participating in cultural and religious activities, they help to instil a sense of identity and belonging in their grandchildren. This connection to the past is essential for the child's development.

2. Unconditional Love and Emotional Support

Grandparents and parents provide a unique source of unconditional love and emotional support. Grandparents often offer a different perspective and a sense of comfort for their

grandchildren. This unconditional love can boost a child's self-esteem and confidence, knowing they have a secure and loving relationship with their grandparents.

3.Wisdom and Life Lessons

Grandparents are a wellspring of wisdom and life lessons. Their experiences, knowledge, and insights can guide their grandchildren as they navigate the complexities of life. Whether it is advice on relationships, career choices, or personal growth, the wisdom of grandparents is invaluable.

4.Sense of Continuity

Grandparents offer a sense of continuity and stability in a child's life. They provide a bridge between different generations, linking the past, present, and future. This sense of continuity helps children understand their place in the family and society.

5.Encouragement and Validation

Grandparents often serve as cheerleaders for their grandchildren. They offer encouragement and validation for their accomplishments and efforts. Knowing that their grandparents believe in them can boost a child's self-esteem and motivation.

6.Quality Time and Bonding

The quality time spent with grandparents is irreplaceable. Whether it's playing games, baking together, eating together, reading books, seeing essential and educational TV documentaries, playing hide and seek or simply having heartfelt conversations, are appropriate interactions that strengthen the bond between generations. These shared experiences create cherished memories that last a lifetime.

7.Sense of Security

Grandparents provide a sense of security and reassurance for their grandchildren. In times of stress, change of residence, travelling or difficulty in solving problems, knowing that a grandparent is there to offer comfort and guidance can make a significant difference in a child's life.

8.Spoiling with Love

It is no secret that grandparents often spoil their grandchildren with love and affection. While they may bend the rules from time to time, this indulgence is a special part of the grandparent-grandchild relationship. It helps create a warm and joyous atmosphere in the child's life.

9.Learning from Different Perspectives

Grandparents offer a different perspective on life and can expose their grandchildren to diverse viewpoints. This exposure to varied perspectives can broaden a child's horizons and encourage open-mindedness.

10.Assistance in Child-Rearing

Many grandparents are actively involved in their grandchildren's upbringing. They provide essential assistance to parents, from babysitting, feeding and helping with homework to offering guidance on discipline and child-rearing. Their involvement is invaluable in today's busy and hectic world.

11.Strengthening the Extended Family

The presence of grandparents strengthens the extended family network. This extended family support system provides a safety net for children, giving them a sense of belonging to a larger community beyond their immediate family.

12.Celebrating Milestones and Traditions

Grandparents often participate in celebrating significant milestones and traditions in their grandchildren's lives. From birthdays, holidays, family get-together and public holidays, to graduations and weddings,

their presence and involvement make these events even more memorable.

13.Nurturing Special Interests

Grandparents frequently encourage and support their grandchildren's interests and talents. Whether it's sports, swimming, music, art, or any other passion, their encouragement can lead to the development of unique skills and talents.

14.Support in Challenging Times

During difficult times, such as illness or bereavements such as loss of a family member, grandparents offer a source of comfort and support. Their presence can help children cope with challenging life events.

15.Creating a Legacy

Grandparents contribute to the creation of a family legacy. They are an integral part of the family's history and the stories that are passed down through generations. This sense of legacy can strengthen family ties and provide a rich cultural and emotional heritage for children. The special bond between grandparents and their grandchildren is a testament to the enduring power of family connections.

Mr & Mrs K S Nair and Family

Extended family in 18 JKC Singapore

16.Conclusion

Recognizing the significance of grandparents in a child's life is essential. Their influence shapes not only the childhood but also the future of the younger generation. Whether through wisdom, unconditional love, storytelling, teaching, sharing knowledge or essential experiences, grandparents have a profound impact on their grandchildren's well-being and the family's overall strength. "Unity is strength...when there is teamwork and collaboration, wonderful things can be achieved".

Nuclear family of Dr and Mrs V P Nair.

Travelogue

LEH LADAKH TRIP

A Travelogue written by Advaith Ramalingom on his trip to Leh- Ladakh during a June holidays. He is a Primary 4 student at Evergreen Primary School.

It was the June holidays. My parents planned a trip to Leh with our friends. On Tuesday morning I was packing my luggage to Leh. I was so excited to go. On Tuesday night we went to Singapore Changi airport and checked in. We went to Yakun Kaya toast to have coffee and some snacks. I boarded the plane and waited for take off. But the take off was delayed a bit because an old grandfather was feeling sick and the air hostess had to help him to get better. After that it took off to Delhi.

Day 1

We had a light breakfast of dosa and tea at Delhi airport. We checked in for Leh and went to the gate. We boarded the plane and waited for take off. It took off and flew high in the sky. We could see the Himalayas when we came closer to Leh. We landed at Leh and Mr. Phutsong, our Tempo driver for Leh, came to pick us. We went to the hotel and went to the room for rest. By evening, everyone started to get sick. I had very bad headache and vomiting due to altitude sickness as Leh is 11562 feet above the sea level. In the evening, we visited Leh palace and climbed many steps and took photos. Leh palace was built in 1600 Circa and it was nine stories high. After that, we proceeded to see Shanti stupa. It holds the relics of Buddha at its base. Then we drove to the Leh market where we did some shopping. We also bought a small Buddha statue there. I love collecting Buddha statues when I travel.

Day 2

We started taking medicine to get over our altitude sickness. Then we went to the Hall of Fame museum and learnt the history about Leh. It was constructed and maintained by Indian army. Then we moved to the Spituk monastery which holds a collection of Buddhist objects of antique arms, ancient masks and paintings. It also houses a giant statue of Kali. We climbed the steps and prayed to Kali.Then we moved on to Gurudwara Pathar Sahib and went to pray to the famous Guru Nanak. I ate Langar there - chappati and potato curry which was served by the Army people of India. Then we visited sangam point where two rivers met - Indus and Sanskar. Then we drove to magnetic hill for photo taking.

Day 3

Early morning, we started our drive to Nubravalley. We could see different faces of Himalayas throughout on our journey. We had oxygen cylinder in the van as a precaution because we were going through Khardung La pass and it was at 17982 feet .There was less oxygen there and it was difficult to breathe. We took many photos there. Then we drove towards Nubra valley .When we reached there, we had lots of fun in the sand dunes. I went on the atv ride. Some went on the zip line. We visited the Diskit monastery on our way to Nubra valley. The monastery has a huge statue of Maitreya Buddha. We wanted to see the camels but there was a sand storm going. So we decided to go and see them the next day.

We went to explore Hunder, the valley of flowers. It was a heavenly place. Then we went to see camels and took pictures of it. Then I had another ride on the atv with my father. Then we went to Pangong lake via Shyok river route. On the way to Pangong lake, the road was so bumpy that everyone was feeling dizzy. We reached Pangong lake in the late afternoon. We took pictures of blue brackish lake.

Day 4

It was morning and we drove to Leh via Chang La pass. A few hours later we reached Changla pass which was at a height of 17 688 feet . And we took photos. In the evening we reached Leh and went for shopping in Leh market.

Day 5

It was morning and we were returning on that day. The driver stored all the luggage in the van. We all left the hotel and went to Leh airport. The trip to Leh was the most memorable trip. I wish I would go back to Leh again.

Article

“Enduring Friendship and Community: A Journey Across Generations”

A friendship spanning generations has bound our families from Kerala, fostering strong communities and support systems to navigate life’s challenges. Though our paths diverged after marriage and migration, our shared passion for strengthening society reunited us. Together, we navigate life’s ups and downs, showcasing the power of enduring friendship and community in overcoming adversity.

Our parents’ journey began in 1963, two migrant families from Kerala moved into their first self-owned flats in Queenstown, just two doors apart. As the families grew, the busy corridor of the flats was filled with joy, cries, fights and laughter of children. As childhood friends, we, Sheeba and Rethi, played endlessly, we learned together to cycle, roller skates, play badminton, chapteh among many games . We attended the same schools through our primary and secondary years.

Our most memorable community service was participating in a charity drive by Sree Narayana Mission for its flag day, weekly prayers and cultural programmes for Guru Jayanthi. Our families also served the community temple, Sri Muneeswaran Temple, bringing Kerala temple traditions through the installation of the Sri Ayyappan and the annual 41-day Ayyappan pooja during the Vrischika month. This included weekly preparations and feasts, culminating in a big Kerala Sadhya on the weekend of Makara Vilakku. Krishna Jayanthi with Uri Adi being the other typical Keralite celebration at this temple organised by the Malayalee community. The Kerala Association also provided opportunities for us to engage in sports meets and Onam Night celebrations.

As we grew older, marriages and growing families offered opportunities to stay connected, even with less personal time for meet-ups. In 2008, Sheeba and her family moved to Canada, initially impacting our communication. However, social media helped us reconnect, even if irregularly. A decade later, in 2018, some family friends together with Rethi visited Sheeba and family in Canada. Together we travelled across Canadian provinces. This trip helped reconnect three generations of our families. During this trip we had the opportunity of visiting several Malayalee families in Canada. This reinforced the significance of community connection, highlighting the struggles and successes of mi-

grant communities.

The onset of Covid-19 heightened our awareness of the need for support within our community, especially for seniors and young adults. This spurred us to pursue and complete a Skills Future sponsored certification for Mental Wellness Coach and Facilitator. Leveraging our extensive field experience in building capacity of diverse cultural groups, we founded wellness startups to help organizations and people strengthen their resilience in navigating emerging challenges.

Recognizing how our well-being is strengthened by a broad community of family and friends, we are committed to foster a culture of mutual support. As part of our launch to inspire collective support for wellness, we will be organizing a seminar on EveryDAY Wellness on Mar 8, 2025. We invite you to join us in this wellness journey, supporting one another and cherishing fond memories as we navigate life's challenges and successes.

Rethi Reghunayakan

Rethi, is a certified Mental Wellness Coach who designs and conducts mental health awareness programs,and as a Facilitator, leads group discussions and workshops to foster supportive environments to empower individuals to lead healthier and more balanced lives.

Sheeba Vijayan

Sheeba Vijayan is a Human Resource professional and certified Mental Wellness Coach and Facilitator. With a unique blend of insight and enthusiasm, she inspires organizations and people to unlock their full potential and achieve their goals with confidence.

The Fakir and Me

Dr Chitra Krishnakumar

Dr Chitra Krishnakumar is passionate about dance and music. She is the President of Soorya (Singapore), a non-profit voluntary cultural society promoting fine classical arts.)

My Life Story Unfolds

People always embark on new adventures. My adventure was no less entertaining. We have truckloads of stories of children lost in Melas (Fairs) and finding their way home after many years. In movies, there is always a song that is sung during childhood that will prove useful for family reunions later in life, when going through such misadventures. Sadly, there was no such song in my family. Nor were there any tattoos or heirlooms which I was clutching on to, when I was lost. Actually, nobody bothered about me. I was a toddler. I loved toddling around.

There was a Fakir (Ascetic) singing in the neighbourhood and I just toddled after him, like after a Pied Piper.All the singing fatigued the Fakir and as he sat to partake a meal under a tree, he found me attaching myself to him. Since he did not know how I turned up there, he didn't know where to return me to either. So, he put me in a bag with my head popping out and went back all the way he had come.
He showed me, the baby to all the houses he knocked on but nobody showed any recognition or thrill of having got the baby back.
It was mysterious how people didn't miss their babies.
So, there I was hanging in a bag of the wandering Fakir. Some didn't like the look of him so they slammed the door on his face. So, he didn't actually get time to show my face to those people. Sometimes, I was hanging on his back. So, he had to turn around to show me. By then the door was slammed. Some were busy having their lunch or quarrelling or sleeping so they did not bother to even open the door.

The Travels

Since he was a good-hearted person, he didn't have the heart to abandon me so he carried me along. Sitting in the bag, I learnt all the songs the Fakir sang. People avoided unkempt nomads and were not kind to offer food all the time. Those times he was hungry he sang sad soulful songs. When he was happy, he sang happy songs. There would be happiness in his voice. His voice could portray various moods. I gleefully accompanied him in the bag like a marsupial.
Since I was not a crying, cringing child, I enjoyed this life and mode of transport.
One day as we rested under a tree, I went toddling, investigating the immediate neighbourhood.

That's when I made friends with a small snake. I brought it along with me and put it in the bag. So now two heads popped from the bag wherever we went. Then I added more to my collection. I gathered frogs, beetles, small insects and whatever I thought was lying lost like me.
The Fakir, always engrossed in his singing never bothered to chide us, so our group led a joyful life in the bag carried across countries.

Now I was growing up and soon I walked along with the Fakir holding his hand with my beloved friends in the bag. These days I too sang along with him. We walked across lands singing. People gathered around to hear us. The Fakir also included songs that described the lands we had travelled. It intrigued me how he could make up songs so well. Since I was not good at making my own songs, I sang the songs from his repertoire. I was now in my teens and the Fakir always encouraged me to sing.

Homecoming

One day we entered Punjab, India. As we entered the village, the smell, the scenes of the land struck a kind of nostalgia in me. I had never felt like this before. I had been a constant traveller.

I soaked in this new inexplicable feeling and couldn't overcome it. The Fakir looked at me and smiled at my confusion and said, "It's from here that I got you".

We went to all the police stations to check if any complaints had been filed about 'Missing Children'.

All along our travel across Punjab we did this. Finally, we came across a police station that had received such a complaint some years back. So the next day we made our way to that house. Though I had imagined that I had run away from a mansion this was a small nondescript looking house like any other on that road.

The people in the house gathered around us. They were of all sizes, ages and shapes. All very curious. The Fakir explained how he had got me or rather how I had joined him from around this neighbourhood. The folks in the house didn't seem very enthusiastic. But then as we sang, they seemed enraptured. They passed a photo of a baby on the lap of a lady. An elderly lady who looked a little like the woman in the photo looked at me endearingly, wanting us to exclaim loudly, "Yes this is him!!!"

But Fakir shook his head and said all children looked alike so he couldn't exactly be sure. "But it could be", he said. And since he had not kept the dress that I was wearing the day he got me, there was really no evidence. But hearing me sing, the family seemed more interested in me. There was nobody in the family who could sing. Balle Balle, (used in many Punjabi songs to depict feelings of happiness) let us include a singer to the family they said. And they decided the lost child could be me. And they took me in.

I bid a sad farewell to the Fakir. He said he would come back one day. The little creatures I had carried along soon grew out of the bag. My life took a different turn. Soon I became a very famous singer. People loved my voice. I was a singing sensation that took the country by storm. I was showered with praise, accolades and awards after awards were heaped on me. But my Fakir friend never came back to see me.

(The story is fictional. Any resemblance to actual persons, locations, or events is purely coincidental)

A Respite form Life

By the sea, I lay
Staring as the sun sinks deep,
Into the blue of the sea
Like a red bubble, between blue curtains,
Bringing along the darkness of the night

he white pearls of the stars,
Shimmering in the veil of the black sky
Watching the spirits live, die
The sound of the washing ocean
Like music to the beachmen

The coconut palms blowing
In the breeze of the night
The crickets and their nighttime serenade
Like a lullaby from mother nature
Like a never ending rhythm

But man slowly sinks,
Even deeper into his problematic life
Not knowing the wonders, the beauties
Of mother nature
Without a trace of happiness

Avyukth Ratheesh

Works of Art

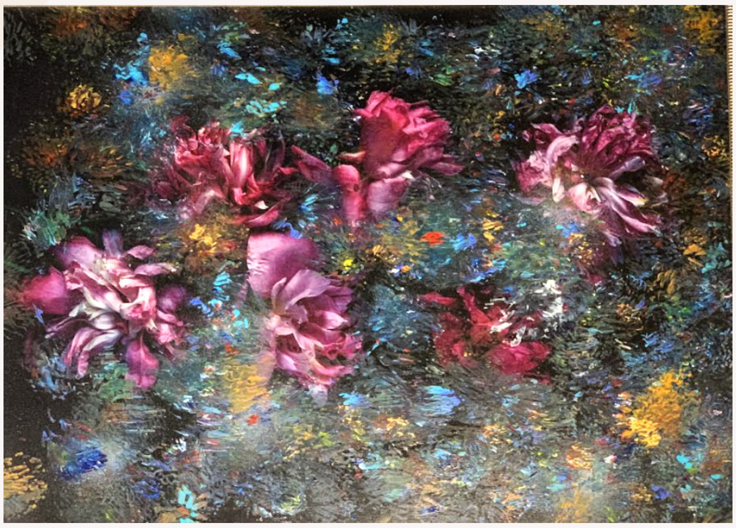

Floral dreams

Goddess temple

Gateway to peace

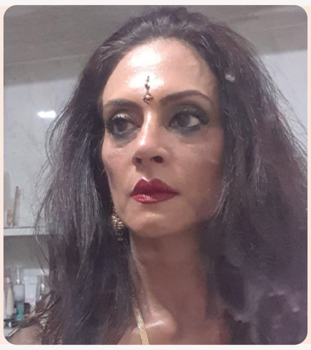

Nirmala Achilingam

I discovered during Lockdown that Art expressed through painting allows me to squeeze out imagery that communicates my innermost feelings and thoughts about whatever affects me. Struck down by Bell's Palsy at the height of the Pandemic, my only reprieve was my escape into nature. I found myself picking up charcoal, pencil and paint to explore, experiment and discover that Afind release by bringing to life galaxies, landscapes, gateways, forms and windows to endless vistas. Right here in my home in Sydney, I could transport myself to any corner of the Universe I had experienced or simply just paint the emergent vision from the core desire for bringing to life the UNSEEN.

My high school art teacher in London had been disappointed when I chose to study the sciences instead of art. That was 45 years ago when I was 15 years old. Erstwhile, I had never missed the act of painting and drawing but found much joy in drinking in the delights that ART provides in its many forms. Having been born in India, I spent my early years and many holidays there bathing my cultural senses with a bombardment of colour. My life's palette probably reined in by the more measured tones of tweeds and greys I absorbed growing up under British skies.
Creativity is ultimately influenced by one's experiences. It has a symbiotic relationship with one's exposure to the ARTS and my husband being a collector has meant that I have been pleasantly subjected to its visual bombardment. An innate intelligence lights the flame for firing neurons that eventually cannot be contained but MUST burn through giving birth to self-expression.

Thus, my art emerges on mixed media, the brush strokes tapped, streaked, teased, feathered, layered, coloured, and recoloured until the self-taught techniques are tweaked to spawn that final vision which must find conjugal bliss uniting with the primary, original one.
The need for self-expression in my case can be irrepressible. I can now identify with my cave-dwelling ancestors. Cavemen and women who never attended art school or studied art have provided evidence of this primal need. Ancient, authentically, original art treasured today lends insight to primal stories from mental imagery that thankfully HAD and COULD find release.

I also thank the original FORCE of creation for bestowing this gift of the need to scratch that fervent itch to express and communicate. How blank would our life's canvas have been without it?

Kathakali

Preethy Sreekanth

Preety resides in Singapore with her husband and two sons. Formerly a lecturer in Microbiology, she now channels her creativity into the arts, with a special interest in Kerala murals. She is also passionate about learning new languages and practices Veena, a traditional Indian musical instrument. In this piece of artwork, she has tried to bring forth the grace and aura of Krishna's character in Kathakali.

Kaikottikali

Anaswara Suresh

I am Anaswara Suresh, working as a Lead Software Engineer at Equinix. A native of Kochi, I have been living in Singapore for the past 7 years. I currently stay at Sembawang with my husband and toddler son. An avid learner, I am passionate about art, music and dance.

VARNAM 2024

Varnam 2024 ART EXHIBITION

Organised by Singapore Malayalee Association

An exclusive art exhibition..

FREE ADMISSION

supported by :

NATIONAL ARTS COUNCIL SINGAPORE

GALLERY 2

THE ARTS HOUSE

1 Old Parliament Lane , Singapore 179429

*MRT : City Hall and Raffles Place

4 - 6 OCTOBER 2024

venmonyibmalrj

100%
VALUE ON
DIAMOND
EXCHANGE
mine
diamonds unlimited
CELEBRATE THE SPARKLE
OF DIAMONDS
• IGI Certified Diamonds • Buyback Guarantee
• Free Lifetime Maintenance • Best Prices, Guaranteed
An exclusive range of jewellery created for the diamond lovers, with a craftsmanship that works miracles on perfectly cut diamonds. It has its origins in the deep mines and ends up as your declaration – Mine!
MALABAR
GOLD & DIAMONDS
114, SYED ALWI ROAD: TEL: +65 6294 9916
121, SERANGOON ROAD: TEL: +65 6297 9916
320, SERANGOON ROAD: CENTRIUM SQUARE, TEL: +65 6702 9916
Shop 24/7 at www.malabargoldanddiamonds.com
OVER 350 BRANCHES ACROSS SINGAPORE, MALAYSIA, USA, CANADA, UK, AUSTRALIA, UAE, OMAN, QATAR, KUWAIT, BAHRAIN, KSA & INDIA